

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata

Gazdasági Program

2014 - 2024

Felülvizsgált és kiterjesztett változat

2020. év

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
I. BEVEZETÉS.....	3
II. A GAZDASÁGI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ALAPJÁT KÉPEZŐ TERVEZÉSI FOLYAMAT.....	4
II.1 A 2014-2020-as időszakra vonatkozó tervezési folyamat	4
II.1.1 Integrált Területi Program (ITP)	4
II.2 Modern Városok Program.....	5
II.3 2021-2027-es Európai Unió fejlesztési időszak	5
II. 4. Egyéb szükségletek, önkormányzati fejlesztési feladatok tervezése	6
III. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FORRÁSAI	6
IV. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS JELENLEGI GAZDASÁGI HELYZETÉNEK SWOT ELEMZÉSE	7
IV.1. Erősségek	7
IV.2. Gyengeségek	8
IV.3. Lehetőségek	9
IV.4. Veszélyek	10
V. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PRORGAMJÁNAK CÉLRENDSZERE 2014-2024 KÖZÖTT.....	10
V.1. Békéscsaba Megyei Jogú Város gazdasági programjának stratégiai céljai.....	11
V.1.1 Fejlődő gazdaság	12
V.1.2 Fejlődő szolgáltatások / közszolgáltatások.....	23
V.1.3 Élhető, vonzó, fenntartható, környezettudatos város	44
VI. 2014-TŐL 2020. ÉVIG A FEJLESZTÉSEKHEZ BEVONT KÜLSŐ FORRÁSOK 48	
VI. 1 Településfejlesztési Operatív Program keretén belül.....	48
VI. 2 Modern Városok Program.....	62
VI. 2.1 Rendelkezésre álló támogatói okiratok	62
VI. 2.2 MVP projektek aktuális státuszai projektenként 2020. áprilisi állapot szerint	64
VI. 3 Hazai forrásból megvalósított pályázatok	78
VII. ÖSSZEGZÉS	81

TÁBLÁZATJEGYZÉK

TÁBLÁZATJEGYZÉK.....	2
1. sz. táblázat: Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának saját és nem saját alapítású gazdasági társaságokba befektetett vagyonáról és tulajdoni részarányairól.....	44
2. sz. táblázat: Békéscsaba város hosszú távú energetikai céljai	47
3. sz. táblázat: Folyamatban lévő TOP pályázatok (2016).....	49
4. sz. táblázat: Folyamatban lévő TOP pályázatok (2017).....	54
5. sz. táblázat: Rendelkezésre álló támogatói okiratok	62
6. sz. táblázat: MVP projektek státuszai	64
7. sz. táblázat: Hazai forrásból megvalósított pályázatok	78
8. sz. táblázat: Stratégiai célok	84
9. sz. táblázat: Vállalkozói pályázatok	85
10. sz. táblázat: Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának vagyonkimutatása.....	86

I. BEVEZETÉS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a gazdasági program készítésével kapcsolatosan az alábbiak szerint fogalmaz:

116. §(1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A Gazdasági Program irányt mutat Békéscsaba elkövetkező években megvalósítandó fejlesztési céljait illetően, ezért értelemszerűen illeszkedik a város érvényben lévő fejlesztési dokumentumaihoz. Ezen dokumentumok alapvetően a 2014-2020-as EU költségvetési időszakra készültek, és a jelenleg ismert EU-s források felhasználását szabályozzák. A gazdasági program jogszabály szerinti időbeli kiterjesztése, kiegészítése során a jelenlegi önkormányzati ciklust célszerű figyelembe venni, és 2014-2024-es időszakra tervezni.

A Gazdasági Program erőteljesen figyelembe veszi a Széchenyi 2020 programban meghatározott, Magyarország számára kitűzött stratégiai fejlesztési irányokat, ezen belül kijelöli a fejlesztések területén a prioritásokat, nevesíti a már ismert konkrét projekteket, beruházási, felújítási feladatokat, valamint rendszerbe foglalja az önkormányzati feladatok hatékonyságának növelésére vonatkozó egyéb fejlesztési ötleteket és elképzeléseket.

A Gazdasági Program teret szentel a Modern Városok Program keretében a Magyarország Kormánya és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata között 2016. április 26-án kötött megállapodásban foglaltaknak, a megállapodás végrehajtását szabályzó 1283/2016. (VI.7.) Korm. határozatban, a Korm. határozat módosításáról szóló 1878/2016 (XII. 28.) Korm. határozatban, valamint a Modern Városok Program végrehajtását szabályzó 250/2016. (VIII.24.) Korm. rendeletben meghatározott projekteknek ill. eljárási szabályoknak.

A Gazdasági Program kiterjesztésének számolnia szükséges a 2021-2027 közötti időszakra vonatkozó európai uniós források felhasználásával is, mind a határmentiség, mind a gazdasági teljesítmény és versenyképesség javítása, mind a vonzó városi életminőség, mind a társadalmi integráció, mind pedig az ökológiai fenntarthatóság területein. Ezen területekkel kapcsolatosan az országos tervező munka információink szerint elindult. Ha a források összetétele, azok felhasználásának lehetőségei, keretrendszere ismert lesz, szükségessé válik jelen gazdasági program áttekintése, felülvizsgálata is.

Az előző önkormányzati ciklusokban a város infrastrukturális és gazdasági fejlődése folyamatos volt, jelentős beruházások valósultak meg, körvonalazódtak a város kitörési pontjai, és folyamatosan figyelemmel kísértük, terveztük azokat a fejlesztési lehetőségeket, kormányzati célokat és lépéseket, amelyek további lökést adhatnak Békéscsaba fejlődésének biztosításához. Emellett a városban működő cégek is nagyon jelentős beruházásokat hajtottak végre az elmúlt években.

A Gazdasági Program megvalósításával a városnak továbbra is folytatnia kell a helyi összefogásra, a pályázati lehetőségekre, valamint a gazdaság szereplőivel való együttműködésre alapozva a város fejlesztését. A fejlődés mellett középpontban kell szerepeljen a fenntarthatóság és a stabil működés is.

A város önkormányzata kiemelten fontos célnak tartja, hogy Békéscsaba a megye gazdasági, közigazgatási, kulturális, szolgáltatási, pénzügyi és tudásközpontja maradjon. Ennek érdekében a lehetőségeket maximálisan kihasználva továbbra is olyan fejlesztéseket kell kitűznie és megvalósítania az önkormányzatnak, amelyek a város gazdasági fejlődését tovább gyorsítják, a város foglalkoztatottsági helyzetét, a jövedelemtermelő és lakosságmegtartó képességét erősítik, megteremtve ezáltal a fejlődés hosszú távú alapjait.

II. A GAZDASÁGI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ALAPJÁT KÉPEZŐ TERVEZÉSI FOLYAMAT

II.1 A 2014-2020-as időszakra vonatkozó tervezési folyamat

A 2014-2020. közötti EU-s tervezési ciklushoz igazodva minden megyének és megyei jogú városnak újra kellett gondolnia a korábbi stratégiai tervezési dokumentumaiban megfogalmazott célokat és fejlesztési elképzeléseket. Ennek érdekében egy többlépcsős tervezési folyamat keretében, összhangban a településfejlesztési stratégiai tervezési feladatokról szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelettel¹, valamint a 2014-2020-as európai uniós tervezési időszak programjaival, Békéscsaba Megyei Jogú Város 2013-2014-ben elkészítette a következő dokumentumokat:

- Városfejlesztési Konceptiót megalapozó vizsgálat
- Városfejlesztési Konceptió (hosszútáv)
- Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)

II.1.1 Integrált Területi Program (ITP)

A 2014-2020-as tervezés tekintetében a megyei jogú városok elsődlegesen a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) finanszírozásával megvalósuló fejlesztésekhez készítettek a gazdaságfejlesztést és a településfejlesztést egyaránt magában foglaló megyei jogú városi integrált területi programokat, a TOP tartalmi és forráskeretei között, ez az Integrált Területi Program, rövidített nevén ITP. Az ITP alapvető tervezési kereteit a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet adja meg.

A megyei jogú városokként kidolgozandó integrált területi programok abban különböznek az Integrált Településfejlesztési Stratégiától, hogy ezen dokumentumban csak a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programból finanszírozható projektsomagokat és azok tartalmi elemeit (azaz a projekteket) kell a lehető legrészletesebben bemutatni. Az integrált területi programhoz kapcsolódóan szükséges az ágazati operatív programokból finanszírozható projekteket is megjelölni és a rendelkezésre álló információk alapján a lehető legrészletesebben bemutatni a TOP-hoz való kapcsolódást.

A város rendelkezésére álló TOP keretösszeg a 1702/2014. (XII.3) Korm. határozat alapján 13,23 Mrd Ft. Ezen túlmenően a Modern Városok Program keretében tervezett beruházások

¹314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

megvalósítása érdekében a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program és a Versenyképes Közép-Magyarország Program egyes prioritásai tekintetében többletkötelezettség vállalásáról és annak feltételeiről szóló 1562/2016. (X.13.) Korm. határozat alapján Békéscsaba Megyei Jogú Város további 1,7 mrd Ft forráshoz jutott, amely a Modern Városok Programhoz illeszkedő projektek EU-s forrásokból történő finanszírozására használható fel.

II.2 Modern Városok Program

A Magyar Kormány a 2015-ben indított Modern Városok Programja keretében egyeztetési megállapodásokat kötött a megyei jogú város önkormányzataival a települések közép- és hosszú távú fejlesztési terveit, hogy azok a gazdaság húzóelemeiként valódi térségi központi szerepet tölthessenek be.

2015-2016-ban kidolgozásra került a „Fejlődő gazdasági központ – hagyomány és szakértelem Békéscsabán” elnevezésű program, amely szerint Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának célja, hogy e lehetőség célszerű felhasználásával a város megerősödve, az ország infrastrukturális és gazdasági vérkeringésének, sport- és kulturális életének fontos központja legyen. A város számára a legfontosabb beavatkozás az M44-es gyorsforgalmi út megépítése, amely minden más fejlesztés szempontjából is alapvető fontosságú.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata nevében Szarvas Péter polgármester és a Magyar Kormány nevében Orbán Viktor miniszterelnök 2016. április 26-án megállapodást kötött a program keretében a Békéscsabán megvalósítandó projektekről.

A Magyarország Kormánya és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata közötti együttműködési megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatokról a 1283/2016. (VI. 7.) Korm. határozat, valamint a Korm. határozat módosításáról szóló 1878/2016 (XII. 28.) Korm. határozat rendelkezik.

II.3 2021-2027-es Európai Unió fejlesztési időszak

A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó európai uniós kohéziós források versenyképességet növelő felhasználásának tervezéséről szóló 1023/2019. (II.11.) Korm. határozat a 2021-2027-es időszak tekintetében az érintett miniszterek számára feladatokat határozott meg a kohéziós célú fejlesztési források felhasználásának tervezése, majd végrehajtása tekintetében. Mindezek során az alábbi alapelvek meghatározása történt meg:

- a forrásfelhasználás elsődleges célkitűzése, hogy növekedjen Magyarország gazdasági és társadalmi versenyképessége
- fokozott jelentőséget kell, hogy kapjanak a hosszabb távú hatékonyságnövelési, üzleti környezet javítási, kapacitási és emberi életminőséget javító hatások
- ugyanolyan fontos a fejlesztési programok eredményessége és a forrásvesztés kockázatának tompítása
- a forrásokat kevés számú fejlesztési célkitűzésre szükséges összpontosítani
- biztosítani kell az újfajta, jelentősen egyszerűsített és a hatékonyságot növelő eljárási elemek kialakítását, továbbá a támogatás felhasználási intézményrendszer és a tervezett beavatkozások potenciális célcsoportjainak felkészítését

A kormányhatározathoz kapcsolódó tervezési folyamat során a Területfejlesztési szektorális terv kidolgozásához a kidolgozást végző Pénzügyminisztérium adatokat, javaslatokat kért a megyei jogú városoktól, amely adatok a hatályos városfejlesztési dokumentumok alapján megküldésre kerültek.

A további tervezési folyamat lépéseivel, a határidőkkel kapcsolatosan jelenleg információ nem áll rendelkezésre, és ez még egy, az önkormányzat előtt álló olyan feladat, amely a jelen Gazdasági programot is befolyásolja.

II. 4. Egyéb szükségletek, önkormányzati fejlesztési feladatok tervezése

Az Európai Unió által rendelkezésre bocsátott források, a Modern Városok Program költségvetési forrásai, valamint egyéb, hazai költségvetési pályázati támogatások felhasználása mellett a város saját források és fejlesztési hitel felhasználásával további kommunális és egyéb szükségletek megvalósítását is szorgalmazza. Ezen önkormányzat által ismert és részben megtervezett igények megfogalmazásra kerültek, és szintén a program részét képezik.

III. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FORRÁSAI

Az 1702/2014. (XII. 3) Korm. határozat alapján a Békéscsaba Megyei Jogú Város részére meghatározott 13,23 Mrd Ft majd az 1562/2016. (X.13.) Korm. határozat alapján 14,93 Mrd Ft-ra kiegészített forrás fontos, ugyanakkor nem elégséges eszköz a gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez.

A Terület és Településfejlesztési Operatív Program keretében kidolgozott konstrukció az egyedi beavatkozások szintjén nagy szabadságot biztosít az Önkormányzat számára, de összességében szigorú keretek és indikátorok közé szorítja a fejlesztési elképzeléseket. A támogatható tevékenységek köre is bizonyos mértékben korlátozott, így nem feltétlenül illeszthető bele a TOP programba minden egyes elképzelés, amelyet a város stratégiaileg fontosnak tart.

Ugyanakkor a városban a rendelkezésre álló keretösszegnél jóval több megvalósítandó projekt került nevesítésre, ezek megvalósítása érdekében szükséges kihasználni a további operatív programokban elérhető lehetőségeket is.

Az Európai Unió ezeken kívül további, ún. közösségi kezdeményezésű programokkal is rendelkezik, amelyek további fejlesztési célok megvalósításához szolgálhatnak eszközül. Békéscsaba Megyei Jogú Város számára ezek közül a legfontosabbak az európai területi együttműködési programokon keresztül elérhető források.

Az Európai Unió által társfinanszírozott fejlesztési programokon túl szükséges, hogy a kizárólag magyar költségvetési forrásból finanszírozott fejlesztési lehetőségeket is nyomon kövessük és gondoskodjunk azok célszerű felhasználásáról. Ezek között a legfontosabb a Modern Városok Programja, amelynek megvalósítását a 250/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet szabályozza, de a kisebb fejlesztési szükségletek kielégítésére további hazai források is elérhetőek.

A 2021-2027-es időszak forrásai által nyújtott lehetőségek, ezen források volumene, felhasználásuk szabályozása még nem ismertek.

A fejlesztésekbe bevonható egyéb források:

- Címzett állami támogatások (gazdasági, sport, szociális, önkormányzati intézmények, járda- és útfelújítás, stb.).
- Nemzetközi együttműködések révén, vagy közvetlen Európai Unió pályázati felhívások révén igénybe vehető pénzügyi források.
- Saját önkormányzati bevételek.
- Fejlesztési hitel
- Gazdasági szereplők bevonása, közös projektek.
- ESCO típusú finanszírozási konstrukciók

IV. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS JELENLEGI GAZDASÁGI HELYZETÉNEK SWOT ELEMZÉSE

IV.1. Erősségek

- A 2007-2013-as és 2014-2020-as uniós tervezési ciklusban a város számos nagyberuházást, fejlesztést tudott megvalósítani, döntően külső források bevonásával.
- A 2014-2020-as időszakban további, a korábbi időszakhoz képest is jelentősebb EU-s és hazai források állnak rendelkezésre és emellett nagyon jelentős a Modern Városok Programban biztosított források összege.
- A város külső közúti elérhetősége jelentősen javult és további ezzel kapcsolatos beruházások vannak folyamatban (M44 átadott és épülő szakaszai)
- A közoktatási rendszer fejlett, a szükséges kapacitások alap- és középfokon is rendelkezésre állnak, stabilizálódó felsőoktatás.
- Jó színvonalú és teljes körű az egészségügyi és a szociális ellátás.
- Gépipar, nyomdaipar, mezőgazdaság, élelmiszeripar, stb. nagy hagyománya és folyamatos fejlődése
- Kellemes, élhető városi épített környezet, javuló zöldfelületi arány.
- Kedvező vasúthálózati adottságok
- A város közmű ellátottsága jelentősen javult az utóbbi években (szennyvíz-, ivóvíz hálózat, ivóvíz minőség javítás).
- Jelentős a kulturális örökség, a megújult kulturális intézményi kör a városi élet mozgatórugóivá váltak.
- Kedvező természeti és társadalmi adottságok a mezőgazdasági termeléshez, átlagosnál jobb minőségű termőföld, magas fokú agrár-munkakultúra.
- Barnamezős és zöldmezős beruházásra alkalmas (és a város településrendezési tervében kijelölt), részben fejlesztés alatt álló ipari-, gazdasági területek, jelentős barnamezős kapacitás
- Termálvízkincs rendelkezésre állása.
- Határmentiség, a már szintén uniós tag Romániával. Határon átnyúló gazdasági kapcsolatok, EU bővítéséből származó megnövekedett piaci tér. (Románia schengeni övezethez történő, remélhetően közeli csatlakozása.).
- Békéscsaba, mint térségi központ viszonylag jó elérhetősége a kistérség és a megye többi településéről.
- Városimást javító intézkedések

- A Csabai kolbász, Munkácsy szellemi öröksége, a jó természeti környezet és a Körösök-völgye Natúrpark a város jelentős turisztikai vonzerejét adják és ezekre alapozva fejlesztések valósultak meg és vannak folyamatban.
- Együtt gondolkodásra és együttműködésre hajlandó a városi és a térségi vezetők több vonatkozásban is.
- Meghatározó az egyházak szerepe a városban, az egyházak, oktatási, szociális tevékenysége érdemi és jelentős.
- A város zöldfelületi rendszere fejlődik, kiemelkedő tájképi, arculati és zöldfelületi érték a várost átszelő Élővíz-csatorna.
- A város közlekedési kultúrájának kiemelkedően fontos és nagy hagyománnyal bíró része a kerékpáros közlekedés.

IV.2. Gyengeségek

- Békés megye, és ezen belül Békéscsaba is a fővárostól közúton az egyik legnehezebben megközelíthető térség. Az ezzel kapcsolatos fejlesztések későn indultak el.
- Kedvezőtlen, de javulásnak indult demográfiai folyamatok, előregedő helyi társadalom, alacsony vitalitási index, alacsony születésszám, növekvő természetes fogyás, negatív vándorlási egyenleg.
- Lassan javuló népesség megtartó (és népesség vonzó) képesség a fiatalabb, aktívabb és képzetesebb korcsoportok vonatkozásában.
- Az inaktív aránya csökkenő tendenciát mutat, növekvő munkaerőhiány és a tartós munkanélküliek számának csökkenése jellemzi az elmúlt időszakot. A magasabb iskolai végzettséggel rendelkező fiatalok között nagyobb az elvándorlás mértéke. Mindezek következtében a rendelkezésre álló szabad munkaerő egyre korlátozottabb mértékben áll rendelkezésre.
- Élelmiszeripar, textilipar, egyes agrárágazatok válságának következményei még tapasztalhatóak, ezek a szektorok megújulása nagyon lassú.
- Nincs összehangolt kereslet-kínálat a mezőgazdasági termékek piacán.
- A kereslet hiánya miatt elmaradtak a zöldmezős területek számottevő infrastruktúra fejlesztései és a barnamezős területek rehabilitációja.
- A város jelenleg kevés, megfelelő infrastruktúrával ellátott iparterülettel rendelkezik, ami azonban a folyamatban lévő beruházások eredményeként rövid távon javulni fog.
- Tőkehiány, pályázati forrásokhoz szükséges önerő előteremtésének nehézsége.
- A Közép-Békési Centrum együttműködés (Békéscsaba, Békés, Gyula) intenzitása a lehetségesnél kevesebb területre korlátozódik.
- Kevés az önkormányzati bérlakás.
- A lakásállomány előregedett, a lakások kétharmada vályogépítésű vagy házgyári technológiával készült.
- Nemzetközi színvonalú turisztikai kínálat hiánya.
- Szálláshely kapacitások szűkössége főleg a szezonális igények (fesztiválok, több napos kulturális, sport és egyéb rendezvények stb.) tekintetében.
- A belvároshoz közvetlenül csatlakozó egyes lakózónák nem megfelelő színvonalúak, egyes alacsony beépítési intenzitású kertvárosias és falusias lakóterületek korszerűtlen utcaserkezettel rendelkeznek.
- A peremi falusi zónák, belterületbe vont egykori zártkertek infrastruktúráisan hiányosak, környezeti problémájuk szembetűnő.

- Gyakori belvízborítottság, és jelentős nagyságú árvízveszélyes területek.
- Az utóbbi évek fejlesztései ellenére még tapasztalhatók zöldfelületi hiányosságok.
- A városperemen kiterjedt elhanyagolt területek, és „tájsebek” találhatók.
- A közintézmények –a korábbi és jelenlegi fejlesztési ciklusokban ugyan javuló, de még - részben alacsony fokú energiahatékonysága jelentős közkiadással jár.
- Belső infrastruktúra egyes elemeinek fejletlensége, a kistérséghez tartozó települések vonatkozásában az egymás közötti részben nem megfelelő minőségű elérhetőség, az utak rossz állapota.
- A város erdősültsége rendkívül szegényes.
- Az egész külterület komplex mezőgazdasági infrastruktúrája (dűlőút-hálózat, nyári utak, meliorációs rendszer, erdősáv-rendszer) részben nem megfelelő, egyes elemei teljesen hiányoznak.
- Tanyavilág speciális problémái (közúti megközelítés, nehezebben elérhető szolgáltatások)
- A vasút, mint fő városszerkezet-alkotóelem, az éjszakai időszakban zavaró zajforrás.

IV.3. Lehetőségek

- Az országos közlekedésfejlesztési tervek keretei között megvalósuló fejlesztések (az M44-es autópálya első ütemében átadott, és további ütemekben folyamatban lévő fejlesztése, békéscsabai repülőtér, a megvalósult vasút rekonstrukció) rövid- ill. középtávú megvalósulása esetén erőteljesen javul a térség elérhetősége.
- Az elérhetőség javításával és egyes logisztikai fejlesztések megvalósításával a logisztikai szerepkör és a gazdasági potenciál erősödhet.
- Fiatalok helyben maradása a munkalehetőségek bővülésével.
- A térségben több, húzóágazatokhoz tartozó jelentős vállalkozás működik, potenciális fejlődési lehetőséggel és jelenleg is zajló illetve a közelmúltban befejezett fejlesztésekkel (nyomdaipari, gépipari, elektronikai ipari vállalkozások).
- A jól működő vállalatok újra-befektetései.
- Infrastruktúrával teljes körűen ellátott ipari területek hasznosítása ill. ezen területek méretének növelése az EU-s és hazai források felhasználásával (TOP, Modern Városok Program).
- A szakképzés minőségi fejlesztése alapja lehet a szükségleteknek megfelelő, képzett munkaerő meglétének.
- A belvárosi területek rehabilitációjának további, a 2014-2020-as időszakban lezárult ill. folyamatban lévő ütemei növelhetik a város vonzerejét.
- Termálvíz, és napenergia jelentette potenciál, melynek kihasználása érdekében önkormányzati beruházások indultak el.
- Növekvő, a gasztronómiához kapcsolódó, valamint a kulturális-, sport-, és egészségturizmus potenciálja, mindennekelőtt a hungarikum Csabai Kolbászra és Munkácsy Mihályra, mint turisztikai hívó nevekre felépülő attrakcióbővítés.
- Hagyományokhoz kapcsolódó rendezvények hálózatba szervezése.
- Vállalkozásösztönzés, a helyi gazdaság innovációs képességének javítása.
- Nagyobb hozzáadott érték termelése, az élelmiszeripari feldolgozásban rejlő lehetőségek kihasználása.
- A mezőgazdaság és feldolgozóipar területén integrációs hajlam erősödése.
- A már működő, saját ágazatukban meghatározó szerepű gazdasági szereplők, mint vonzerő és jó példa megjelenítése a város marketingben és további befektetések vonzása.

- Kistérségi identitás, települések közötti erősebb együttműködés által biztosított lehetőségek.
- A felsőoktatás Modern Városok Programjában megcélzott fejlesztése.
- Tanyasi területek felértékelődése.

IV.4. Veszélyek

- Szabad és képzett, rendelkezésre álló munkaerő jelentős szűkülése.
- Az új infrastrukturális beruházások segítségével bővülő intézményrendszer működtetésével kapcsolatos kockázatok
- A kihasználtság elhúzódása miatt a barnamezős területek egyre jobban degradálódnak.
- A működő tőkebefektetések vártnál alacsonyabb mértéke, illetve más régiókba, megyei jogú városokba települése Békéscsaba helyett.
- Lakóépületek korszerűsítése a szükségesnél szűkebb körben valósul meg önerő hiány miatt.
- A fiatalok és az aktív korú munkavállalók lakhatási nehézségei erősíthetik az elvándorlást.
- Belvízgondok nőnek, időszakosan extra terhet jelentenek a városnak.
- Mezőgazdasági infrastruktúra hiányos marad, ami csökkenti a termelés hatékonyságát és jövedelmezőségét.
- Csökkenő központi bevételek, a korábbinál kedvezőtlenebb állami forrás allokáció a város szempontjából.
- A helyi vásárlóerő csak az országos átlag alatti mértékben növekszik.
- Nem alakul ki vonzóbb, helyi építészeti arculat.
- Peremterületek leszakadása.
- A hátrányos helyzetű, alacsony státuszú társadalmi rétegek térbeli koncentrációja a külterületeken és egyes szegregálódó városrészekben.
- A növekvő környezeti kockázatok (porszennyezés, belvíz) a természeti és épített értékeket veszélyeztetik.

V. BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PRORGAMJÁNAK CÉLRENDSZERE 2014-2024 KÖZÖTT.

Békéscsabának, mint megyei jogú városnak sokféle szerepnek kell megfelelnie: egyszerre kell a városlakóknak és a város térségének jó minőségű és magas szolgáltatási színvonalat nyújtania, ugyanakkor munkahelyeket biztosítva a versenyképességet erősítenie, miközben a társadalmi egyenlőség szempontjainak is meg kell felelnie.

Békéscsaba város gazdasági programja megvalósításának hosszú távú célja a térség gazdasági, közigazgatási, oktatási, kereskedelmi és szolgáltató központjává válni, továbbá az info-kommunikáció fejlesztésével az e-szolgáltatások terén is kiemelkedő, élenjáró szerepet betölteni, és mindezek által a város megyeszékhely funkcióját megerősíteni.

A megfogalmazott elérendő célok alapján kell meghatározni az EU-s, a kormányzati és az évről-évre képződő saját források összegének és feltételeinek ismeretében a gazdasági program konkrét projektjeit. Ezek megvalósulása a 2014-2024 közötti időszakban stratégiai jelentőségű Békéscsaba Megyei Jogú Város fejlődése szempontjából és egyben összhangban

áll az Széchenyi 2020 program prioritásaival, legfontosabb célkitűzéseivel, valamint a Modern Városok Program keretében előkészítés alatt álló egyéb fejlesztésekkel.

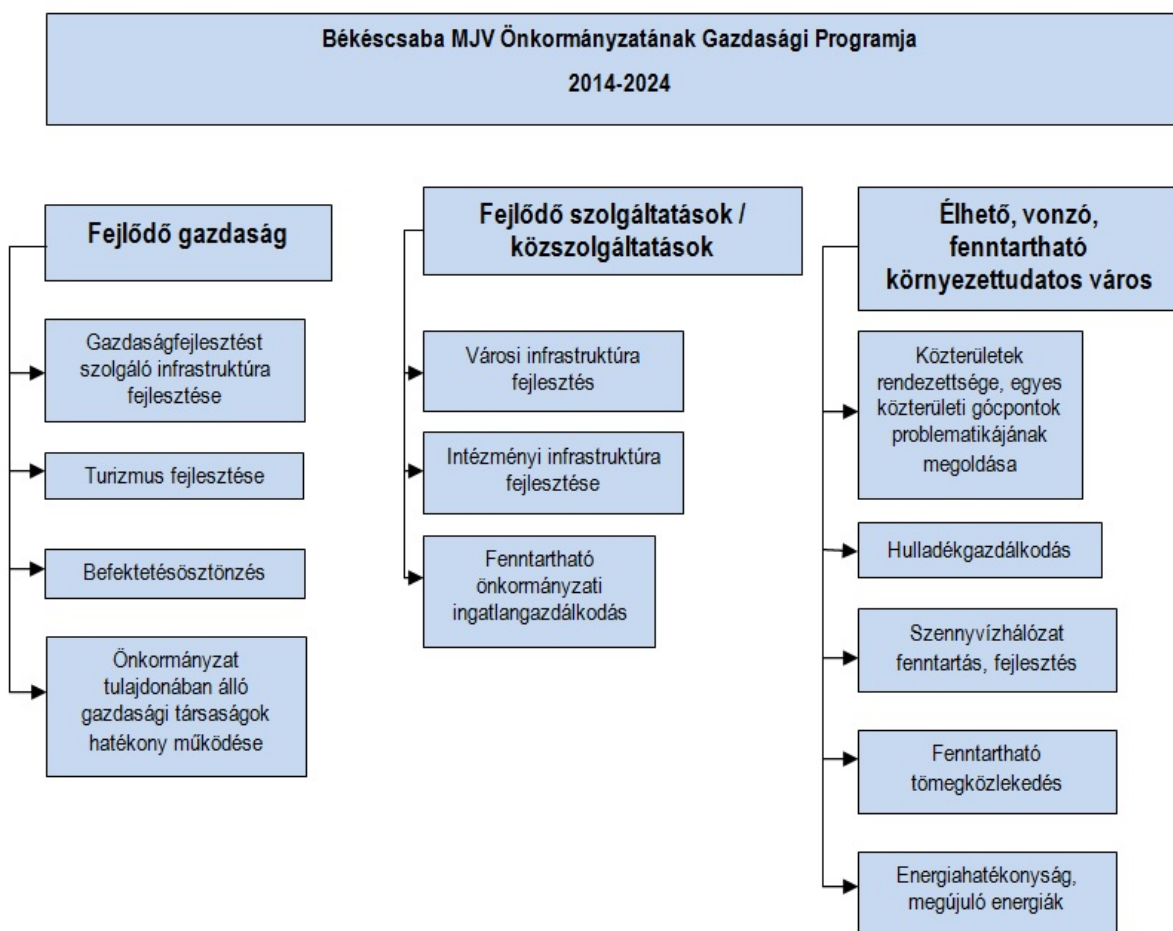
A tematikus célok megfogalmazása mellett, a célok végrehajtása során folyamatosan figyelemmel kell kísérni az alábbi elvek érvényesülését:

- Térségi kapcsolódások folyamatos figyelembevétele (járási szint, környező városokkal való kooperáció, határon átnyúló együttműködések);
- Barnamezős és zöldmezős fejlesztések összehangolása;
- Hálózatfejlesztés, kommunikáció (az érintettekkel való kapcsolattartás, egyeztetések: az városi önkormányzatnak egyre inkább koordináló szerepe van);
- Pénzügyi, üzemeltetési és környezeti fenntarthatósági feltételek szem előtt tartása.

A város számára mindezek során a lehető legfontosabb –a fejlesztési támogatásokat célzó programokban megfogalmazott prioritások mentén – a fejlesztési lehetőségekhez szükséges pályázati források megszerzése, és azok költséghatékony, megtérülő módon történő felhasználása.

V.1. Békéscsaba Megyei Jogú Város gazdasági programjának stratégiai céljai

1. sz. ábra

V.1.1 Fejlődő gazdaság

V.1.1.1 Gazdaságfejlesztést szolgáló infrastruktúra fejlesztése és hasznosítása

V.1.1.1.1 2014-2020-as időszakban kialakított iparterületek (TOP, MVP) hasznosítása

A 2014-2020-as időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program forrásaiból a Csanádapácai úton és a Kétegyházi úton Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata 16 ill. 4 ha méretben iparterületeket alakít ki. Az iparterületek kivitelezése folyamatban van, azok 2020 év folyamán elkészülnek.

A Modern Városok Program keretében belül a NIPÜF Nemzeti Ipari Park Üzemeltető és Fejlesztő Zrt. iparterületet alakított ki a békéscsabai elkerülő út és a 47. j. főút által határolt területen, mintegy 29 ha területen. Emellett tervezi 2. ütemben további szomszédos területek bevonását. Az iparterület egy részére már befektetői betelepülés történt.

Az iparterületek hasznosítása közös érdek. Szükséges ezen területek hasznosítására vonatkozó tevékenységek elindítása ill. összehangolt folytatása és betelepítése, figyelemmel a területek adottságaira (méret, elhelyezkedés, közműellátottság és további közműfejlesztési lehetőségek, stb.).

V. 1.1.1.2 Források függvényében további iparterületek kialakításának előkészítése

A 2021-2027-es időszak forrásfelhasználási lehetőségeinek megismerését valamint a TOP és MVP forrásokból kialakított iparterületek hasznosítási tapasztalatait figyelembe véve szükséges felmérni további iparterület kialakítási lehetőségeket.

V.1.1.1.3 Város elérhetősége

M44-es út épülő szakaszainak átadása, gyorsforgalmi úthálózattal való összekötésének ösztönzése

- Tiszakürt – Kondoros: 62 km, kivitelezés megtörtént, az útszakasz forgalomba helyezve.
- Kondoros – Békéscsaba: 18 km, elindult a beruházás. Várható befejezés: 2021. II. negyedév.
- Nagykőrös – Tiszakürt: 31 km. Az ütemet további két részre bontotta 1656/2017. (IX.13.) illetve a 1982/2017. (XII.19.) Korm. határozat:
 - III/a.) A Lakitelek-Tiszakürt közötti közel 10 kilométeres szakasz, amely magában foglal egy új, négysávos Tisza hidat is, és várhatóan 2022. II. negyedévéig készül el, visszakötéssel Kecskemét irányába.
 - III/b.) Az M44 és az M5 összekötésére vonatkozóan a NIF Zrt. tájékoztatása alapján további két szakasz, a Lakitelek-Szentkirály közötti szakasz, annak visszakötése a 44-es útba és a 44-es megerősítése az un. repülőtéri körforgalomig, melyekre vonatkozóan 2020. február 3-án két kivitelezési szerződés lett megkötve. A Szentkirály-M8-M5-ös szakasz esetében a nyomvonal még nem véglegesedett és ennek hiányában a Megyeszékhely NEM lesz összekötve az országos és európai autópálya-hálózattal!

M47-es út tervezési folyamatainak nyomon kísérése

A Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. jelenleg végzi a Szeged és Debrecen közötti 2x2 sávos közúti összeköttetés kialakításának tanulmánytervi vizsgálatát. E feladat magában foglalja döntés-előkészítő tanulmány, környezetvédelmi hatásvizsgálat, tanulmányterv, költség haszon vizsgálat, közúti biztonsági hatásvizsgálat elkészítését, ill. a környezetvédelmi engedély

megszerzését. A tanulmányterv egyik fő célja Szeged és Debrecen közötti 2x2 sávossal kiépítés lehetőségeinek feltárása, változatok kidolgozása, műszaki jellemzők meghatározása, részszakaszok kijelölése.

Fontos feladatunk ezen előkészítési, tervezési folyamat nyomon követése, melynek során közgyűlési döntés is született már a Békéscsaba MJV által támogatott nyomvonal tekintetében.

Fürjesi út építésének lezárása

Az M44-es épülő gyorsforgalmi utat és a 4432. j. Csanádapácai utat összekötő Fürjesi út kivitelezése folyamatban van, a kivitelezési munkaterület átadására 2020. márciusban került sor. A beruházás keretében a 44. j. főút egy részének a megerősítése, valamint a Csanádapácai út szélesítése és az épülő iparterületnél járműosztályozós csomópont kialakítása is megvalósul. A nyomvonal mentén részben kerékpárút, részben pedig burkolt szervízút létesül. Az építéshez kapcsolódó tervekről, a későbbi üzemeltetésről a Közgyűlés több esetben tárgyalt és hozott döntést. A város számára kiemelten fontos beruházás 2022. augusztus végén zárul.

Békéscsabai Repülőtér fejlesztésének megkezdése összhangban az országos vidéki repülőtér fejlesztési koncepcióval

A Modern Városok Program keretében a Magyarország Kormánya és Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata között megkötött megállapodás végrehajtásával összefüggő feladatok végrehajtásáról szóló 1283/2016. (VI.7.) Korm. határozat 1.c) pontja alapján „meg kell vizsgálni a békéscsabai repülőtér kifutópályájának meghosszabbítására, illetve a repülőtér egyéb műszaki fejlesztésére vonatkozó terveket és javaslatot kell tenni a fejlesztések megvalósításának támogatására.” Ehhez igazodóan több műszaki tartalommal került kidolgozásra a Békéscsabai Repülőtér fejlesztése. A fejlesztésről és annak pontos műszaki tartalmáról jelenleg döntés még nem áll rendelkezésre, a Magyar Kormány ezt az országos vidéki repülőtér fejlesztési stratégia keretében kívánja kezelni.

Települések közötti kerékpáros kapcsolatok további kiépítése

Ennek a keretében szükséges a Modern Városok Program keretében a Wenckheim turista- és kerékpárút kivitelezésének megvalósítása, ill. kezelendő feladat a 47. j. út mentén Békéscsaba-Mezőberény közötti kerékpáros kapcsolat.

Vasútfejlesztés ösztönzése

A Budapest-Lökösháza vasútvonal több ütemben lezajlott fejlesztésének folytatása Lökösháza-országhatár irányába. Emellett fontos feladat a Szeged-Békéscsaba-Gyula vonal villamosításának előkészítése.

Logisztikai szolgáltatások fejlesztése

A sikeres befektetővonzás egyik fontos infrastrukturális feltétele az árulogisztikai szolgáltatások elérhetősége. Ennek keretében a Modern Városok Programon belül Békéscsaba MJV a kedvező földrajzi elhelyezkedésre alapozva javaslatot tett egy logisztikai konténerterminál létrehozására és működtetésére. az Országos Intermodális Konténerterminál Hálózat létrehozásáról és üzemeltetéséről szóló 1532/2017. (VIII.14.) Korm. határozat Békéscsabát egy országos hálózat helyszínéül nevesíti.

V.1.1.1.4 Mező- és élelmiszergazdaság

A beavatkozások célja a mezőgazdasági termelés és a ráépülő feldolgozóipar felélénkítése. Ez elsősorban akkor lehetséges, ha egyrészt a termelők közvetlenül bevonásra kerülnek az

élelmiszer feldolgozásba, másrésről magas minőségű élelmiszeripari termék kerül létrehozásra, és ennek piacra kerülését, valamint marketingjét az uniós támogatások elősegítik. A folyamat, illetve annak támogatása már megindult pl. a jelentős tradícióikkal rendelkező „Csabai kolbász” előállítására és a pálinkafőzés esetében.

A termelés alapjainak megteremtése szempontjából az öntözés alá vont területek nagyságának növelése kulcskérdés, amely részben az állam által (uniós forrásból) megvalósítandó öntözési alpinfrastruktúra, részben pedig a termelők által (szintén uniós forrásból) létrehozandó kiegészítő infrastruktúrák segítségével történhet. Az öntözés intenzitásának növelése újabb vízforrások (felfogott csapadékvíz, árvízi/belvízi tározók) létrehozását és bevonását igényli, amelyre vonatkozóan szintén kormányzati elképzelések szükségesek.

A magas hozzáadott értéket képviselő élelmiszeripari termékek létrehozását olyan termelői integrációk segíthetik elő, amelyben az önkormányzat az uniós és hazai támogatások segítségével az alábbi feladatokat láthatja el:

- Hosszú megtérülési idejű infrastruktúrák létrehozása és bérbeadása termelők szövetkezetei számára (pl. hűtőház, sűrítmény- és léüzem, zöldségszárító üzem, malom, tárolási kapacitások).
- Marketing, brandépítés (pl. helyi védjegyek, fesztiválok, piacok, helyi termékek).
- Klaszterek, pl. „kolbászklaszter”, „pálinkaklaszter” megerősödésének elősegítése.
- A város közigazgatási területén lévő, állami tulajdonú termőföld egy részének felhasználása mezőgazdasági inkubációra, gyümölcsfa telepítésre, mezőgazdasági szociális szövetkezetek kialakítására.
- Élelmiszeripari inkubáció.
- K+F tevékenységek elősegítése.
- Képzési struktúra adaptivitásának elősegítése (oktatási intézményekkel és kamarával együttműködve).

A mezőgazdaság, élelmiszeripar új dinamikájának biztosítása nem kizárólag infrastruktúra fejlesztések kérdése. A versenyképes mezőgazdasághoz a termelői integrációt kiszolgálni képes infrastruktúrán túl szükség van új szemlélet megteremtésére:

- a képzés terén (a korábbi szakértelem, amely az egész térségre jellemző volt, kiveszőben van),
- a termelői integrációk létrehozása és a szövetkezési kultúra megteremtése terén,
- a prémium minőségű termékek piacra juttatását elősegítő marketing és logisztikai megoldások kifejlesztése terén.

A városi önkormányzat a termelőkkel, élelmiszeripari vállalkozásokkal, kereskedelmi vállalkozásokkal, vendéglátóhelyekkel, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés Megyei Igazgatóságával karöltve tudja elősegíteni a fent említett magasabb szintű élelmiszertermelési kultúra kialakítását.

A mezőgazdaság/élelmiszeripar újjáélesztése sokszereplős feladat, amely alkalmas arra, hogy a szereplőket Közösségvezérelt Helyi Kezdeményezések fogják össze és képesek legyenek felkarolni a témakörben meglévő innovációs potenciált.

V.1.1.2 Turizmus fejlesztése

Békéscsaba ugyan sokszínű turisztikai kínálattal rendelkezik, a legfőbb problémát az jelenti, hogy az egyes attrakciók nem jelentenek kellő vonzerőt. A komplex termékfejlesztés elindult, a vendégforgalom is növekedést mutat az elmúlt időszak önkormányzati és magánérős fejlesztéseinek hatására, de a megkezdett munkát folytatni kell. Még hiányos és

fejlesztendő a turisztikai infrastruktúra, valamint további javításra szorul a város elérhetősége. Még vonzóbbá kell tenni a város turisztikai imázsát, hiányoznak az év egészére, folyamatosan látványosságot kínáló programok, infrastruktúrák.

Békéscsaba turizmusának fejlesztése ezért komplex feladat. A vonzerőfejlesztés csak akkor iniciálhat belföldi és külföldi keresletet, ha a látványosságok létrehozása mellett létrejön a megfelelő turisztikai infrastruktúra, illetve ha a fejlesztések mellett a marketing tevékenység is megfelelő szerepet kap.

A célok elérése érdekében a város megállapodást kötött a Békéscsabai Turisztikai Egyesülettel, amely egyesület a Tourinform Irodát is működteti. A város az egyesület szakmai tevékenységének ellátásához minden évben anyagi forrásokat biztosít.

A fejlesztések tekintetében pedig mind a TOP mind a Modern Városok Program keretében fontos, a turizmus hosszú távú fejlődését biztosítani képes beruházások megvalósulását tűzte ki célul a város.

V.1.1.2.1 Térségi TDM szervezet létrehozása és működtetése

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata 2018. októberében egy konzorcium tagjaként pályázatot nyújtott be egy GINOP 1.3.4. kiírásra „GYULA-BÉKÉSCSABA turisztikai térség fejlesztése és pozicionálása” címmel. A pályázat támogatásban részesült. A megvalósuló projekt célja a Gyula - Békéscsaba térségben megjelenő turisztikai kereslet koncentrációjának oldása, a költség növelése, a vendégéjszaka szám növelése, valamint a desztinációs egységes márka, arculat, termékkínálat kialakítása, melynek folyamányaként turisztikai desztinációként turisztikai fejlesztések célterülete lehet a térség.

V.1.1.2.2 Gasztronómia: rendezvények, Csabapark, Csabagyöngye szőlő- és gyümölcstettvény

A „Csaba Park – Hagyomány és gasztronómia” című, DAOP-2.1.1/G-11-k2-2012-0005 kódszámú kiemelt projekt (a komplex fejlesztés I. üteme) szerves folytatásaként került előkészítésre a 2014-2020 időszakban a „Csaba Park Fesztiválhelyszín komplex fejlesztése” című pályázat (II. ütem), amely a TOP-6.1.4-15-BC1-2016-00001 számú szerződés keretén valósult meg. Ez – az I. ütemre alapozva - a koncentrált bővítést, a fesztiválhelyszínek kialakítását és a szolgáltatások kínálatának bővítését és fejlesztését tűzte ki célul. A projekt megvalósított főbb elemei:

- Körte sori fogadóépület - Bormúzeum-virtuális kiállítótér
- Látogatóközpont – Pálinkamúzeum – virtuális kiállítótér
- Szabadtéri fesztiválhelyszínek

Egy további ütem a TOP-6.3.2-16. kódszámú „Zöld város kialakítása” című pályázat keretében valósul meg, amely 739 000 000 Ft fejlesztést jelent. A projekt fő elemei:

- Sétautak kialakítása
- CsabaPark Szolgáltatóház
- Gumiburkolatos futópálya
- Csabai Kolbász tematikus park, csúszdapark

A Modern Városok Programján belül vált teljessé a CsabaPark fejlesztése. Ennek eredményeként megvalósulnak az alábbi fejlesztések:

- Kolbázkészítést bemutató tér
- Rendezvénycsarnok fejlesztése

- Hófánk csúszda
- Mászótorony, ügyességi mászópálya
- Drótkötélpálya
- Szélmalom felújítása
- Eszközbeszerzés

Békéscsaba hagyományai sok lehetőséget kínálnak a gasztroturizmus számára, amelyek kihasználtsága tovább fejlesztendő. A kultúra részét képezik a magyar és szlovák néphagyományok, a gasztronómia, a népművészet, a lovas hagyományok és a települési tradíciók. Ezen a területen gazdag, sokszínű, máig élő hagyományokkal rendelkezik a város. A magyar és szlovák gasztronómiai hagyományok számos olyan értékkel, különlegességgel gazdagítják a várost, amelyek nemzetközileg is vonzóak lehetnek.

A jellegzetes, magas minőségű magyar termékeket – és tágabb értelemben az erre épülő szolgáltatásokat, módszereket, eljárásokat – Békéscsabán is sokkal erőteljesebben szükséges megjeleníteni. Erre jó lehetőség nyílik a városkép formálásában, marketingtevékenységben, tematikus útvonalak kialakításának alapmotívumaként, rendezvények, fesztiválok keretében, valamint színvonalas magyar ajándéktárgyak formájában.

Mezőgazdasági városmarketing célokat szolgál a Csabagyöngye szőlő- és gyümölcstetvény, amelyet a város 2012-ben hozott létre. Az ültetvény külső hasznosítóval történő üzemeltetése mellett fontos fenntartani annak marketing célját is.

V.1.1.2.3 Kulturális turizmus: Munkácsy negyed

Békéscsaba legfontosabb kulturális turisztikai emlékei Munkácsy Mihály nevéhez köthetők, ezért a kulturális kínálatban meghatározó szerepet kell Munkácsynak kapnia. Ezt a célt szolgálja a Modern Városok Program keretében megvalósítás alatt álló Munkácsy-negyed program, melyhez TOP források is kapcsolódnak.

A Munkácsy emlékek turisztikai felértékelése érdekében több területen kell eredményesen előre lépni:

- a békéscsabai Munkácsy helyszínek közti együttműködést erősíteni és támogatni kell (Munkácsy-Negyed létrehozása),
- a Munkácsy helyszíneket élményelemekkel kell színesíteni.
- Szakmai fórumokon és a közbeszédben Munkácsy Mihály imázsát folyamatosan erősíteni szükséges.

2.sz. ábra Munkácsy-negyed lehatárolása

A Munkácsy Negyed fizikai lehatárolása:

A Gyulai út – Árpád sor József Attila utcáig tartó szakasza- Derkovits sor Széchenyi utca – József Attila utca közti szakasza – Széchenyi utca – Kiss Ernő utca – Gőzmalom tér – Gyulai út által határolt terület, vagy más megközelítésben:

Munkácsy Emlékház – szoborsétány – Munkácsy Mihály Múzeum – Csabagyöngye Kulturális Központ – Békés Megyei Könyvtár – Aradi vértanúk ligete – Széchenyi liget – Munkácsy Hotel – István malom –

Gőzmalom tér – Ursziny-Beliczey kúria

V.1.1.2.4 Egészség- és sportturizmus

A város rendkívül kedvező geológiai adottságai lehetőséget teremtenek arra, hogy – főként – a gyógy- és termálvízhez kapcsolódó egészségturizmus (gyógy- wellness-, fitness) a turizmust leginkább fellendítő tényezővé váljon. Ahhoz, hogy adottságokat mind a külföldi, mind az egyre bővülő belföldi kereslet kielégítésére alkalmassá tegyünk, a nemzetközi elvárásoknak megfelelő, magas színvonalú, komplex turisztikai fejlesztéseket kell megvalósítani.

Békéscsaba pályázati és önkormányzati forrásokból folyamatosan javuló verseny és szabadidősport infrastruktúrája lehetőséget ad arra, hogy a sportturizmus a jövőben egyre nagyobb szerepet kapjon a város turisztikai életében. A sportturizmus fejlődése magával vonja az aktív és passzív sportturisták számának növekedését egyaránt, ezáltal jelentős gazdaságélénkítő szerepet tölthet be. Ennek alappillére a folyamatban lévő sportfejlesztési koncepció, amely többek között az új multifunkciós sport aréna és az új városi versenyuszoda valamint a BRSE röplabda munkacsarnok megtervezésével és megvalósításával számol.

V.1.1.2.5 Konferenciaturizmus

Miközben Békéscsabán az üzleti turizmus infrastruktúrája mára már megfelelő, ez a turisztikai termék a városban ez idáig nem került kellő mértékben fejlesztésre, annak ellenére, hogy a határtérségből adódó előnyök ezt indokoltá teszik. A rendelkezésre álló rendezvényhelyszín kínálat magas színvonalú (Csabagyöngye Kulturális Központ, CsabaPark, Ibsen-ház) és javult a szálláshely ellátottság is az utóbbi években. Emellett a térség elérhetősége is folyamatos fejlesztés, javulás alatt áll. A konferenciaturizmus fejlesztése érdekében elképzelhető a további szálláshelyfejlesztésekkel összehangoltan több helyszínen a konferencia-kapacitás további bővítése, rendezvényhelyszínek, és a kapcsolódó infrastruktúra kialakítása. Emellett kiemelten fontos az ezzel kapcsolatos marketing-szervező tevékenység.

V.1.1.2.6 Aktív turizmus

Békéscsaba térségében az aktív turisztikai lehetőségek köre igen széles, a turizmust a mozgással kombináló látogatókat igen jó lehetőségekkel fogadja, illetve tudná fogadni a város. A Békéscsabán az alábbi aktív turisztikai lehetőségekkel kell, illetve érdemes foglalkozni:

- Kalandparki turizmus
- Vizi turizmus
- Kerékpáros turizmus
- Lovas turizmus
- Vadászturizmus
- Horgászturizmus
- Sportrepülés

V.1.1.3 Befektetésösztönzés

A befektetés-ösztönzés infrastrukturális feltételeinek alapköve a térség egésze közúti, vasúti és légi elérhetőségének, egyéb logisztikai szolgáltatásoknak a javítása, amely beruházások részben lezárultak, részben pedig ezen gazdasági program megvalósításának időszaka alatt várhatóan megvalósulnak.

A munkahelyteremtés mellett fontos szerepet kell kapnia immár a strukturális munkanélküliség leküzdése érdekében a munkaerő képzésének. A befektetés-ösztönzés másik kulcseleme ezen a területen a munkáltatói igények kiszolgálásának szem előtt tartása is.

A munkaerő biztosítás alappillérei:

- A betelepülni kívánó befektetők hatékony kiszolgálása érdekében az önkormányzat szoros együttműködést tart fenn a Békés Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztályával, a rendelkezésre álló – egyre szűkebb – munkaerő kínálat megismerése és a felmerülő munkaerő igény kielégítése céljából.
- A foglalkoztatás szintjének és minőségének javítása érdekében a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretein belül jelentős összeget fordítunk a város és térsége foglalkoztatási helyzetének javítására, együttműködésben Békés Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztályával.
- Fontos a szakképzést irányító kormányzati szervekkel való folyamatos együttműködés fenntartása is, amely képzéseivel segíti a megfelelően képzett munkaerő gyors biztosítását a megtelepedni kívánó befektetők számára.
- Az igényekhez alkalmazkodni tudó munkaerő kínálat biztosításához szükséges a középfokú szakképző intézményekkel való együttműködés elősegítése.
- A befektetések ösztönzése és a magasan kvalifikált munkaerő képzésének segítése érdekében folyamatos kapcsolattartás szükséges a felsőoktatási és más képzőintézetekkel.
- Proaktív befektetés ösztönzési programmal ajánljuk ki a bel- és külföldi befektetőknek a városban található ingatlan-portfoliót, üzleti és képzési lehetőségeit befektetési kézikönyv elkészítésével és egyéb más megjelenési formákban is. Hazai és nemzetközi befektetői és kereskedelmi vásárokon szükséges ismertté és vonzóvá tennünk Békéscsabát.
- Online karrierkövetési rendszernek a működtetése/működtetés felülvizsgálata
- „Békéscsaba hazavár” ösztöndíj programnak a működtetése
- A távolabbról érkező munkaerő kiszolgálása szálláslehetőségek kialakításával.

A befektetés-ösztönzés és munkahelyteremtés érdekében Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 2008-ban döntött egy vállalkozásfejlesztési támogatási program indításáról. A sikeres program keretében helyi mikro- és kisvállalkozások pályázat útján juthatnak támogatási forráshoz munkahelyteremtés, valamint technológia korszerűsítés céljából. Ennek a pályázati lehetőségnek a forrásnagyságát mindig az adott évi önkormányzati költségvetésből biztosítható keret határozza meg. A program céljainak definiálása során, a lehető legjobb hatékonyság érdekében, folyamatosan szükséges volt a támogatás összehangolása az országos támogatási célokkal. Az elkövetkező időszakban a programmal elért eredmények fenntartása a cél, igazodva a központi ágazati támogatási formákhoz, megoldásokhoz.

V.1.1.3.1 Gazdaságot kiszolgáló közép- és felsőfokú oktatási kínálat fejlesztése

A békéscsabai felsőoktatásban 2018-ban jelentős változás állt be, 2018. február 1-től a Gál Ferenc Főiskola keretein belül működik a békéscsabai kampusz. A kampusz infrastrukturális fejlesztése megvalósítás előtt áll. A fejlesztéssel párhuzamosan ill. azt követően szükséges a

további szakmai megerősítés, más felsőoktatási intézmények bevonása is a képzési kínálat kiszélesítésébe.

A békéscsabai felsőoktatás komplex fejlesztése

I) HELYZETELEMZÉS

- Békéscsaba Megyei Jogú Városban egyetlen felsőoktatási képzést biztosító intézmény működik: a **Gál Ferenc Főiskola Gazdasági Főiskolai Kara** (a továbbiakban: GFF-GK).
- Az intézmény fenntartója a Szeged-Csanádi Egyházmegye.
- Az intézmény Csongrád megye területén Szegeden folytat felsőoktatási képzést a Teológiai Karon (a továbbiakban: GFF-TK), illetve Békés megye területén a békéscsabai karon kívül még további két városban biztosítja a felsőoktatásban történő továbbtanulást: Szarvason a Gál Ferenc Főiskola Pedagógia Karán (a továbbiakban: GFF-PK) és Gyulán az Egészség- és Szociális Tudományi Karán (a továbbiakban: GFF-ESZK).
- **Békés megyében továbbá még felsőoktatás folyik Orosházán, amelyet a budapesti székhelyű Kodolányi János Egyetem biztosít az alábbi alapképzések tekintetében:**
 - o emberi erőforrások,
 - o gazdálkodási és menedzsment,
 - o szociális munka,
 - o turizmus-vendéglátás alapszakok.

Mindezen tényezők mellett továbbra is örökérvényű és tartósan meghatározó szereplő a térség felsőoktatási „piacán” (dél-alföldi régió) a Szegedi Tudományegyetem.

A fentiekben leírt komoly befolyásoló faktorok mellett nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a szociodemográfiai jelenséget, hogy - a kormány szándékaival összhangban - egyre több tanuló fordul a szakképzés irányába, választ valamilyen szakmát és nem jelentkezik a felsőoktatás rendszerébe.

Így megállapítható az a tény, hogy a felsőoktatás „piacán” egyértelműen túlkínálat van, a felsőoktatási intézményeknek kell egyre kevesebb potenciális hallgató számára vonzó, piacépítő tudást biztosító végzettséget nyújtó főiskolai vagy egyetemi szintű képzést kínálnia.

II) A BÉKÉSCSABAI KAR JELENLEGI HELYZETE

Békéscsabán a jelenleg működő felsőoktatási intézmény, vagyis a GFF-GK az alábbi 3 **alapképzési szakot** hirdetette meg:

- gazdálkodási és menedzsment,
- műszaki menedzser,
- pénzügy és számvitel,

valamint az alábbi **felsőoktatási szakképzéseket** (FOSZK):

- gazdálkodási és menedzsment,
- pénzügy és számvitel (államháztartási),
- pénzügy és számvitel (vállalkozási),
- pénzügy és számvitel (pénzügyi).

A kar a fennállása óta folyamatosan – egy rövidebb időszaktól eltekintve (pedagógusképzés) – a gazdaságtudományi, illetve a társadalomtudományi képzési területeken indított főiskolai szintű képzéseket. A kar oktatói állománya, valamint az intézmény infrastruktúrája szintén úgy került kialakításra az elmúlt évek során, hogy az csak kizárólag elméleti tantárgyak,

szakok oktatására alkalmas. Nincsenek laborok, műhelyek, nem áll rendelkezésre gyakorlatorientált képzésnek helyet biztosító infrastruktúra.

Képzési portfólió bővítésére a felsőoktatási intézmények esetében az alábbi lehetőségeket biztosítja a felsőoktatási törvény:

1) Saját és új szakakkreditációja:

- ebben az esetben minden humán és egyéb (anyagi) feltételt az intézmény saját maga biztosít, illetve finanszíroz a jogszabályban foglaltak szerint, ami az új szakindításhoz szükséges;
- ilyenkor a felvi.hu-n az intézmény saját elképzelésként – a Magyar Akkreditációs Bizottság által engedélyezett – hirdetheti meg az adott új szakot

2) Saját, már akkreditált szak indítása:

- az érintett intézmény a saját képzési portfólióját átrendezve, egy karok közötti, saját belső szakátcsoportosítással hozhat/telepíthet/indíthat szakot-képzést Békéscsabára,
- ezt azonban kizárólag az intézmény fenntartója döntheti el, vagyis a Szeged-Csanád Egyházmegye kezdeményezheti

3) Együttműködési megállapodással történő közös szakindítás:

- ebben az esetben az érintett intézmény egy másik felsőoktatási intézmény szakjának biztosíthat helyet, ez a szak azonban továbbra is az „anyaintézmény” képzéseként kerülhet meghirdetésre, a békéscsabai kar kizárólag „képzési helyszín” státuszban szerepel,
- előnye, hogy maga az intézmény infrastruktúrájának a kihasználtsági foka magasabb lesz, de ez egyben egyfajta „presztízsveszteséssel” jár a képzési helyszínként, kvázi telephelyként funkcionáló befogadó intézménynek.

A fentiekben felvázolt alternatívák közül kizárólag a békéscsabai kar jelenlegi fenntartója választhat, hiszen minden esetben az viseli az anyagi vonzatait, illetve az együttműködéssel járó valós vagy vélt veszteségeket is.

Az intézmény vezetése tehet arra javaslatot és kezdeményezést, hogy milyen módon kívánja a saját képzési portfólióját a *Modern Városok Program* – „A békéscsabai felsőoktatás komplex fejlesztése” projekt keretén belül humán tartalommal bővíteni.

III) ALAPVETŐ CÉLKITŰZÉSEK A BÉKÉSCSABAI KAR KÉPZÉSI PORTFOLIÓJÁNAK BŐVÍTÉSÉVEL KAPCSOLATBAN

- A) A helyi gazdasági és pénzügyi élet folyamatosan igényel diplomás közgazdászokat, akiknek nagy része a Békéscsabai Campusról kerül ki, ezért kiemelkedően fontos a jelenlegi **pénzügyi közgazdász szak** megtartása és beiskolázásának folyamatos biztosítása.
- B) A Békéscsabán és környékén folyó szakképzésre épülő, illetve az ahhoz kapcsolódó felsőfokú képzést tartja a város politikai és szakmai vezetése reálisnak. Az új, bővítendő képzési portfólió az alábbi sajátosságok mentén tudná a legjobban Békéscsaba és a régió érdekeit, céljait szolgálni:
- Békéscsaba erősen átszőtt a gépipari-műszaki területen működő gazdálkodó szervezetekkel, amelyek folyamatos szakemberigénye nincs kielégítve, ezért a

gépészmérnök szak beindításának tervezése szükséges a békéscsabai campuson folyó felsőoktatási képzési portfólió kialakításában.

- A mindinkább digitalizálódó gazdasági környezet által támasztott szakmai kihívásokra a békéscsabai középfokú oktatási intézményekben is magasan képzett, kiváló eredményekkel bíró informatikai szakemberek adhatnak megfelelő választ. Ezek a képzett szakemberek járulhatnak hozzá a régió mielőbbi gazdasági felzárkózásához, ezért nélkülözhetetlen az **informatika szak**, illetve **műszaki-informatika szak** elindítása.
- A XIX. század végén megkezdődött a nyomdaipar kiépülése Békéscsabán és a megye több településén. Ennek köszönhetően a nyomdászat mestersége komoly hagyományokkal rendelkezik egész Békés megyében. Békéscsaba az 1960-as évekre országos jelentőségű nyomdaipari központtá vált. Békéscsabán jelenleg 34 vállalkozás, összesen közel 800 fő foglalkoztatottal végez nyomdai tevékenységet, míg az egész megyét tekintve közel 1500 főt foglalkoztat az ágazatban működő több mint 110 vállalkozás.

Korábban készült tanulmányok, felmérések kutatási eredményei továbbá a Modern Városok Program által támogatott nagyberuházások jövőben felmerülő szakemberigényei alapján a következő – a régió földrajzi specifikumaiból is eredő – szakok meghonosítása is lehetőséget jelenthet az újonnan kialakításra kerülő képzési portfólió összetételéhez:

- Az agrár-, élelmiszer-, környezet- és vidékgazdaságot kiszolgáló tudományterületeken képzési, kutatási, fejlesztési innovációs és szaktanácsadási tevékenységek folytatása.
- A Nemzeti Vidékstratégia megvalósításához megfelelő felkészültségű szakemberek képzése.
- Az élelmiszergazdaság és -biztonság területén olyan képzési szerkezet megvalósítása, amely, a „szántóföldtől az asztalig” terjedő vertikum teljes skáláját képes lefedni (agrár-, műszaki, természet- és gazdaságtudomány területeinek bevonásával) és az ehhez kapcsolódó szakemberigényt megfelelő kibocsájtással képes legyen kielégíteni.
- Az élelmiszertermelés bővítése és az élelmiszer-export erőteljes növelése nemzetstratégiai cél. Olyan magasan kvalifikált, korszerű gyakorlati tudással felvértezett hallgatók képzése, akiket az élelmiszergazdaság minden szintjén (termelés, feldolgozás, szakirányítás, élelmiszerbiztonság, értékesítés) hasznosítani tud a nemzetgazdaság (pl.: **élelmiszermérnöki**).

Ha egy meghatározó méretű agrár-, élelmiszer-, környezet- és vidékgazdasági pólus alakul ki, akkor lehetővé válik a kizárólag e póluson indítható olyan speciális szakok kialakítása, amelyek az e szakterületekhez kötődő **műszaki, gazdasági** (pl.: **mechatronikai mérnöki**) területeken készítik fel hallgatót leendő feladatára.

V.1.1.3.2 Városi marketing tevékenységek erősítése

Egy település legfőbb célkitűzése az ott élők jólétének biztosítása.

A Gazdasági Program elválaszthatatlan része a Városmarketing koncepció. Céljait tekintve azonos érdekek és feladatok folyamatos megvalósulása jellemzi.

A Marketing eszközök használata egyre fontosabbá válik a megvalósítandó célok elérése érdekében, hiszen a városok között is verseny alakult ki, melynek fontos eredménye kell, hogy legyen a település gazdasági erejének növekedése és a lakosság megtartó képességének javítása. Mára az egyik alapvető szempont lett, hogy az itt élők és az ide települni vágyók

megfelelő életkörülményekkel, városi szolgáltatásokkal találják szembe magukat. Fontos a város szociális hálózatának és infrastrukturális hálózatának magas szintre emelése.

A városmarketing egyik fontos célja a meglévő lehetőségek széles körű kommunikációja a lakosság és a potenciális befektetők és itt letelepülni szándékozók felé.

Kiemelt feladat továbbá a településen működő vállalkozások megfelelő szintű koordinálása, a Gazdasági Program végrehajtása érdekében. Ki kell építeni azokat a megfelelő csatornákat, melyeken keresztül a vállalkozásokhoz az Önkormányzat közvetlenül tud eljuttatni megfelelő információkat eszközöket.

Fontos, hogy információkat szerezhessenek a szakmai kamarákon felül az önkormányzattól is a működésüket érintő speciális lehetőségekről, export támogatási formákról.

A Gazdasági Program részét képező beruházások előkészítése megvalósítása, használatbavétele és üzemeltetése során nem kerülhetők meg azok a marketing eszközök melyek elősegítik a megfelelő nyilvánosság biztosítását. Fontos feladat a lakosság tájékoztatása és azonosulása a kitűzött célok elérése érdekében.

A *marketing eszközök* összetétele is jelentős változáson ment át az elmúlt években, ahogyan a lakosság média „fogyasztási” szokásai is. Előtérbe kerültek az informatikai alapú médiák, mint pl honlapok, mobiltelefonos applikációk és a social média eszközei. Ezen média felületekre jellemző, hogy rugalmasabbak, a változásokat dinamikusabban tudják kezelni és célcsoportok szerint jobban pozícionálhatók. A korábban használt média felületek, mint írott médiák, rádió és televízió hirdetések kevésbé rugalmasak, a változásokat nehezebben lehet átvezetni rajtuk, célcsoport meghatározása nehezkesebb. A lakosság elérése kevésbé szegmentálható.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Gazdasági programjának és Városmarketing koncepciójának egyik alapvető célkitűzése Békéscsaba mint „élhető város” pozíciójának és turisztikai hírének erősítése és az idegenforgalom növelésében rejlő lehetőségek kihasználása.

A Gazdasági Programban is említett, a közelmúltban megvalósult beruházások is a kiválóan illeszkednek az említett célokhoz, és a hosszú távú programok hazai és nemzetközi trendeknek megfelelő kulturális, gasztronómiai és aktív turisztikai célú létesítmények formájában.

A település marketing feladata, hogy megfelelő közegben biztosítsa a város jó hírének, adottságainak és értékeinek a népszerűsítését. Fontos, hogy a lakosság körében és a település iránt érdeklődőkben kialakuljon az élhető város képe. Ez tartalmazza az itt működő vállalkozások biztosította munkalehetőséget, megélhetést, a kulturális intézményi háttérrel, oktatást, város működését beleértve a tömegközlekedést, köztisztaságot, valamint az egészségügyi és szociális ellátottságot.

Az élhető város képének kialakítása, tudatosítása és publikálása országos és nemzetközi szinten városmarketing feladat.

Az eszközöket tekintve fontos a céltudatos építkezés, a helyi és közösségi médiák használata. Kiemelt feladat a város és annak értéktárának népszerűsítése országos rendezvényeken, befektetői fórumokon, és régiós viszonylatban is. További eszköz és feladat a városi kiadványok kornak megfelelő színvonalú kidolgozása és a célirányos eljuttatása a célcsoportokhoz.

A Turisztikai és Városmarketing tevékenység során a közös feladatokat a TDM illetve a helyi Turisztikai Egyesület bevonásával kell megoldani.

V.1.1.3.3 Együttműködések fenntartása és további erősítése

A városban működő vállalkozásokkal, a helyi kamarákkal régi, biztos alapokon nyugvó kapcsolata van az önkormányzatnak. Ezen kapcsolatok fenntartása, kiterjesztése, élénkítése azonban további feladatot jelent az önkormányzat számára. A Polgármesteri Hivatalon belül külön csoport foglalkozik feladatkörében ezen területtel.

A Magyar Kormány befektetésösztönzéssel foglalkozó ügynöksége a Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA). Az ügynökséggel az elmúlt években szoros kapcsolatot alakított ki az önkormányzat, ennek további fenntartása és operativizálása előttünk álló feladat. A Nemzeti Ipari Park Üzemeltető és Fejlesztő Zrt. is megjelent városunkban, a Modern Városok Program keretében alakított ki iparterületet a városban, melynek betelepítésében együttműködés van a város és a NIPÜF Zrt. között. A betelepítés mellett folyamatban van az iparterület 2. ütemes bővítésének előkészítése.

V.1.1.4 Önkormányzat tulajdonában álló gazdasági társaságok hatékony működése

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a 336/2011. (VI.24.) közgy. határozatával 2012. január 1-től létrehozta a Törzsház típusú szervezetet, amellyel megvalósította a korábban önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok egységes irányítását. A Törzsház konszern megalakításával egy időben a korábban egyes gazdasági célú önkormányzati tulajdonú ingatlanokat üzemeltető Békéscsabai Vállalkozói Centrum Kft. beolvadt a hasonló profillal rendelkező Békéscsaba Vagyonkezelő Zrt.-be.

Az önkormányzati tulajdonú cégek – legyen az közvetlen vagy közvetett tulajdonlás – egységes elvek alapján működnek. A társaságok gazdasági és szolgáltatási szimbiózisban élnek megspórolva a párhuzamos tevékenységek költségeit. A szolgáltatások nagy részét a Vagyonkezelő Zrt. végzi, de visszafele is szolgáltatnak a tagvállalatok, marketing, média, közbeszerzési, pályázat kezelési feladatokat végeznek egymás részére. A Törzsház vállalatcsoportnak – mivel a város üzletileg hasznosítható vagyonának döntő részével gazdálkodik – a jövőben még hangsúlyosabban kell törekednie a vagyon értékének megőrzésére, az üzemeltetés és a vagyongazdálkodás hatékonyságának fokozására.

A Törzsház konszern a jövőben is segítheti a gazdasági program egyes projektjeinek a megvalósítását és hosszú távú működtetését.

V.1.2 Fejlődő szolgáltatások / közszolgáltatások

V.1.2.1 Városi infrastruktúra fejlesztés

V.1.2.1.1 Utak, járdák, kerékpárutak fejlesztése, felújítása

Városunk számára kiemelten fontos fejlesztési terület a belterületi utak felújításának, fejlesztésének további folytatása, a vonatkozó pályázati lehetőségek kihasználásával, ill. egyéb finanszírozási formák (önkormányzati saját források, ezeket kiegészítő hitelek, útépitési lakossági társulások) ösztönzésével. A program során a következő szempontok figyelembe vétele szükséges:

- hálózati jelentőségű útvonalak fejlesztése;
- önkormányzati és állami útvonalak átadása-átvétele;
- megvalósítandó projektekhez kapcsolódó útvonalak felújítása;
- Szilárd burkolattal nem rendelkező utak kiépítése.

A 2014-2020-as időszakban hozzáférhető források lehetőséget biztosítanak kerékpárutak, -hálózatok építéséhez. A támogatás célja, hogy az új létesítmények építése mellett a meglévő kerékpárút-hálózati elemek bekapcsolásával, korszerűsítésével, a meglévő közlekedési felületek forgalomtechnikai eszközökkel vagy kis építéssel, felújítással járó együttes kerékpározhatóvá tételével valósulhasson meg a hálózatfejlesztési program. A cél a fenti kritériumoknak megfelelő, összefüggő kerékpáros-barát területek teljes körű kialakítása.

Békéscsabán jelenleg még nem teljes a kerékpárút hálózat, így ennek érdekében 2009. és 2010. években koncepció-s terv készült és a 2011-ben elfogadott Közlekedésfejlesztési Terv is a meglévő kerékpárút hálózat összekötését tűzte ki célul. 2016-ban kerékpárforgalmi hálózati terv készült, amely több ütemre bontva nevesíti a szükséges fejlesztéseket.

A jelenleg futó kerékpárút fejlesztések A TOP és a Modern Városok Program forrásaiból nagyon komoly lépéseket tesznek egyes, hosszú évek óta húzódó problémák megoldására is (pl. Dobozi út elkerülő úttól Gerláig tartó szakasz felújítása). Fontos mindezek mellett a kerékpáros komplex szolgáltatások fejlesztése is, az egyes szereplők összefogása, rendszerbe kapcsolása.

Az önkormányzat a város út-, járda- és kerékpárút építést érintő kommunális szükségleteit kielégíteni hivatott fejlesztési igényeket folyamatosan nyilvántartja, tervezi, aktualizálja. Ezen beruházások megvalósításának forrásszükséglete a legkevésbé biztosított, beláthatóan ezekhez a fejlesztésekhez egyelőre csak saját és hitelforrások tervezhetők, amelyek viszont az igényelt és szükséges beruházásokra nem elegendők. Ez alól a kerékpárforgalmi létesítmények jelentenek kivételt, ezek esetében ugyanis EU-s (TOP) és MVP források bevonása is lehetséges. További jelentős előrelépés, hogy a Modern Városok Program keretében az 1885/2015. (XII.3.) Korm. határozat 2,0 Mrd Ft összeget biztosított, mely forrást Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése döntései alapján túlnyomórészt a belterületi úthálózat fejlesztésének tervezésére és megvalósítására fordította a város. További források bevonása is szükséges, amelyre a város a Modern Városok Program keretében a szükséges lépéseket megteszi.

A Közlekedésfejlesztési koncepció aktualizálásával a város közlekedésfejlesztés nyomon követhető, feltárja az elmúlt években megvalósított fejlesztéseket, és rámutat a még szükséges beavatkozásokra.

A város úthálózata a dinamikusan növekvő forgalom miatt gyors ütemben romlik. Fontos feladatként kezelendő ezért a város jelenlegi út-, járda és kerékpárút hálózatának tervszerű felújítása, amely programszerűen, ütemezett módon tud csak megvalósulni, hasonlóan a korábbi években végrehajtott járdafelújítási programhoz. A felújítási igények kielégítése részben az egyes projektekhez kapcsolódó felújítások (pl. városrész rehabilitációk) során, részben hazai pályázati források, illetve önkormányzati saját források felhasználásával lehetséges. Ezek tekintetében a fejlesztéseknél leírtak ismétellhetők meg, a város költségvetési lehetőségei között tervezhető saját – és hitel – források, az igényelt és szükséges felújításokra nem ítélték elegendőnek.

V.1.2.1.2 Parkolásgazdálkodás

Békéscsabán az Európai Unió fejlesztési irányelveivel összhangban a parkolás-gazdálkodás fő célkitűzése a város parkolási díjbevételeinek növelése mellett a város élhetőségének biztosítása. Az indokolt mobilitási igény kielégítéséhez szükséges parkoló kapacitás, ezzel párhuzamosan a célforgalmi mobilitási igények parkolóházakban vagy külső övezetekben történő kielégítése, a környezetbarát közlekedési módok előnyben részesítése mellett növeli a belvárosi területek attraktivitását, miközben a viszonylag rövid távolságok miatt nem befolyásolja számottevő mértékben az eljutást. A közösségi terek élettel történő megtöltése

pedig megfelelő városfejlesztési intézkedések mellett közép- és hosszútávon gazdasági ösztönző hatást gyakorol. A belváros parkolási gondjainak enyhítését koncentrált kapacitásbővítéssel, parkolóház építéssel segítette elő a város, amelynek a kihasználtsága folyamatosan növekszik. További feladat a nagy gépjármű forgalmat generáló létesítmények (pld. piac) környezetében a megfelelő számú parkoló kiépítése, mely elképzelések (pl. a Piacfejlesztéssel összefüggésben) a Modern Városok Program fontos elemeit képezik. Az ezzel kapcsolatos engedélyes és kiviteli tervek rendelkezésre állnak. A témához kapcsolódik, hogy részben városi beruházásban több elektromos töltőállomás létesült a városban, ezzel összefüggésben pedig a város a parkolási rendeletben vállalta a környezetbarát (zöld rendszámú) autók ingyenes parkolásának biztosítását.

V.1.2.1.3 Csapadék- és belvízelvezetés

A gazdasági program is fontos célnak tekinti a meglévő belvíz-elvezető rendszerek kiépítettségének növelését és rendszeres karbantartását, az alacsony kiépítettségű csapadékvíz-elvezető hálózat fejlesztését a felszíni és a felszín alatti vizek védelme érdekében. A legsürgetőbb beavatkozásokat az ITP keretében ismerhette meg a Közgyűlés. A gazdasági program megvalósítása során a Széchenyi 2020 program pályázati lehetőségeit és egyéb forráslehetőségeket kihasználva e fejlesztési feladatok legteljesebb megvalósítására kell törekedni.

A volt zártkerti területeken a kidolgozott utcaszélesítési stratégiának megfelelően – a pénzügyi források rendelkezésére állásának függvényében – az infrastruktúra és a közművek fejlesztését és kiépítését kell megoldani. A város a csapadékvíz- és belvízelvezetés kommunális fejlesztési igényeit is folyamatosan nyilvántartja, tervezi, aktualizálja. Ezen infrastrukturális körben a meglévő fejlesztési, felújítási nyilvántartás alapján több száz kisebb-nagyobb csapadékvíz elvezetési beavatkozási igény jelentkezik, melyeknek szintén olyan nagy a forrásigénye, amelyre a város költségvetési lehetőségei között tervezhető saját – és hitel – források nem elegendők. A fejlesztési szükségletek kielégítéséről a város nem mondhat le, a gazdasági program megvalósításának időszakában folyamatosan keresni kell az ilyen célra felhasználható hazai pályázati forrásokat (TOP és Modern Városok Program egyes projektjei).

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a Körös Vidéki Vízgazdálkodási Társulat tagja. Ennek a Társulatnak a kötelezettsége a külterületi vízrendezés feladatának megoldása.

Problémát jelentenek a szélsőséges csapadékvízviszonyok, hirtelen lezúduló nagymennyiségű csapadék megjelenése, a beépítési százalék növekedése, ezzel együtt a lefolyó csapadék mennyiségének növekedése, az elöntés iránti érzékenység növekedése.

Javasolt puffertárolók kialakítása, amelyből a – csapadékszegény időszakban a belvárosi, burkolt felület miatt kiszáradással fenyegetett – fás- és lágyszárú növényzet folyadék utánpótlása javítható lenne.

V.1.2.1.4 Ivóvízhálózat fejlesztése, rekonstrukciója

Az ivóvíz hálózat egyes elemei 30-40 évvel ezelőtt épültek, bár a szolgáltató folyamatosan újította fel a hálózatot, mégis jelentős mértékű az elavult mű. A vízellátó rendszer egyes elavult vezetékeinek felújítása több lépcsőben valósulhat meg, ezáltal csökkenhet a talajba elszivárgó ivóvíz mennyisége, valamint javulhat az ivóvíz minősége.

A Regionális Ivóvízminőség-javító Program keretén belül a nagy átmérőjű (200 mm átmérő feletti) acél, öntöttvas, azbesztcement gerincvezetékek felújítására, valamint a házi bekötések cseréjére került sor. A programban Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye 208 települése

érintett. Békéscsaba megyeszékhelyként, illetve a megye legjelentősebb városaként vezető szerepet vállalt az ivóvízminőség-javító program lebonyolításában, továbbá az önkormányzat a részvényarányokat tekintve a legnagyobb tulajdonosa az ALFÖLDVÍZ Zrt.-nek. A gazdasági társaság vízi-közmű szolgáltatóként a jó minőségű ivóvíz hosszú távú biztosítása érdekében az aradi vízátfúvósítás projektjének megvalósításán továbbra is dolgozott az elmúlt időszakban.

A jogszabályi kötelezettségnek megfelelően, gördülő fejlesztési terv alapján a víziközmű vagyoni bérleti díj nagyságrendjével azonos, tervszerű rekonstrukciós munkák lebonyolítását kell az önkormányzatnak végrehajtani évente.

V.1.2.1.5 Smart közvilágítás fejlesztése

A lakosság érdekeit és igényeit, valamint az önkormányzat kiadásait egy alacsonyabb villamosenergia fogyasztású és üzemeltetési költségű közvilágítási rendszer szolgálja a legjobban, amely műszakilag is megfelel az érvényben lévő előírásoknak.

Villamos energia megtakarítást el lehet érni a meglévő közvilágítási hálózat (transzformátorkörzetenkénti) fényáram szabályozásával, amely által az üzemi feszültség szabályozása mellett a teljesítményfelvétel csökken, viszont emellett a megvilágítás értéke jelentősen nem csökken.

Villamos energia megtakarítást jelent az elavult rendszerek lecserélése, korszerű, energiatakarékos rendszer kiépítése, amely által a közvilágítási hálózat üzemeltetési költsége is csökkenhet. Az Önkormányzat ennek érdekében 2012. és 2013. évben megtette az első lépéseket, amelynek eredményeként elkészült egy közvilágítási hálózatra vonatkozó tanulmányterv. A tanulmányterv tartalmazza a meglévő közvilágítási hálózat felmérését, és az adott hálózati paraméterek felhasználásával a közvilágítási lámpatestek korszerűsítésére tett javaslatot.

Ezt követően az önkormányzat a KEOP forrásainak felhasználásával a város közvilágítási hálózatának 1/3 részén LED-es korszerűsítést hajtott végre. A jelen időszak feladata a többi hálózati elem LED-esítése, valamint a SMART közvilágítás alapjainak a lerakása. A Modern Városok Program által finanszírozott projekt keretében a fennmaradt lámpatestek cseréje, valamint a hálózaton okos elemek, funkciók megvalósítása valósul meg.

Fontos emellett még további lépések megtétele is, részben a külterületi részek tekintetében.

V.1.2.2 Intézményi infrastruktúra fejlesztése

V.1.2.2.1 Oktatási-nevelési infrastruktúra: szakmai és ingatlanulajdonosi együttműködés intézményfenntartókkal, pályázati lehetőségek közös kihasználása

A feladatellátást szolgáló ingatlanok alapvetően rendezettek, a célnak megfelelőek. Természetesen koruk és esetleges más eredeti funkciójuk befolyásolják állapotukat, megfelelőségüket. Intézmények átszervezésénél, épületkivonáskor szempont az is, hogy a megmaradó épületek minél jobb állapotúak, a feladathoz illeszkedőek legyenek, vagy bővítéssel, átalakítással arra alkalmassá váljanak. Az épületek karbantartása, felújítása ütemezetten történik.

Kíváncsú a lehetőségekhez igazodóan az informatikai hálózat bővítése.

A mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítása, a megfelelő tornatermek, sportpályák kialakítása, korszerűsítése óvodától a szakképzőig szinte minden intézményben feladat. A mindennapos testneveléshez is kapcsolódva szükséges az uszodai lehetőségek bővítése is az

óvodák, iskolák számára. Iskolákban, óvodákban folyamatos feladat a játszótéri eszközök balesetmentesítése, cseréje. A felújítással, átalakítással érintett intézményekben a beruházások részévé kell tenni az akadálymentesítést.

A szakszolgálati tevékenységek egy helyszínen történő biztosítását célul tűzzük ki. Ez munkaszervezési, gazdaságossági okokból, és nem utolsósorban a szakmai hatékonyság szempontjából is kívánatos. A korai fejlesztés feladat-ellátási helyének megfelelő biztosításáról gondoskodunk.

A kollégiumokban cél a kor igényeinek megfelelő elhelyezés kialakítása (kisebb hálók, tanulási feltételek javítása, közösségi terek biztosítása, a szociális kiszolgáló részek bővítése, a környezet otthonosabbá tétele), valamint, hogy minden kollégium rendelkezzen a sportolásra és mindennapi testedzésre alkalmas helyiséggel. Az oktatási-nevelési intézményhálózat fejlesztésében szerepet vállal a Békéscsabai Tankerületi Központ, a Békéscsabai Szakképzési Centrum illetve más intézményfenntartó állami szervek, ez az infrastrukturális igények gyorsabb megvalósítását, a diákok magasabb színvonalú kiszolgálását eredményezi.

Az oktatási-nevelési célt szolgáló, önkormányzati tulajdonú ingatlanok fejlesztése részben ingatlantulajdonosi (pl. a TOP forrásokból megvalósított fejlesztések), részben vagyongazdálkodási pályázatok eredményeként folyamatos, ezt az elkövetkező időszakban is folytatni szükséges.

Köznevelés

A köznevelési feladatok ellátása a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben (a továbbiakban: Nkt.) foglaltak szerint történik. A megyei jogú városok fenntartói feladatai az óvodai ágazatot érintik, de kötelezettségük ezen kívül számos egyéb feladatra is kiterjed. A köznevelés helyzetére hatást gyakorló tényezők egyik meghatározó ága a szabályozási környezet.

Óvodai ágazat - helyzetkép

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat fenntartásában 8 óvoda, 18 feladatellátási hellyel működik:

- Szákszorszép Művészeti Bázisóvoda
- Szigligeti Utcai és Kazinczy- lakótelepi Óvoda
- Penza Lakótelepi és Dr. Becsey Oszkár Utcai Óvoda
- Kölcsey Utcai és Ligeti Sori Óvoda
- Mackó – Kuckó Óvoda
- Békéscsabai Tündérvilla Óvoda
- Lencsési Óvoda
- Hajnal – Lenkey- Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ

A csoportonként felvehető maximális létszám 25 fő.

A város közigazgatási területén további két, nem önkormányzati fenntartású óvoda (Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium; és a Szlovák Gimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium) valamint két speciális ellátást biztosító óvoda (Esély Pedagógiai Központ Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola; és a Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesület Napraforgó EGYMI) működik.

Az óvodai férőhelyek száma - a gyermeklétszám csökkenés, valamint a minőségi szolgáltatás érdekében Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata módosította az óvodai intézmények alapító okiratában a maximálisan felvehető gyermeklétszámot - Békéscsabán 1810 fő. Az óvodai intézményekben még nem jelentkezik szakemberhiány. Békéscsabán minden kisgyermek számára biztosított az óvodai ellátás.

Minden óvodában elérhető az internet szolgáltatás.

Az óvodai játszóeszközök jogszabályban előírt felülvizsgálatát a fenntartó végzi. A 2017. évi felülvizsgálat eredményeként a 18 telephely több száz udvari játszóeszközének cseréje, javítása, a szükséges hibaelhárítások a fenntartó által biztosított külön forrásból megtörténtek. A karbantartási feladatok dokumentálása a kötelező felülvizsgálatok elvégzése az óvodavezető kötelezettsége.

A Területi és Települési Operatív Program keretében és hazai források felhasználásával számos fejlesztés történt és történik Békéscsabán.

2016. nevelési évtől a „Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése” című, TOP-6.2.1-15 azonosítószámú felhívás az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javításának és a szolgáltatások minőségi fejlesztésének megvalósítását támogatja.

Célul tűzte ki a gyermekellátó kapacitások fejlesztését a gyermeket vállalók foglalkoztathatósága érdekében, az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését.

A pályázat keretében

- elkészült a Hajnal-Lenkey-Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ **Lenkey utcai épületének** és a Szigligeti Utcai és Kazinczy-lakótelepi Óvoda **Tábor utcai épületének** bővítése és felújítása,
- elkészült a Tündérkert Óvoda **Szegfű utca 11. szám alatti és a Lencsési Óvoda Lencsési út 15. szám alatti épületének** bővítése és energetikai fejlesztése.

A TOP-6.5. azonosítószámú „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” című pályázat a szolgáltatás minőségének növeléséhez járul hozzá. A pályázatnak köszönhetően befejeződött:

- a Kölcsey Utcai és Ligeti Sori Óvoda **Kölcsey utcai épületének** és a Penza-lakótelepi és Dr. Becsey Oszkár Utcai Óvoda **Dr. Becsey Oszkár utcai épületének**,
- a Mackó-Kuckó Óvoda **Orosházi út 2. telephely épületének**,
- a **Szászszorszép Művészeti Bázisóvoda energetikai fejlesztése.**

Felújításra kerül a Szigligeti Utcai és Kazinczy-lakótelepi Óvoda **tanusodája**, amely a 2019/2020-as nevelési évtől ismét várja az óvodásokat.

Megújult a Szászszorszép Művészeti Bázisóvoda udvara.

A Belügyminisztérium pályázati támogatásának köszönhetően belső átalakítás valósult meg a **Mackó-Kuckó Óvoda Orosházi út 56-58. székhely óvodájában**. A 2019/2020-as nevelési évtől megújult épület fogadja az óvodásokat.

A beruházások részeként minden érintett épületben kialakításra került akadálymentes mosdó és bejárat.

Elkezdődött

- a Szigligeti Utcai és Kazinczy Lakótelepi Óvoda **Szigligeti utcai székhely óvoda**,
- a Kölcsey Utcai és Ligeti Sori Óvoda **Ligeti sori telephely épületének** energetikai fejlesztése is.

A Lencsési Óvoda Pásztor utca 91. sz. alatti székhely óvodája és Pásztor utca 70. sz. alatti telephely óvodák közbeszerzési eljárása folyamatban van.

Az Ovi- Sport Alapítvány támogatásával ovi-sport pályák kerültek telepítésre 3 helyszínen:

- a **Tündérkert Óvoda** Szegfű utca 11. szám alatti óvodában,
- a **Hajnal-Lenkey-Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ** Hajnal utcai telephelyén
- a **Lencsési Óvoda** Pásztor utca 91. szám alatti óvodában.

Elkezdődött a **Mackó-Kuckó Óvoda** Orosházi út 2. alatti telephely óvodában az ovi-sport pálya kivitelezése.

A Magyar Labdarúgó Szövetséggel együttműködve óvodai műfüves pályák építése kezdődött a város 4 óvodájában:

- Szigligeti Utcai és Kazinczy Lakótelepi Óvoda **Tábor utcai** telephely óvodája,
- Lencsési Óvoda **Pásztor utca 70. sz. és Lencsési út 15. sz.** alatti telephely óvodái,
- Hajnal-Lenkey-Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ **Jázmin utcai** telephely óvodája.

Óvodai ágazat - feladatok

A Békéscsaba Megyei Jogú Város fenntartásában működő óvodák feladatellátása a jogszabályoknak megfelelően működik.

A 8 óvoda 18 feladat ellátási helyéből az elmúlt években 11 épület teljes vagy részleges felújításra került. Két épület fejlesztésének közbeszerzése folyamatban van.

Az elkövetkező években lehetőség szerint az alábbi **öt óvoda** épületének felújítása szükséges:

- Hajnal-Lenkey-Jázmin Utcai Általános Művelődési Központ **Hajnal utcai és Jázmin utcai** telephely óvodája,
- Tündérkert Óvoda **Szegfű utca 87-89. és Fő utca 8. szám alatti** épületei,
- Penza Lakótelepi és dr. Becsey Oszkár Utcai Óvoda **Penza ltp-i székhely óvodája**.

Az óvodák vonatkozásában a mindennapi testmozgáshoz tornaszoba vagy óvodai sportpálya az alábbi helyeken nem biztosított:

- Tündérkert Óvoda Szegfű utca 87-89. és Fő utca 8. szám,
- Penza Lakótelepi és dr. Becsey Oszkár Utcai Óvoda épületei,
- Kölcsey Utcai és Ligeti Sori Óvoda épületei.

A gyermekek mozgásához az előírásoknak megfelelő óvodai játszóudvarok biztosítottak.

Folyamatos feladatot jelent a HACCP előírásoknak történő intézményi megfelelés biztosítása, az óvodai vizesblokkok és fűtésrendszerek felújítása, az elektromos hálózatok felülvizsgálata és felújítása, az óvodai játszóeszközök karbantartása és cseréje.

Az energetikai felújítások mellett célszerű lenne az épületek belső felújítása, mosdók, konyhák korszerűsítése.

Az óvodák pedagógiai programjához szükséges tárgyi, dologi feltételeket folyamatos pótlással, ütemezetten biztosítja Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat.

Általános iskolák:

2017. január 1-jétől új szervezeti keretek között működik az állami intézményfenntartás.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központból a területi szervei - 198 járási tankerület-kiváltak, és a Klebelsberg Központtól szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendeletben meghatározott Tankerületi Központba olvadtak be. 2017. január 1-jétől a KLIK jogutódja az újonnan megalakult Tankerületi Központ.

A fenntartói feladatok után a működtetési feladatokat is átvette a Békéscsabai Tankerületi központ.

Békéscsaba Megyei Jogú Város közigazgatási területén az általános iskolás korú tanulók iskoláztatásában 8 állami, 2 egyházi és 1 országos nemzetiségi önkormányzat által fenntartott intézmény vesz részt.

Középfokú oktatási intézmények:

A városban 14 középiskola működik, ebből négy a Békéscsabai Tankerületi Központ fenntartásában, 8 a Békéscsabai Szakképzési Centrum fenntartásában, kettő egyéb fenntartásban.

Kollégiumi ellátás:

A kollégiumi nevelés és oktatás a közoktatási intézményrendszer szerves része. A kollégiumi nevelés és oktatás mindenekelőtt a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi folyamatokhoz. A kollégiumnak ki kell egészítenie az iskolai

és családi nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget is kell nyújtsonak a tanulóknak.

A kollégiumi ellátás biztosítja, hogy egyes szakképesítésekben országos, regionális vagy megyei beiskolázás valósítható meg. Ilyenek például a nyomdaipari, vasúti, rendészeti, elektronikai, magasepítő, térinformatikai szakok.

A szakképzés átalakulása nyomán a Kollégiumi ellátást 5 intézményben biztosítja a Békéscsabai Szakképzési Centrum, a Békéscsabai Tankerületi Központ egy intézményben, valamint két egyéb fenntartású intézmény.

Infrastrukturális és tárgyi feltételrendszer:

A tankerületi központ által fenntartott köznevelési intézmény és a szakképzési centrum feladatainak ellátását szolgáló, települési önkormányzati tulajdonú ingatlan és ingó vagyona vonatkozóan a tankerületi központot és a szakképzési centrumot ingyenes vagyongazdálkodói jog illeti meg mindaddig, amíg a köznevelési közfeladat a tankerületi központ vagy a szakképzési centrum részéről történő ellátása az adott ingatlanban meg nem szűnik.

2017. január 1-jétől a települési önkormányzat által működtetett köznevelési intézmény köznevelési feladatainak ellátását szolgáló mindazon települési önkormányzati vagyon és vagyoni értékű jog (a továbbiakban: vagyon) leltár szerint a területileg illetékes tankerületi központ ingyenes vagyongazdálkodásába került. A köznevelési feladat ellátását biztosító vagyon alatt az ellátott köznevelési feladathoz kapcsolódó valamennyi jogot és kötelezettséget, valamint ingó és ingatlan vagyont is érteni kell.

Az Országgyűlés és a Kormány döntései 2015-ben kijelölték az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: EMMI) háttérintézményeinek szervezeti átalakításának irányát. Az EMMI háttérintézményi és kormányhivatali feladatait integrálták az Oktatási Hivatalba. Az állami köznevelési közfeladat-ellátás keretében a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat 2015. április 1-jétől – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 19. § (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján – az Oktatási Hivatal biztosítja.

A pedagógiai-szakmai szolgáltatás feladatának ellátása érdekében az országban tizenöt Pedagógiai Oktatási Központ jött létre, köztük Békés megyében a Békéscsabai Pedagógiai Oktatási Központ. A Pedagógiai Oktatási Központok önálló szervezeti egységként, az Oktatási Hivatal főosztályaiként működnek.

A Békéscsabai Pedagógiai Oktatási Központ és a Békéscsabai Tankerületi Központ feladatellátását önkormányzati tulajdonú ingatlanban látják el a Békés Megyei Könyvtár épületében.

Az intézmények jelentős részében tervezésre került és részben meg is valósult az energetikai, környezetvédelmi korszerűsítés, amellyel – a környezetvédelmi szempontokon túl – hosszú távon a működtetés költségei is jelentősen csökkenthetők lesznek. Az infrastrukturális fejlesztések kiterjednek a teljes körű akadálymentesítés elősegítésére is. Az esélyegyenlőség egy fontos aspektusa, hogy a sajátos nevelési igényű, speciális szükségleteket igénylő tanulók ne legyenek egyik intézmény és képzési forma esetében sem kizárva az infrastrukturális és eszközellátottság hiányosságai miatt.

Az iskolákban az ellátáshoz szükséges taneszközök rendelkezésre állnak, azonban azok folyamatos utánpótlása feltétlenül szükséges. Minden intézmény több szaktanteremmel rendelkezik, ezek felszereltsége és tantárgyak szerinti összetétele is változó.

Szinte minden intézménynél fejlesztésre szorulnak a tankerületben a tornatermek, illetve jelentős pedagógiai találékonyságot igényel a mindennapos testneveléshez szükséges helyiségek, lehetőségek hiánya, illetve alacsony száma. A mindennapos testnevelés felmenő rendszerben történő bevezetésével, a jövőben elengedhetetlenül szükséges ezen lehetőségek

bővítése. A mindennapos testneveléshez is kapcsolódva szükséges az uszodai lehetőségek bővítése is az iskolák számára.

A Békéscsabai Szakképzési Centrum igényeként felmerült a kollégiumi férőhely bővítés.

A Békéscsabai Tankerületi Központ elkészítette fejlesztési tervét 2018-2022 időszakra vonatkozóan, amely meghatározza a stratégiai irányokat, fejlesztési célokat és feladatokat. 2018-2022 közötti években a pályázati felhívásoknak megfelelően infrastrukturális és informatikai beruházások, a nevelés-oktatás területén szakmai tartalmi fejlesztések valósulnak meg.

A 21. század követelményeinek megfelelő beruházás a feladatellátás széles vertikumát érinti: a tankerületi központ általános és középfokú iskoláit, gyógypedagógiai, fejlesztő intézményeit, kollégiumot és pedagógiai szakszolgálatot. A fejlesztések kiemelt célja, hogy lehetőleg azonos tanulási környezetben, értékközvetítő, támogató nevelésben részesüljenek a tanulók. A beruházásoknak hosszútávon fenntartható nevelési-oktatási környezet megteremtését kell szolgálniuk.

A foglalkoztatói elvárások, a makrogazdasági tényezők és a munkaerő-piaci helyzet átalakulása miatt elengedhetlenné vált a szakképzés és felnőttképzés átalakítása. A szakképzett munkaerőre egyre inkább szükség lesz, különösen az automatizált termelés és szolgáltatás tervezéséhez, kiépítéséhez, működtetéséhez és karbantartásához. A szakképzésnek és felnőttképzésnek erre kell felkészítenie, magasabb szintű képzést, és a jelenlegihez képest mindenképpen mást, új elemeket, módszertant kell adnia. Így nyújthatnak az itt végzettek nagyobb hozzáadott tudást igénylő tevékenységet.

A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája - Szakképzés 4.0 - mentén az Országgyűlés a 2019. július 12-i ülésnapján fogadta el az új szakképzési törvényt.

A törvény létrehozza a képzőközponti minőséget, aminek három típusa lehet: **az ágazati képzőközpont, a tudásközpont és a vállalati képzőközpont**. A képzőközpontok létrehozása a tanműhelyfejlesztés egyik eszköze. Azt a célt szolgálja, hogy a képzéseket olyan környezetben lehessen végezni, amelyek a legkorszerűbb eszközökkel felszereltek.

Az **ágazati képzőközpont** olyan mikro-, kis- és középvállalkozások, illetve a szakképzési centrum tulajdonában álló gazdasági társaság, ami a duális képzőhelyi követelményeknek való megfelelés együttes megvalósítását célozza.

A **tudásközpont** a felsőoktatási intézmény és a szakképzési centrum tulajdonában álló gazdasági társaság, ami a szakirányú oktatás és nemzeti felsőoktatásról szóló törvény (a továbbiakban: Nftv.) szerinti duális képzés egy képzőközpontban történő megvalósítását célozza.

A **vállalati képzőközpont** az olyan nagyvállalkozás szervezeti egysége, aki a szakirányú oktatás folytatása céljából saját tanműhellyel rendelkezik.

A kormányzati stratégiához igazodva a Békéscsabai Szakképzési Centrummal szorosan együttműködve szükséges a megújuló képzést biztosító infrastruktúra átalakítása, létrehozása.

V.1.2.2.2 Egészségügyi és szociális ellátás, idősgondozás fejlesztése

A Jaminai Egészségház kialakítása

A Békéscsaba Kolozsvári u. 33. szám alatti ingatlan felújítása befejeződött. A 9 háziorvos (6 felnőtt, 3 fogorvos) a régi rendelő teljesen felújított épületében végzi a tevékenységét. A

védőnői szolgálat 3 munkatársa és az 1 házi gyermekorvos az önkormányzati bérlakások felújítása és a régi rendelővel történt összeépítése nyomán ebben az új épületrészben látja el a feladatait.

Az 5. számú házi gyermekorvosi körzetet ellátó gyermekorvos 2019. augusztus 1. napjától befejezte területi ellátási kötelezettséggel végzett gyermekorvosi tevékenységét. A doktornő a saját tulajdonú rendelőben látta el a betegeket. Az Egészségházban jelenleg rendelő házi gyermekorvos Jamina egy részének a gyermekellátását tudja folyamatosan biztosítani, de az 5. számú gyermekköri ellátásához nem áll rendelkezésre megfelelő alapterületű és felszereltségű rendelő, ezért a körzethez tartozó gyermekek ellátására kerestük a megoldást. A rendelő kialakítására vonatkozó megoldások tekintetében fontos szempont volt, hogy minden jaminai kisgyermek egészségügyi alapellátása azonos feltételekkel legyen biztosítható. Több lehetőséget megvizsgálva a legracionálisabb megoldás a gyermekorvosi rendelő Jaminai Egészségházban történő kialakítása, amelyről a közgyűlés 2019. júniusi ülésén döntött.

Az új gyermekorvosi rendelő kialakítására az épület gyermekellátási részén néhány helyiség funkciójának módosításával és kevés épületgépészeti és belsőépítészeti elemek (bútorok) helyiségek közötti átcsoportosításával, átszerelésével került sor 2020. évben önkormányzati forrásból.

Gerlai orvosi rendelő korszerűsítése

A telken meglévő épület szabadonálló, földszintes, nyeregtetős, oromfalas, cserépfedéses épület. Az épületben két rendelő működik. Az épület hagyományos építési technológiával épült, tömör téglafalazattal, borított fafödémrel, működő lábazat, kőporos vakolattal, külső nyílászárói régi faszerkezetű nyílászárók, kétszárnyú szárnyanként egyszeres üvegezéssel. Az épületvillamossági rendszer korszerűtlen, avult.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 2019. szeptember 19. napján tartott ülésén jóváhagyja, hogy Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújtson be a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 6.6.1-16. kódszámú, „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” tárgyú pályázati felhívásra Gerla városrész egészségügyi alapellátás komplex fejlesztésére, amelyhez legfeljebb 163.520.000,- Ft összegű támogatást igényel. A pályázat nem igényel saját forrást. A pályázat támogatási szerződése aláírásra került, a megvalósítás hamarosan elindulhat.

Békéscsaba MJV Önkormányzat Közgyűlése fontosnak tartja- tulajdonviszonytól függetlenül - valamennyi az egészségügyi alapellátást területi ellátási kötelezettséggel biztosító orvosi rendelő fejlesztését, felújítását is, amelyhez költségvetési saját forrást szükséges biztosítani.

Pszichológiai Tanácsadó és Mentálhigiénés Gondozó

Békéscsaba Megyei Jogú Városban a mentális zavarok megelőzésével, kezelésével kapcsolatos feladatokat a Pszichológiai Tanácsadó és Mentálhigiénés Gondozó látja el. A szakmailag szerteágazó feladatot az intézmény a Belvárosi bölcsődének is helyet adó Wlassics sétány 4. szám alatti és a Bartók Béla 37/B. szám alatti ingatlanokban végezte. Az egymásra épülő feladatok, és az egyes szakterületek, és szakemberek soros együttműködése indokolta az intézmény egy ingatlanban való elhelyezését.

A racionálisabb és a hatékonyabb működés érdekében, valamint a szakmai szempontok figyelembevétele alapján is szükség volt a Tanácsadó sokrétű feladatellátását (pszichiátriai szakellátás, klinikai szakpszichológia, gyermek- és ifjúságpszichiátria, telefonos lelkisegély szolgálatok) egy ingatlanban biztosítani.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a 362/2017. (VII. 25.) közgy. határozatában döntött arról, hogy a Pszichológiai Tanácsadó és Mentálhigiénés Gondozó az 5600 Békéscsaba, Bartók Béla u. 12. szám alatti ingatlanban kerüljön elhelyezésre. Az ingatlan energetikai korszerűsítése TOP-os pályázat keretében valósult meg. A közgyűlés a Tanácsadó elhelyezéséhez szükséges átalakítási, felújítási munkák pályázati forrásból nem finanszírozott részét összesen bruttó 29.500.000,- Ft-ot, önkormányzati forrásból biztosította. A kivitelezés 2019. július 12-én befejeződött, az ingatlan átadásra került az intézmény részére.

A Védőnői Centrum

A békéscsabai védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás részeként, Békéscsaba közigazgatási területén a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló megelőző tevékenységet, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlás megelőzése érdekében egészségfejlesztést végez. A védőnői szolgálat munkatársainak helyet adó, jelenlegi Védőnői Centrum a Békés Megyei Központi Kórház Dr. Réthy Pál Tagkórháza területén működik. A Védőnői Centrum már nem felel meg a jogszabályi előírásoknak, a két tanácsadásra használt helyiség folyamatosan foglalt volt. Nem alkalmas a hely közösségi programok tartására, azokat más intézménybe kihelyezve kellett megoldani. Nem volt babakocsi tároló és a szolgálati kerékpárokat sem lehet tárolni.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a 2017. február 23. napján tartott ülésén jóváhagyta a pályázat benyújtását a Terület-és Településfejlesztési Operatív Program 6.6.1-16 kódszámú „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” tárgyú pályázati felhívásra a Békéscsaba, Dedinszky utca 14. szám alatti Védőnői Centrum kialakítására.

Az új Védőnői Centrum megoldja a fent említett problémákat és hosszú távra megoldja a szolgálat rendeletekben előírt működését. A kiválasztott épület jól megközelíthető és a jelenlegi centrumtól csak kb. 300 m-re található.

A projekt során létesült 3 db tanácsadó helyiség, multifunkcionális terem és a hozzájuk tartozó váró az ahhoz csatlakozó, de elkülönülten elhelyezett szoptató helyiség. Továbbá kialakításra kerül a babakocsi tároló és a nőgyógyászati vizsgálóhelyiség önálló váróval. A védőnői dolgozóegységben kb. 15 munkahely elhelyezésére alkalmas dolgozószoja is kialakításra került. Az épület akadálymentesen használható, a megközelítést az udvarról induló rámpa és lépcső biztosítja. Az épületben az energetikai korszerűsítés és az elektromos hálózatának felújítása valósult meg. Az ingatlan műszaki átadása 2020. január 8. napján megtörtént. A támogatás összege: 150.000.000,- Ft volt, amelyhez az önkormányzat 14.437.785,- Ft saját forrást biztosított.

Szociális és gyermekjóléti intézményhálózat infrastruktúra fejlesztése

Az alapszolgáltatásban megvalósult fejlesztések, beruházási szükségletek

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának fontos összehangolni az állami, önkormányzati és a nem állami szociális szolgáltatók fenntartásban lévő szociális szolgáltatásokat.

Békéscsaba Megyei Jogú Város szociális ellátórendszerének fejlesztésére úgy kell törekedni, hogy relatíve gazdaságosan üzemeltethető, mégis a lehető legnagyobb hatékonysággal bírjon. A nappali ellátások közül az idősek klubjainak hálózata a legkiépítettebb. Békéscsaba Megyei Jogú Városban egy terület tekinthető az alapellátás szempontjából lefedetlennek, ez Erzsébethely központja és nyugati része. Ennek érdekében szükséges a szolgáltatás biztosításának helyét átgondolni és azt egy olyan ingatlanban biztosítani, ami minden

tekintetben megfelel az alapszolgáltatás iránti igényeknek. Ennek megfelelően indokolt ebben a városrészben a nappali ellátást a jogszabályoknak megfelelő és a lakosság számára jól megközelíthető helyen biztosítani.

Fontos célkitűzés, hogy Békéscsabán valamennyi városrészben elérhetőek legyenek a szociális alapszolgáltatások. Indokolt a meglévő működő hálózatot áttekinteni és a szükséges fejlesztéseket megvalósítani.

A szociális alapszolgáltatások tekintetében a nappali ellátás nyújtó telephelyek közül a Mokry utcai, a Jázmin utcai, a Kossuth utcai telephelyek felújítása megőrtént TOP-os fejlesztés keretében. A Fővényes utcai telephelyen az ingatlan energetikai korszerűsítésére kerül sor.

A szakosított szociális ellátásban megvalósult fejlesztések és további szükségletek

Szakosított ellátás Békéscsabán, több telephelyen működik. Az ingatlanok közül a hajléktalanok ellátására szolgáló épület nem felelt meg a jogszabályok előírásainak és az átmeneti ellátás tekintetében a Békéscsabai Családsegítő és Gyermekjóléti Központ határozott idejű - 2018. december 31. napjáig – „működési engedéllyel” rendelkezett.

Hajléktalan ellátás

Jelentős hiányosságok tehát a hajléktalan ellátás biztosításában voltak. A hajléktalanok átmeneti ellátása tekintetében a 2018. december 31. napján lejáró működési engedély okán indokolt volt ezen ellátás biztosításához a megfelelő tárgyi és infrastrukturális feltételek megteremtése.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése az ellátás jogszerű feltételeinek a megteremtése érdekében több alkalommal tárgyalta a hajléktalan ellátás biztosításra vonatkozó előterjesztésekről.

A közgyűlés - többek között - döntött arról, hogy a hajléktalan ellátás jogszerű és a társadalmi szükségleteknek leginkább megfelelő további működése érdekében a férfiak átmeneti ellátását az ingatlan területén elhelyezett a jogszabályoknak megfelelő lakókonténerekben kell biztosítani. A lakókonténerek jogszerű telepítésével egyidejűleg a hajléktalanok nappali ellátása és a hajléktalanok átmeneti szállását igénybe vevő nők ellátása továbbra Békéscsaba, Gyár u. 16., szám alatti épületben (a továbbiakban: főépület) működjön tovább.

Az önkormányzat a hajléktalan személyek ellátásának biztosítása érdekében a költségvetéséből az átmeneti ellátást biztosító lakókonténerek beszerzéséhez és a telepítéshez szükséges egyéb feladatokhoz bruttó 40.000.000,- Ft forrást biztosított.

A fejlesztési elképzelések első ütemének megfelelően a férfiak átmeneti ellátását biztosító lakókonténerek beszerzése és telepítése megtörtént. 2018. június 16. napján a Békéscsaba, Gyár u. 16. szám alatti, 10709/1 hrsz.-ú telken felépített (konténer) szállás rendeltetésű épület használatbavételi engedélye véglegessé vált. A beruházás végleges költsége 34.025.360,- Ft volt. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a szolgáltatói nyilvántartásba történő adatmódosítás iránti kérelmet nyújtott be a működést engedélyező hatósághoz az általa fenntartott Békéscsabai Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szolgáltató keretében működtetett Hajléktalanok Átmeneti Szállása által nyújtott hajléktalan személyek átmeneti szállása 30 férőhely szolgáltatás ideiglenes hatályú bejegyzésének határozatlan időre történő bejegyzése érdekében.

A működést engedélyező hatóság a kérelemben foglaltaknak megfelelően módosította a Hajléktalanok Átmeneti Szállása tekintetében a szolgáltatói nyilvántartásba való bejegyzés

hatályát, határozatlan idejűre. A hatóság ezen döntése 2018. október 17. napján véglegessé vált.

A hajléktalan ellátás további fejlesztési célkitűzése a hajléktalanok éjjeli menedékhelyének a kialakítása. A közgyűlés döntése értelmében ezt az ellátást a főépületben 17 férőhelyen kell megszervezni. A közgyűlési döntés alapján a férfiak átmeneti ellátásának (24 férőhelyen) lakókonténerben történő biztosítása mellett, a nők átmeneti ellátásának a biztosítása (8 férőhelyen) és a közösségi együttlétre szolgáló helyiség elhelyezése újabb konténerek telepítésével történne. A hajléktalanok nappali ellátását (20 férőhelyen) továbbra is a főépületben célszerű biztosítani. A jelenlegi irodaépületben célszerű az orvosi szoba és a betegszoba kialakítása. Az ellátások (nappali, átmeneti ellátás, éjjeli menedékhely és utcai szociális munka) adminisztratív feladatainak az ellátását irodakonténer beszerzésével és telepítésével célszerű biztosítani.

Békéscsaba Megyei Jogú Város szociális szolgáltatástervezése és szolgáltatásfejlesztése a rendszerszemléletű szociálpolitika irányát hangsúlyozza. A városban szolgáltató szociális ellátórendszer képviselői az önálló életvitelt támogató szolgáltatások kialakítását, a bentlakásos intézményi elhelyezés fokozatos kiváltását, a szolgáltatások kistérségi vagy települési lefedettségének biztosítását, valamint a társadalmi befogadást segítő integrált szolgáltatások fejlesztését preferálják. A civil szolgáltatók szerepének erősödése megkívánja a szektorsemlegesség megvalósulását, a finanszírozási források átlátható, igazságos elosztását.

A szociális és gyermekjóléti szolgáltatások működését szolgáló ingatlanok egy részének a műszaki állapotát indokolt áttekinteni és a hatékony üzemeltetés érdekében a szükséges beruházásokat elvégezni.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások közül az ápolást, gondozást nyújtó intézmény tekintetében a megjelenő lakossági szükségletek feltérképezését követően indokolt újragondolni az ellátás biztosítását, egy korszerű racionálisan működő intézményrendszer létrehozásával a meglévő férőhelyek számának és minőségének a lakossági igényekhez való igazításával, pályázati forrásból.

Békéscsaba Megyei Jogú Város területén működő bentlakásos intézmények fejlesztéseit a rendelkezésre álló források és pályázatok lehetőségéhez mérten kell végrehajtani. A feszített gazdálkodási keret, a folyamatosan növekvő energia árak új típusú odafigyelést és fejlesztéseket generálnak. A megújuló energiaforrások használata kiemelt programként jelentkezik a pályázatokban is.

A gyermekek napközbeni ellátása tekintetében megvalósult és megvalósítandó fejlesztések

A bölcsődei férőhelyek fejlesztését a megjelenő igényeknek megfelelően szükséges megvalósítani, az elhelyezésre szolgáló ingatlanok felújításával, bővítésével, korszerűsítésével együtt.

A TOP-os pályázat keretében a 3. számú Bölcsőde (5600 Békéscsaba, Wlassics sétány 4.) és a vállalkozás formájában működő MIVA Bölcsőde (5600 Békéscsaba, Sziklai utca 2.) férőhelyfejlesztése és az épületek felújítása történt meg. A belvárosi bölcsődében 24, a MIVA Bölcsődében 12 új férőhely kialakítására kerül sor.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 486/2019. (IX. 19.) közgy. határozatában jóváhagyta, hogy az önkormányzat pályázatot nyújtson be a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 6.2.1-19. kódszámú, „Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése” tárgyú pályázati felhívásra a Pásztor u. 66. szám alatti, 1772/8 helyrajzi számú ingatlanon található bölcsőde bővítésére. A pályázat keretében egy csoportszoba (12 férőhely)

mellett - többek között - bejárati előtér és gyermekkocsi-tároló, fűrésztő-biliző, gyermekmosdó, wc, csoportszobai tároló, fejlesztő helyiség, tornaszoba és szertár, akadálymentes szülői mosdó, wc, takarítószer és eszköztároló helyiség vagy szekrény, kerti mosdó, kerti játéktároló, és játszóudvar kialakítására is sor kerül. A szükséges közlekedők és kiegészítő helyiségek projekt arányos akadálymentesítése is megvalósulhat. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata legfeljebb 200.000.000,- Ft összegű támogatást igényel. A pályázat nem igényel saját forrást.

Az önkormányzati lakásállomány bővítése

Békéscsaba Megyei Jogú Városban az önkormányzat tulajdonában álló bérlakások nem elégítik ki a lakossági szükségleteket. A megfelelő számú és a megjelenő igényeket kielégítő önkormányzati lakásállomány kialakítása hozzájárulhat a város népességmegtartó képességének erősítéséhez, a Békéscsabán működő vállalkozások szakemberigényének biztosításához, a fiatalok életkezdésének segítéséhez, ezért indokolt a lakásállomány fejlesztése, bővítése, amelyre az eddigieknél nagyobb saját forrást kell biztosítania az önkormányzatnak a költségvetéseiben. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata lakásrendeletének és lakáskonceptiójának az újragondolása egy racionálisabb lakásgazdálkodás kialakítását célozza. Fontos az egyes bérbeadási jogcímek áttekintése esetleg átstrukturálása. A Békéscsabán működő gazdasági szervezetek, cégek bérlőkijelölésének biztosításával az önkormányzat elősegíti a szakképzett munkaerő városban tartását, illetve Békéscsabára vonzását. Az ifjúsági garzonok a fiatalok életkezdéséhez, városban maradásukhoz nyújthatnak segítséget.

V.1.2.2.3 Kulturális intézményhálózat fejlesztése

Az elmúlt években önkormányzati tulajdonba és fenntartásba került előadó-művészeti intézmények, a **Békéscsabai Jókai Színház és Békéscsabai Napsugár Bábszínház**. A színház épületének teljes körű energetikai korszerűsítése elengedhetetlen a biztonságos, költséghatékony működés szempontjából. A Modern Városok program keretein belül megvalósuló Munkácsy-negyed projektbe tartozik az ún. „Gyermekek Háza” - Napsugár Bábszínház létrehozása, melynek kapcsán az Ursziny-Belizy kúria műemléki épület felújításával, hozzáépítésével a Munkácsy-negyed koncepciójához illeszkedő tartalommal látványos, turisztikailag vonzó kulturális, művészeti, szórakoztató egység jöhet létre. Ezen túlmenően a Munkácsy-negyed projektben érintett intézményekkel és közterületekkel összefüggésben is különböző mértékű infrastrukturális fejlesztések lettek tervezve.

A közgyűjteményi intézmények közül a **Munkácsy Mihály Múzeum** szorul energetikai felújításra.

A **Békés Megyei Könyvtár** levegő - hőszivattyús fűtés-hűtésrendszere 2009-ben került beépítésre, a régi nyílászárók cseréje nem történt meg, a gépészet működésének, hatékonyságának felülvizsgálata szükséges (TOP projekt keretében előkészítés alatt).

A Munkácsy Mihály Múzeumnak és a Békés Megyei Könyvtárnak helyet adó ingatlanok tulajdonjogát a város 2015-ben kapta meg a Magyar Allamtól.

A közművelődési intézmények, intézményegységek közül a **Csabagyöngye Kulturális Központ központi épülete** 2013 évben került kivitelezésre. Az épület elektromos energiafelhasználás csökkentéséhez szükséges az épület lapostetőjén napelemek elhelyezésére

(50 kW teljesítmény). A *Munkácsy Mihály Emlékház* esetében a korszerűsítés a külső homlokzati nyílászárók felújítását korszerű hőszigetelt üvegezésű fa szerkezetű nyílászárókra történő cseréjét jelenti. Az energiafelhasználás hatékonyságának növeléséhez szükséges az épület padlásterében lévő fűtési és szellőzési gépészeti rendszer felújítása, korszerű komplett légkezelő gépészeti berendezés felújításával vagy egy új rendszer kiépítésével. Az *Arany János Művelődési Ház* falszerkezetének teljes utólagos homlokzati hőszigetelése szükséges, valamint a külső homlokzati nyílászárók cseréje, illetve a padlásfödém hőszigetelésének növelése. Az épület fűtési rendszerének teljes felújítása, korszerű kondenzációs kazán és új hőleadó radiátorok felszerelése is fontos feladat. A meglévő elektromos rendszer felújítása, bővítése is javasolt, a tetőfelületen napelemes rendszer kiépítésével együtt. A részleges akadálymentesítés itt is megoldásra vár.

A **Balassi Bálint Magyar Művészetek Háza** komplex energetikai felújításon esett át, amely TOP projekt keretében valósult meg. Az akadálymentesítés a Luther utcai épület esetében is a fejlesztési feladatok közé tartozott.

A **Csabagyöngye Kulturális Központ** megőrző-fejlesztő szemlélettel igyekszik a központi épületet és a tagintézményeket is gazdaságosan működtetni, a várhatóan előre tervezhető költségeket előkalkulálni, valamint a hirtelen bekövetkező meghibásodásokra tartalékkeretet elkülöníteni.

2019-ben sikeresen zárták a főépület éves karbantartási szerződéseinek megversenyeztetését. A rendezvénytermek téli fűtése, nyári hűtése a vendéglégedettség miatt kardinális kérdés, ezért az energetikai hálózat folyamatos működésének biztosítása elengedhetetlen. Az Agóratér, a Hangversenytér, és a multifunkciós közös használat esetén a terek hőgazdálkodása és levegőcseréje alatta marad a bérlők és a közönség igényeinek.

2020 januárjában elindult az **Arany János Művelődési Ház** uniós forrásból történő felújítása, a fejlesztéshez „Békéscsabai Helyi Közösségek” TOP-7.1.1-16.H047-2- *Korszerű terek, építkező közösségek – Általános és speciális igényeket is kielégítő fedett közösségi terek fejlesztése* című felhívás biztosít forrást. A beruházás a kulturális és kreatív iparhoz kapcsolódó, a kreatív alkotótevékenység műveléséhez szükséges közösségi terek kialakítására irányul. A művelődési ház a felújítás ideje alatt a Csoóri Sándor programban nyert összegnek köszönhetően 2019-ben felújított Tűztoronyban folytatja munkáját. Az épület külső és belső felújításon esett át.

A **Jaminai Községi Ház** elhelyezkedése jó, az épület állaga megfelelő. A közösségi funkciót nehezíti, hogy nincs fogadótér, előtér. Az elkövetkező időszakban néhány beszerzés szükséges lesz a szolgáltatások minőségének fejlesztése érdekében. A 2020-as év kiemelt feladata a szennyvízhálózat működési gondjaira megtalálni a megoldást. Visszatérő probléma az épület túlmelegedése a nyári időszakban és a házba érkezők parkolása.

A **Lencsési Községi Ház** bekerült az „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” tárgyú (TOP-6.5.1-16) programba. A munkálatok 2019 év elején kezdődtek, lecserélték az intézmény nyílászáróit és sor került az épület külső-belső hőszigetelésére, valamint a mai szabványoknak megfelelő mozgáskorlátozott illemhely kialakítására és a fűtés korszerűsítésére.

A **Meseház** tekintetében szükséges egy teljes, az épületegyüttes egészére kiterjedő örökségvédelmi is megalapozott felújítási koncepció elkészíttetése. 2010 óta csak évenkénti esedékes külső meszelés, állagmegóvás történt. Az egyébként egyszerű munkálatok a falazat és az oromdíszek romlásához, egyes helyeken leszakadásához vezettek, mindkét épület esetében (Meseház, Nemzetiségek Háza). A balesetveszélyen kívül a műemlék épületek állagának romlása a helyi értékek védelme szempontjából is fontos. Szintén szükséges az épületek belső tereinek esztétikai és tisztasági meszelése, a nyílászárók mázolója. A házak falazott kerítéseinek felújítása, vakolat javítása és pótlása feltétlen

szükséges. A Békési út 15. számú ház kalapdeszkájának cseréje, az esővízelvezető csatorna újragondolása, az esővíz elvezetése a ház falától. A Meseház pincéjének állapota nem megfelelő, minden tavasszal talajvíz jelenik meg a pincében, ebből kifolyólag a téglafalak vizesek, leállott róluk a vakolat. Vízmentesítése, szigetelése mihamarabb szükséges lenne. A különálló vizesblokk felújítása, az ajtó cseréje indokolt. A termék, az udvar és a góré zsúfolt, nagy szükség lenne egy közelben lévő, zárható raktárra.

2020 meghatározó év a **Munkácsy Emlékház** és Békéscsaba turisztikai vonzerejének fejlődésében. A Munkácsy Kulturális Negyed projekt Munkácsy Emlékházat érintő része a kivitelezés fázisába érkezik. Ennek eredményeképp az intézményegység attrakció és élményközpontú új szolgáltatások kialakításával illeszkedik majd a város és a térség kiemelkedő szellemi-kulturális örökségének, illetve történelmi-idegenforgalmi látványosságainak sorába. A gyermekfoglalkoztató, a hozzá kapcsolódó kiszolgáló helyiségek és látogatói mosdók a tavalyi, 2019-es évben elkezdődött TOP-6.5.1-16.BC1-2017-0008-as projekt keretében energetikai korszerűsítésen esnek át: korszerű napenergiát felhasználó fűtésrendszer kerül kiépítésre és a régi elavult nyílászárók cseréje is megtörténik. 2020 elején megtörtént a kiállítóépület és az azt övező kert és park kivitelező vállalkozó részére történő területátadása. A munkálatok során az épület és a hozzá kapcsolódó Omaszta park infrastrukturális fejlesztésen, területrendezésen megy keresztül, az Emlékházban új állandó kiállítás kerül kialakításra – korszerű installációs és digitális látványelemek beépítésével – melynek köszönhetően még inkább látogatóbaráttá, a 21. századi elvárásoknak is megfelelő turisztikai attrakcióvá válik.

A **Munkácsy Mihály Múzeum** két épületének TOP-6.1.4-15 – *Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés* című pályázatból történő összeépítése. Az EFOP-4.1.9-16 – *A múzeumi és levéltári intézményrendszer tanulást segítő infrastrukturális fejlesztései. Infrastrukturális fejlesztés az élethosszig tartó tanulás feltételrendszerének kialakítása érdekében a Munkácsy Mihály Múzeumban* című nyertes pályázat eredményeként valósulhatott meg.

A Gabonamúzeumként ismert mini skanzen, a Csabai Tanya és Gabonatermesztési-történeti Kiállítóhely területén lévő szélmalom renoválása 2019-ben befejeződött. A 2020-as év fordulópontot jelent a Munkácsy Mihály Múzeum életében, ugyanis hosszú idő után új, korszerű, 21. századi köntösbe öltöztetett Munkácsy állandó kiállítás nyílik a képzőművészeti és történeti gyűjtemények festmény- és relikvia anyagából. Komoly feladat az év során a Modern Városok Program Munkácsy-negyed projektből megvalósuló Idővonal munkacímű kiállítás rendezése. A két nagy ívű projekt megvalósításához a múzeum tereit szakaszosan szükséges átadni, a meghatározott organizációs terv szerint.

Elkezdődnek a Széchenyi utca 9. szám alatti rési épület tetőjavítási munkálatai. A felújításra a tető beázása miatt kerül sor.

Az új állandó kiállítás építése során számos világítástechnikai, biztonsági és egyéb fejlesztésre kerül sor a kiállítás pályázati keretéből.

A **Békés Megyei Könyvtárban** az elavult, a szolgáltatások színvonalához méltatlan körülmények (fűtési rendszer, nyílászárók, lift, padlóburkolat) javítása terén nem tudtak 2019-ben jelentős eredményt elérni, de az új kialakítású közösségi terek működőképessé váltak:

- esztétikus, barátságos belső tér lett a fiatalok számára kialakított Digilépcső
- az épület külső környezetének megújítása a Modern Városok Program keretében 2020 tavaszán fog megvalósulni, 2019-ben az előkészítő tevékenységek megtörténtek
- folyamatosan problémát jelent a hűtő/fűtő rendszer meghibásodása, a személylift leállása
- a raktározás feltételeinek javítása várat magára, továbbra is Békés városban van a raktározási lehetőség.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a Terület és Településfejlesztési Operatív Program keretében tervezi a könyvtár épületének energetikai felújítását, mely várhatóan 2022-re elfogadható működési feltételeket teremt. A földszint és az első emelet külső nyílászáróinak cseréjére, valamint a fűtési rendszer megújítására kerülhet sor.

Már 2018-ban elkezdődtek azok az átalakítások, melyek a Kollabor Természettudományos élményközpont és a Digilabor létrejöttét eredményezték. Az új közösségi terekben korszerű a világítás és a bútorzat, az átalakítás 2019-ben befejeződött, mindkét közösségi alkotótér működik.

A belső udvar és az akadálymentes feljárók átalakításának tervei elkészültek, a nyertes vállalkozó 2020 tavaszán kezdte el a munkát. Az épületet körülvevő parkosított területek felújítása is része ennek a projektnek. A tervek szerint szabadtéri olvasói tereket lehet majd kialakítani mindkét megújuló külső térben.

A legjelentősebb beszerzés egy könyvszkenner, mely jelentősen meggyorsítja majd a 2019-ben elkezdett nagyobb arányú digitalizálási tevékenységet.

Az EFOP-4.1.8 projektben az 1. negyedévben megérkezik a szabadtéri könyvtári szolgáltató hely, a Digikomp nevű utánfutó. Az utánfutó informatikai eszközeinek beüzemelése remélhetően megtörténik a márciusi Internet Fiesta idejére. A mobil e-pavilon szorosan kapcsolódik a már elkészült digitális labor tevékenységéhez. Lehetőséget ad arra, hogy a laborban zajló tevékenységeket olyan helyszíneken is láthatóvá tegyék (nagyképernyős kivetítés, interaktív kapcsolat képpel, hanggal, szöveges dokumentumok kollaboratív létrehozásával stb.), ahol a lakosságnak az a része érhető el nagy számban, akik érdeklődését fel lehet kelteni a kreatív tér tevékenysége iránt, akik potenciális használók, de a könyvtár lehetőségeiről való tájékozottságuk nem megfelelő.

A **Békéscsabai Napsugár Bábszínház** számára a magas színvonalon létrehozott előadásokon túl fontos, hogy nézőik olyan környezetbe érkezzenek, amikor bábszínházi előadásra, játszóházra vagy fesztiválra mennek hozzájuk, mely már a belépéskor megteremti az előadások hangulatát. Azon dolgoznak, hogy nézőik ne csak magáért az előadásért látogassanak el hozzájuk, hanem a hely szelleme is vonzza őket.

Az Ibsen Házban otthonra találtak, de ez nem csak a bábszínház helye, osztoznak a Békéscsabai Jókai Színházzal és a Színitanházzal is. Az utóbbi években egyre nagyobb az igény előadásaira, azonban próbatermük mérete és egyéb adottságai miatt (a terem nagyon meleg a hatalmas üvegfelületek miatt, és viszonylag kicsi a nézőtér is) nehezen tudják kielégíteni a felmerülő igényeket. A Sík Ferenc Kamaraszínpad adottságai, technikai felszereltsége ugyan mindenben kielégíti a színház és a nézők igényeit, de a helyzetből adódóan, a színpadot és környékét nem tudják saját képükre formálni. Folyamatosak az egyeztetések a két intézmény között, de sok esetben csorbulnia kell a kompromisszumok miatt valamelyik fél érdekeinek.

Nagy előrelépés lenne számukra a *Munkácsy-negyed projekt* megvalósítása, hogy állandó és önálló bábszínházi épület kerül kialakításra. Azt is tudják azonban, hogy a jelenleg rendelkezésre álló források nem fedezik előreláthatóan a beruházás költségeit, így intézményük és az Önkormányzat közösen dolgozik azon, hogy előteremtse a hiányzó forrást.

Nagy előrelépés lesz ez a Napsugár Bábszínház számára, hiszen az elmúlt évek során kinőtték az Ibsen Ház kapacitását a nézők befogadása és a raktározási- illetve műhelyigény tekintetében is, hiszen az előző évadban majd 1000 fővel nőtt a bérleteseink száma.

A **Békéscsabai Jókai Színház épülete** az utcai fronton és a vigadó feletti részen fa szerkezetű nyeregtető, palaborítással. A zsinórpádlás és a festőtár felett acélszerkezetű tető van, fémborítással. A palafedés az évek alatt az időjárási behatások miatt erősen sérült, kijavítása folyamatos. A homlokzatokat festett mészhabarc vakolat borítja, melyet színes homlokzatfestékekkel vonták be.

A nyílászárók fából készültek. A jelenlegi műszaki, hőtechnikai követelményeket nem elégtik ki.

A külső homlokzati nyílászárók szinte kivétel nélkül vetemedett, csukódásuk nem megfelelő.

A talajnedvesség ellen az épület falai általánosan védettek. Az épület falainál több helyen salétromosodás tapasztalható. A salétromosodás javítását minden nyári karbantartásnál el kell végezni. A színház épületén hőszigetelés nincs. Horganyzott acél csatorna biztosítja a színház tetőszerkezet vízelvezetését a belső udvaron, ez jelentősen megrongálódott, több helyen vakolatleázás figyelhető meg részben a tetőszerkezet fagerendái állapota miatt. A palaborítás folyamatosan hullik a csatornába ezzel dugulást okozva a rendszerbe. A víz nem tud megfelelően lefolyni így a homlokzatot áztatja, ami emiatt omlik nagyobb zivatarok alkalmával.

Az épület párkányfedései, függőeresz csatornái a homlokzati fronton vörösréz lemezből készültek és karbantartottak.

A fentiek miatt fontos mihamarabb a forráslehetőség megtalálása a Jókai Színház épületének felújítására.

2012. január 1-től a Békéscsabai Jókai Színház épülete egy új épületrésszel bővült, az IBSEN házzal, egy uniós beruházási projekt keretében felújított műemlék jellegű épület.

Az IBSEN ház épülete a meglévő és megmaradó épületrészek 2010-ben teljes felújításra kerültek a műemlékvédelem előírásainak figyelembevételével. Az újonnan épített épületek megfelelnek a mai előírásoknak.

A felsőszerkezet acélszerkezetű nyeregtető, illetve lapos tető eső elleni szigeteléssel és vízelvezetéssel. A homlokzatot festett mészhabarc vakolat borítja. A nyílászárók fából készültek jó műszaki állapotúak. Az épület vízszigetelése megoldott. A régi épületrésznél több helyen erőteljes salétromosodás tapasztalható a vakolaton. Az esőcsatorna az építés évében készült. Jó állapotú. Anyaga horganyzott acéllemez. Ennek átmérője több helyen nem megfelelő így folyamatosak az eldugulások

V.1.2.2.4 Önkormányzati sportlétesítmények fejlesztése

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a Környezet és Energetikai Operatív Program keretében valósította meg több sport intézmény energetikai korszerűsítését. A fejlesztések keretén belül a **Békéscsaba 1912Előre Sportegyesület** székházának külső homlokzata teljesen megújult, és sor került az épület fűtési rendszerének teljes átalakítására, korszerűsítésére.

A Kórház utcai stadion felújításának első nagy eleme megvalósult. A régi lelátó épület elbontásra került, amely helyére új lelátó készült. A lelátó alatti terület az egyesületei öltözőket, szociális és az épületrész működéséhez szükséges helyiségeket, közvetítői szintet tartalmaz. Ez a beruházás elérte a nettó 977.741.729,- Ft-ot. Építési engedély áll rendelkezésre a Kórház utcai lelátó elbontásához, valamint új lelátó és kiszolgáló épületrész megépítéséhez. Amennyiben forrást biztosít az Állam, úgy a kivitelezést is rövid időn belül meg tudja kezdeni a város.

Az „*Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva*” című KEOP-2012-5.5.0/B. kódszámú pályázati felhívás nyomán a **Békéscsaba Városi Sportcsarnok** energetikai felújítása történt meg.

A **Modern Városok Program** forrásaiból több projekt érinti a sportinfrastruktúra fejlesztését. Az egyik ilyen a Békéscsabai röplabda akadémia infrastrukturális hátterének biztosítása,

melynek keretében az un. „Vízmű csarnok” részleges felújítása történt meg, emellett pedig zajlik a városi sportcsarnokban szálláshelyek minőségi és mennyiségi fejlesztése. A Sportok Háza projekt keretében szintén a meglévő Sportcsarnok teljes belső felújítása valósul meg. Tervezés alatt van emellett egy új fedett sportcsarnok, valamint fedett uszodakomplexum megvalósítása, melyek esetében a szükséges tervdokumentációk elkészítésére rendelkezünk forrásokkal.

A sportlétesítmények esetén a továbbiakban is cél, hogy a város a jelenleg meglévő sportlétesítményeit – a lehetőségeihez mérten – karbantartsa, rendbe hozza, illetve a kor szellemének, elvárásainak megfelelően újakat építsen a sport valamennyi területén tevékenykedők (szabadidősportot, versenysportot űzők, stb.) számára, valamint lehetőséget teremtsen a gazdaság-élénkítéshez (sportturizmushoz). Valamennyi sporttevékenység végzésének alapvető feltétele a létesítmény. A jó állapotban lévő tornatermek, csarnokok, pályák pozitívan hatnak a békéscsabai lakosokra, a sportolókra (gyermektől az élsportolóiig, a lakossági sportot űzőkig). Ennek a célnak az elérését szolgálja a Modern Városok Program keretében tervezett sportinfrastruktúra fejlesztési csomag (Sportok Háza; új multifunkciós sportcsarnok építése; fedett, 50 méteres versenyuszoda és gyakorló medence építése; Békéscsabai Röplabda Akadémia létrehozása).

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelten kezeli a sportinfrastruktúra fejlesztést. Sportinfrastruktúra fejlesztés terén 2015-2017 évben összesen 19 projekt valósult meg. 49.720.000,- Ft önkormányzati önerő biztosításával, 200.246.200,- Ft összértékben.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelten kezeli a sportinfrastruktúra-fejlesztést. Sportinfrastruktúra-fejlesztés terén – a város sportegyesületeinek közreműködésével, szerepvállalásával – 2015-2019. évben összesen 28 projekt valósult meg. 71.000.000,- Ft önkormányzati önerő biztosításával, 272.000.000,- Ft összértékben. Többek között oktatási intézmények tornatermeinek, öltözőinek, vizes blokkjainak, szertárainak felújítása, tornatermekben elektromos térelválasztók kiépítése, nyílászárók cseréje, hőszigetelés, világítás- és fűtőkorszerűsítés, sportburkolatsere, lelátórész felújítása, a további sportlétesítményekben: ugyancsak sportburkolatsere, öltöző és vizesblokk építés/felújítás, világítás- és fűtőkorszerűsítés, akadálymentesítés stb. valósult meg.

Folyamatos cél az egyes sportági szövetségekkel való együttműködés (pl. megvalósított és megvalósítás alatt álló műfüves focipályák, Ovisport program, rekontán kézilabda pálya fejlesztési program, tenispálya felújítás, stb.).

V.1.2.3 Fenntartható önkormányzati ingatlanguzálkodás

Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy az állam és a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon. Az Országgyűlés a nemzeti vagyonnak a közérdek és a közösségi szükséglete céljára történő hasznosítása, a természeti erőforrások megóvása, a nemzeti értékek megőrzése és védelme, és a jövő nemzedékek szükségleteinek biztosítása szándékával, a nemzeti vagyonnal való átlátható és felelős gazdálkodás követelményeinek hosszú távú meghatározása érdekében az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján megalkotta a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényt.

E törvény szabályozza az állam és a helyi önkormányzatok tulajdonában álló vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit, az állam és a helyi önkormányzatok kizárólagos tulajdonának körét, a

nemzeti vagyon feletti rendelkezési jog alapvető korlátait és feltételeit. Ezen törvényben meghatározott elvek mentén az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás részletes szabályait a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény állapítja meg.

A fentieket is figyelembe véve az Önkormányzat vagyonának szerkezetét az 1. számú táblázat tartalmazza.

A vagyon szerkezetét befolyásoló főbb tényezők

- Az elmúlt időszakban jogszabályi változások alapján megemelkedett a törzsvagyonon belüli forgalomképtelen vagyoni kör aránya. Ilyen változás volt például a Békéscsabai Jókai Színház műemléki védettségű épületének tulajdonba és nyilvántartásba vétele. A Szent István tér felújításának vagyonértéke is ennek a vagyoni körnek a része.
- A korlátozottan forgalomképes vagyankör (amely jellemzően az intézményi körbe tartozó vagyont jelenti) aránya az elmúlt időszakban szintén megnőtt, amely oka elsősorban az, hogy az intézményi területen valósultak meg jelentős fejlesztések. Jogszabályi változások nyomán 2015-ben a Munkácsy Mihály Múzeum és a Békés Megyei Könyvtár épületei is önkormányzati tulajdonba kerültek.
- Az üzleti vagyankör aránya nagyon alacsony az egész állományon belül, a korábbi vagyonértékesítések természetesen ezt a vagyankört érintették. Az elmúlt időszakban forgalomképes vagyankör bővítése céljára történő ingatlanvásárlás elenyésző mértékben történt. A 2020-as időszakig azonban a város több olyan fejlesztést hajtott végre, amelyek révén az üzleti vagyankör mennyiségi és minőségi gyarapodása várható. Ezek a fejlesztések döntően a TOP illetve a Modern Városok Programon belül valósulnak meg európai uniós és hazai forrásból.

Az önkormányzati vagyon gyarapítása

Az önkormányzati vagyon gyarapítását a TOP és a Modern Városok programon kívül nagymértékben segítik az egyéb pályázati lehetőségek. (Tao támogatások, egyéb hazai források, stb.) Az önkormányzat, mint pályázó mellett szerepet játszanak azok a civil szervezetek, egyesületek, sportszervezetek, akik az önkormányzati tulajdonú ingatlanok használóiként beruházási célú pályázatokon sikeresen vesznek részt. Az elnyert források révén ezek az ingatlanok megújulnak, kibővülnek.

Összhangban a fejlesztési koncepcióinkkal forgalomképes vagyankör bővítését szolgáló ingatlanvásárlásokat kell eszközölni, amellyel a később gazdasági fejlesztések alapját tudjuk megteremteni. Az ingatlanvásárlások egyrészt ipari célú ingatlanok kell, hogy legyenek, segítve a beruházók betelepülését, másrészt hasznosítható ingatlanok, (elsősorban bérlet) melyek kiszámítható módon folyamatosan biztos bevételt jelenthetnek az önkormányzat számára.

Bizonyos esetekben szükséges ingatlanok megszerzése egyes beruházásokhoz kapcsolódóan, a beruházásokhoz szükséges területek, vagy pedig hatósági előírások (pl. szennyvíztelep védőövezete) következtében. Ezen ingatlanok esetén gondoskodni kell a megfelelő hasznosítási cél megtalálásáról.

Az ipari területek bővítésére nagyon jó példa az, hogy a Dél-Alföldi Operatív Program keretén belül közzétett „Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastrukturális fejlesztésre” kiírt felhívásra Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata 2009-ben pályázatot nyújtott be „Északi Ipartelepen infrastruktúra és üzemcsarnok építése” címmel. Az önkormányzati tulajdonban lévő ipari területen gazdaságfejlesztési célból infrastruktúra kialakítása, úthálózat, közművezetékek kiépítése valósult meg. A terület

rendezésével jól hasznosítható, telephelyként működtethető területek alakultak ki, amelyek jelentős része értékesítésre került és beépült, vagy beépítése folyamatban van. A projekt része volt a területen egy 3200 m²-es üzemcsarnok építése, amelyet a csarnok átadása óta folyamatosan bérbeadással hasznosít az önkormányzat, ezzel jelentős bevételre szert téve, amely bevétel a fejlesztési hitelfelvétel mellett további fejlesztések önerejéhez adhat segítséget.

Az ilyen területekre betelepülést választó vállalkozások számára a beruházás-fejlesztésre szánt összeg egy része felszabadul, ennek következtében több forrás jut technológia korszerűsítésre, piackutatásra, fejlesztésre. Hasonló fejlesztéseket a 2014-2020-as TOP források terhére is valósít meg városunk. Hasonló fejlesztéseket a 2014-2020-as TOP források terhére is valósít meg városunk, ezen területek kialakítása 2020. végére lezárul. Ezzel párhuzamosan már fel kell készülnünk az új iparterületek hatékony értékesítésére is.

Vagyonértékesítésre kijelölhető vagyonelemek

A lakóházépítésre szánt területek értékesítése.

A kormány otthonteremtési programjának köszönhetően, a Családi Otthonteremtési Kedvezmény bevezetésével megélénkült a lakótelkek iránti érdeklődés.

Békéscsaba közigazgatási területén az elmúlt években 15-20 db építési telek került értékesítésre, további telkek értékesítésre történő előkészítése megtörtént ill. folyamatban van. Ez a feladat annak ellenére is fontos, hogy jelentős számú magántulajdonú ingatlant kínálnak eladásra az ingatlanpiacon.

Új építési telkek kialakítása és közművesítése történt meg a Körösi-Csoma Sándor utcában, valamint az Erzsébet lakópark melletti területen. Ezen telkek értékesítése részben elindult, részben pedig 2020. 2. felében elindulhat.

Gazdasági tevékenység folytatására alkalmas telkek értékesítése.

Egyrészt a TOP illetve a Modern Városok Programon belül kialakított iparterületek tartoznak e körbe, másrészt az intézményi körből kivont nagy értékű ingatlanok. Ez utóbbiak értékesítésére azonban a térségre jellemző alacsony vásárlóerő miatt csak középtávon lehet számítani. Addig is gondoskodni szükséges az állagmegóvásokról, ami rövid- ill. középtávon ráfordítást tesz szükségessé.

A vagyoni bevételek felhasználási szabályai

Stratégiai kérdés, hogy a forgalomképes vagyonkör értékesítéséből származó bevétel mire kerül felhasználásra. Az önkormányzat anyagi lehetőségeinek függvényében törekedni kell arra, hogy az ingatlanértékesítésből származó bevételt a gazdaságélénkítést szolgáló vagyonelemek bővítésére használjuk fel, amely lehet ingatlanvásárlás, vagy pályázati önerő. Az Önkormányzat célja, hogy a meglévő épületállomány állagmegóvásáról gondoskodjon, amely feladattal a Vagyonkezelő Zrt. van megbízva. Ez az ingatlanhasznosítást is segítené, hogy megfelelő színvonalú épületek, lakások bérbeadása, piaci árak megfelelően történjenek, vagy adott esetben az ingatlan értékesítés esetén egy megfelelő állapotú épület piacképesebb, és az ingatlan értékét is stabilizálja.

Az Önkormányzat részesedése vállalkozásokban

1. sz. táblázat: Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának saját és nem saját alapítású gazdasági társaságokba befektetett vagyonáról és tulajdoni részarányairól

Befektetés fajtája	GT megnevezése	Névérték (Ft-ban)	Önk.-i tulajdon részaránya
Üzletrészek	Csaba Ügyeleti Egészségügyi Kft.	3.000.000	100,00%
	Csabai Foglalkozásegészségügyi Szolgáltató Kft.	1.500.000	50,00%
	Csaba Belvárosi Parkolóház Fejlesztő és Üzemeltető Kft.	146.570.000	50,00%
	BÉKÉS AIRPORT Kft.	100.000	3,33%
	Békés-Manifest Kft.	250.000	1,60%
	Körösök Völgye Akciócsoport Nonprofit Kft.	10.000	0,67%
Részvények	Bcs. Vagyonkezelő Zrt. (Törzsház)	382.830.000	100,00%
	Alföldvíz Zrt.	1.251.782 000	32,82%
	Békéscsaba 1912 Előre Futball Zrt.	1.500.000	30,00%
	Forrás Nyrt.	827.000	
Társulás	DAREH (Hulladékgazdálkodási rendszer)	3.231.000	13,30%

Forrás: Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatala saját adatgyűjtés (2020.03.31)

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata által tulajdonolt cégek küldetése, hogy megbízható, sokoldalú és sikeres közérdekű vállalkozás legyen a szolgáltatási, a vagyonkezelési, intézmény- és városüzemeltetési szegmensben. Alapvető célkitűzésünk a cégcsoportot a legnagyobb hatékonysággal, az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatások minőségének középpontba állításával működtetni. Elvárás, hogy a gazdasági társaságok által nyújtott minőségi szolgáltatások jelentős mértékben hozzájáruljanak a városban élők életminőségének és társadalmi közérzetének javulásához.

V.1.3 Élhető, vonzó, fenntartható, környezettudatos város

V.1.3.1 Közterületek rendezettsége, egyes közterületi gócpontok problematikájának megoldása

A város számos területén tapasztalható, hogy az egyes közterületeken és/vagy közterületen kihelyezett eszközök nem a rendeltetésének megfelelően kerül használatra. Ezen területek elsősorban a nem intenzív fenntartás alatt lévő zöldterületek, utak és parkolók környezetei, valamint a köztisztasággal és hulladékgazdálkodással kapcsolatosan kihelyezett kézi hulladékgyűjtők, szelektív hulladékgyűjtő szigetek és zárható hulladéktárolók környezete.

A közterületek rendezettségének javítása és az egyes gócpontok megszüntetése jónéhány esetben pótlólagos beruházásokkal kezelhetők (edényzetek bővítése, zöldhulladék gyűjtési pontok kiépítése, zöldterületek bevédése forgalomkorlátozó elemek kihelyezésével, térfigyelő rendszer kiépítése, stb.). Ezen beruházásokat ütemezetten tudja a város saját forrásból és/vagy pályázati forrásból megvalósítani.

Ugyanakkor számos esetben a terület gondozásának intenzitását kell átgondolni, illetve az egyes lokális beavatkozások számát növelni. Ezen beavatkozások száma lehet tervszerű és ütemezett, de lehet bejelentésen és ellenőrzésen alapuló beavatkozás is.

V.1.3.2 Hulladékgazdálkodás

Rövidtávú hulladékgazdálkodási célok, feladatok

- Az új hulladékkezelő/hasznosító üzem hatékonyságának növelésére folyamatosan törekedni kell, hogy a város területén lerakott hulladék mennyisége csökkenhessen, illetve a lehető legkevesebb legyen.
- A közterületen létesítendő zárt hulladéktárolók építésének folytatása, a teljes lefedettség kialakítása.
- A zöldhulladékok gyűjtése terén a teljeskörű összegyűjtés feltételeinek megteremtése, a kertvárosi övezetben lakók részére edényzet biztosítása a zöldhulladék begyűjtésére, valamint a komposztálási arány növelése a kertvárosi övezetekben és a lakótömbös övezetekben egyaránt, a Békéscsabai Regionális Hulladékkezelő Művel együttműködve.
- Fokozottabb lakossági tájékoztatás, felkészítés, megnyerés (PR, lakossági fórum, média, szóróanyagok stb.) a lakossági szelektív hulladékgyűjtés ösztönzésére.

Középtávú hulladékgazdálkodási célok, feladatok

- Az érdekeltségi területen a szelektív hulladékgyűjtés előírások szerinti üzemeltetése (zöldhulladék, csomagoló anyagok stb.).
- A Kétegyházi úti felhagyott hulladéklerakó telep rekultivációját követő utógondozási feladatainak folyamatos végzése (a rekultivált lerakó esetleges alternatív hasznosítási módjainak – pl. napelempark telepítés – egyidejű keresésével).
- Folyamatos lakossági tájékoztatás, felkészítés, megnyerés (PR, lakossági fórum, média, szóróanyagok stb.) a lakossági szelektív hulladékgyűjtés ösztönzésére.

A korábban meghatározott hulladékgazdálkodási célok megvalósításával 2017-től Békéscsaba városát is érintően egy regionális szintű hulladékgazdálkodási rendszer valósult meg, amely a hulladékhasznosítást érintően a korábbinál sokkal fejlettebb, korszerűbb. A nem városi, de a várost több módon is szolgáló és segítő régiós önkormányzati társulás beruházásaként megvalósított projekt a DAREH Hulladékgazdálkodási rendszer.

A fejlesztésnek köszönhetően a projekt zárásakor egy olyan hulladékkezelési rendszer került kialakításra a térségben, amelynek hatására a keletkező összes hulladék tekintetében az anyagában hasznosítható hulladékok mennyisége közel 300%-kal nő, a lerakással ártalmatlanított hulladékok mennyisége pedig 73%-kal csökken.

Évek óta jelentős problémát okoz az elhagyott hulladékok kezelésének kérdése. Sajnos a kialakított lomtalanítási rendszer nem teljes mértékben oldja meg a keletkezett hulladékok elszállítását. Ez mind emberi, mind anyagi források tekintetében plusz költséget ró a városra.

Megoldást jelenthet hulladékgyűjtő udvar kialakítása, melyre az előkészületek megtörténtek, Békéscsaba MJV a DAREH Társulás számára ingyenes használattal biztosított területet. A Kétegyházi út közelében.

A zöldhulladék gyűjtése bevezetésre került, de a minősített komposzt előállítás nem megoldott. Javasolható a komposztálási technológia komplett kiépítése, illetve megkövetelése a vállalkozótól.

V.1.3.3. Szennyvízhálózat fenntartás, fejlesztés

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata célul tűzte ki a város szennyvízhálózatának teljes kiépítését, ezért pályázatot nyújtott be az Új Magyarország Fejlesztési Terv, Környezet és Energia Operatív Program keretében a Kohéziós Alaphoz a „Békéscsaba Megyei Jogú Város szennyvíztisztításának és csatornázásának fejlesztése” című projekt támogatására.

A pályázatot, amely városunk legjelentősebb fejlesztését tette lehetővé, 2009 áprilisában az Európai Unió Bizottsága is támogatandónak ítélte.

A projekt keretében néhány eddig csatornázatlan területen kiépültek a helyi gyűjtőrendszerek, nyomóvezetékek és a hozzátartozó átemelők. Technológiai fejlesztéssel alkalmassá tettük a meglévő békéscsabai szennyvíztisztító-telepet a nagyobb hatásfokú, tápanyag-eltávolítást is megvalósító biológiai tisztításra. A pályázat eredményeként jelenleg a város lakosságának több mint 95 %-a vezetékes ivóvízzel ellátott lakásokban él és a lakosság 95 %-a részére biztosított a csatornára való rákötés lehetősége. A megvalósult/megépített műveket Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának 2020-ig kell fenntartania. A pályázat megvalósításával az önkormányzat vállalta, hogy 10 éven keresztül évente a Békéscsaba városában korábban épített szennyvízvezetékéből 1 km szakaszt felújít, ezzel biztosítva lesz, hogy az elavult hálózatok cserélésre kerüljenek, így a talajba szivárgás csökkenthetővé válik.

A kiépített csatornahálózat átadásra került az Alföldvíz Zrt. részére, amely cég az átadást követően a fenntartási és üzemeltetési feladatokat az átadást követően folyamatosan ellátja.

A szennyvíztisztító telep teljes kapacitással üzemel, amelynek üzemeltetési feladatait is az Alföldvíz Zrt. látja el. Továbbra is megoldásra vár a korábbi technológiához kapcsolódó iszaptavak rekultivációja, amely pályázati forrás bevonásával és az üzemeltető közreműködésével szükséges megvalósítani. Szennyvíztisztító telepen működő gázmotor bekötése javasolt a közcélú hálózatba.

V.1.3.4. Fenntartható tömegközlekedés

A Modern Városok Program keretében városunk előkészítő forrást kapott az „Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszer kialakításának előkészítése” c. projektre. A Békéscsabai Komplex Energetikai Program egyik pillérét jelentő projekt fókuszában az intelligens közlekedésvezérlési és utas-tájékoztatási háttér kialakítása áll, amely egy modernebb és környezetkímélőbb közösségi közlekedési rendszer működéséhez kapcsolódik. Ez egyrészt környezetkímélő, korszerű autóbuszok és a hozzájuk kapcsolódó infrastruktúra beszerzését tartalmazza. Az új környezetkímélő autóbuszokon túl szükséges olyan egyéb kiegészítő szolgáltatásokat is fejleszteni, mint az utas tájékoztatás, közlekedési felügyeleti rendszer, illetve egyéb smart megoldások (wi-fi, okos megállóhely, mobil app, stb.).

V.1.3.5. Energiahatékonyság, megújuló energiák

2. sz. táblázat: Békéscsaba város hosszú távú energetikai céljai

Hosszú távú cél	Stratégiai cél	Specifikus cél	Intézkedéscsoport
Energia-felhasználás csökkentése, energia-hatékonyság növelése	Erőforrás-felhasználás hatékonyságának fokozása	Energiafelhasználás racionalizálása	<ul style="list-style-type: none"> Állami fenntartású intézmények energiahatékonyságának javítása Önkormányzati fenntartású közintézmények energiahatékonyságának javítása Önkormányzati tulajdonú lakások energiahatékonyságának javítása Magántulajdonban lévő épületek energiahatékonyságának javításának támogatása Közüvilágítás energiahatékony fejlesztése
		Megújuló energiaforrások alkalmazása	<ul style="list-style-type: none"> geotermikus energia napenergia biomassza
		Erőforrás-kímélő takarékos városi vízhasználat	<ul style="list-style-type: none"> csapadékvíz használat lehetőségének kiterjesztése zöldterületek öntözése
	Energia-hatékony és környezetbarát közlekedés fejlesztése	Közösségi közlekedés fejlesztése	
		Környezetbarát közlekedés terjedésének elősegítése	<ul style="list-style-type: none"> Kerékpáros közlekedés fejlesztése Egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítése
		Helyi termelők és szolgáltatók előnyben részesítése	
	Energia-tudatos gondolkodás terjesztése, szemléletformálás	Szemléletformálás	<ul style="list-style-type: none"> Lakosság széles körű informálása Óvodások, iskolások részére oktatások, rendezvények szervezése Városi rendezvények, kampányok szervezése a vállalkozók bevonásával Háztartási berendezések, gépek energiaracionalizálásának támogatása Ipari technológiák energiaracionalizálásának támogatása
		Példamutató önkormányzati szerepvállalás	<ul style="list-style-type: none"> mintaprojektek megvalósítása tulajdonosi-üzemeltetői-tanácsadói-irányítói szerepkör betöltése
		K+F+I támogatása	

Forrás: Békéscsaba Város Energiastratégiája

Békéscsaba hosszú távú célja az energiahatékonyság növelése és ezzel a fajlagos energiafelhasználás csökkentése. E célok hozzájárulnak az energiafüggőség csökkentéséhez, a megújuló energiaforrások részarányának növeléséhez, a CO₂ szint csökkentéséhez, a

VI. 2014-TŐL 2020. ÉVIG A FEJLESZTÉSEKHEZ BEVONT KÜLSŐ FORRÁSOK

VI. 1 Településfejlesztési Operatív Program keretén belül

ban lévő pályázatok (TOP)*(2016)*

Projektköltség (M Ft)	Támogatási szerződés hatályba lépése	Projekt kezdete	Projekt zárása	Kivitelezés kezdete	Kivitelezés befejezése
250	2016.12.12.	2016.09.01.	2018.12.31.	Előzetes munkaterületátadás: 2017.08.31. Kivitelezés kezdete: 2017.09.25.	2018.07.31.
140	2016.08.09.	2016.08.01.	2018.05.31.	Előzetes munkaterületátadás: 2017.03.16. Kivitelezés kezdete: 2017.04.01.	Kivitelezés műszaki átadás-átvétele lezárult: 2017.11.07.

3.	Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése - <i>Békéscsaba, Tábor utca 4. szám alatti, 3207/1 helyrajzi számú ingatlanon található, meglévő óvoda épület átalakítása és felújítása.</i>	140	2016.08.09.	2016.08.01.	2018.05.31.	Előzetes munkaterületátadás: 2017.03.16. Kivitelezés kezdete: 2017.04.01.	Kivitelezés műszaki átadás-átvétele lezárult: 2017.11.15.
4.	Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztése - <i>Békéscsaba, Wlassich sétány 4/1. szám alatti Százszorszép Művészeti Bázisóvoda játszóudvarának felújítása, udvari játékok beszerzése, meglévők felújítása.</i>	36	2016.08.09.	2016.08.01.	2018.05.31.	2017.06.12.	2017.10.17.
5.	Fenntartható közlekedésfejlesztés: ✓ <i>Körte sori és Gyulai úti kerékpárút létesítése,</i>	813	2016.11.29.	2016.10.01.	2019.03.31.	2017.09.25.	2018.09.30.
6.	✓ <i>Berényi úti kerékpárút létesítése a Szarvasi út és a Széna utca között,</i>					2017.09.25.	2018.09.30.
7.	✓ <i>Pataky László utcai és Franklin utcai kerékpárút létesítése.</i>					2017.09.25.	2018.09.30.

8.	Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése - <i>Jaminai orvosi rendelő bővítése, felújítása komplex egészségház részeként.</i>	408	2016.10.25.	2016.08.01.	2018.10.25.	<u>Kivitelezési munkák munkaterület átadás-átvétel:</u> 2017.10.19. <u>Eszközbeszerzések</u> -kiegészítő bútorzatok: 2018.06.18. -irodatechnikai eszközök:2018.06.18 -szalagfüggönyök: 2018. 06.18.	<u>Kivitelezési munkák műszaki átadás-átvételi eljárás lezárása:</u> 2018.07.30. <u>Eszközbeszerzések</u> befejezés: - orvosi eszközök-bútorzatok: 2018.05.18. -kiegészítő bútorzatok: 2018.06.29. -irodatechnikai eszközök:2018.06.29. -szalagfüggönyök: 2018.06.29.
9.	Helyi foglalkoztatási együttműködések a megyei jogú város területén és várostérségében.	1104	2016.08.15	2016.09.01.	2021.02.28.		
10.	A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok.	50	2016.08.11.	2016.09.01.	2020.03.31.		
11.	Zöld város kialakítása - <i>Belváros rehabilitáció III. ütem – Munkácsy-negyed program fejlesztése.</i>	1000	2016.09.14.	2016.09.01.	2019.04.30.	<u>Kivitelezési munkák munkaterület átadás-átvétele:</u> - Széchenyi liget fejlesztése: 2017.10.27. - Gőzmalom tér – Aradi	<u>Kivitelezési munkák műszaki átadás-átvételi eljárás lezárása:</u> - Széchenyi liget fejlesztése: 2018.10.04. - Gőzmalom tér – Aradi

						<p>Vértanúk liget – Beliczey kert kialakítása: 2017.10.27.</p> <p>- Szobor sétány – Élővíz csatorna építési- kivitelezési munkái: 2017.10.27.</p> <p>- Békéscsaba, Kossuth tér 1. szám alatti meglévő volt állomás épület átalakítása: 2017.10.27.</p> <p>- Kossuth tér és kapcsolódó terület építési- kivitelezési munkái: 2017.10.27.</p> <p>- Hunyadi tér rekonstrukciója : 2017.10.27.</p> <p><u>Eszközbeszerzés:</u> Térfigyelő rendszer</p>	<p>Vértanúk liget – Beliczey kert kialakítása: 2018.10.04.</p> <p>- Szobor sétány – Élővíz csatorna építési- kivitelezési munkái: 2018.07.26.</p> <p>- Békéscsaba, Kossuth tér 1. szám alatti meglévő volt állomás épület átalakítása: 2018.09.28.</p> <p>- Kossuth tér és kapcsolódó terület építési- kivitelezési munkái: 2018.09.28.</p> <p>- Hunyadi tér rekonstrukciója : 2018.10.04.</p> <p><u>Eszközbeszerzés:</u> Térfigyelő rendszer</p>
--	--	--	--	--	--	---	---

						bővítésének kezdése: 2018.09.03.	bővítésének befejezése: 2018.10.10.
12.	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése: ✓ <i>Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégium – Fiúkollégium és Lánykollégium energetikai korszerűsítése,</i>	677,8	2016.12.12.	2016.10.01.	2019.03.31.	2017.06.16.	2018.04.30.
13.	✓ <i>Erzsébethelyi Általános Iskola energetikai korszerűsítése,</i>		2016.12.12.	2016.10.01.	2019.03.31.	2017.06.19.	2018.04.30.
14.	✓ <i>Jankay Tibor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola energetikai korszerűsítése,</i>		2016.12.12.	2016.10.01.	2019.03.31.	2017.06.17.	2018.04.30.
15.	✓ <i>Petőfi Utcai Általános Iskola energetikai korszerűsítése.</i>		2016.12.12.	2016.10.01.	2019.03.31.	2017.06.26.	2018.04.30.
16.	Helyi gazdaságfejlesztés – Békéscsaba városi piac fejlesztése	740	2016. 12.12.	2016.10.01.	2019.10.04.	2018.08.23.	2019.07.19.
17.	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés - CsabaPark fesztiválhelyszín komplex fejlesztése.	1060	2016.12.07.	2016.10.01.	2019.12.30.	2017.10.19.	2018.12.15.

18	Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés - <i>Munkácsy Mihály Múzeum turisztikai fejlesztése</i>	200	2016. 12.07.	2016.12.01.	2019.04.30.	2017.11.27.	2018.10.01.
----	--	-----	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------

2017. évben benyújtott, folyamatban lévő pályázatok (TOP)

4. sz. táblázat: Folyamatban lévő TOP pályázatok (2017)

Sorszám	Projekt címe	Projektméret (M Ft)	Támogatási szerződés hatályba lépése	Projekt kezdete	Projekt zárása	Kivitelezés kezdete	Kivitelezés befejezése
19.	TOP-6.1.1-16-16-BC1-2017-00001 Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	818	2017.10.02.	2017.09.01.	2020.09.30.	2019.01.21.	2020.08.03.
20.	<ul style="list-style-type: none"> Kétegyházi úti ipari terület fejlesztése Csanádapácai úti ipari terület fejlesztése 						
21.	TOP-6.1.5-16 Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés - Békéscsaba, Építők útja útépitése, kerékpárforgalmi létesítmény kiépítése a kapcsolódó közműépítésekkel	770	2018.05.30.	2017.12.01.	2020.08.31.	2019.06.01.	2020.07.31.
22.	TOP-6.2.1-16 Családbarát, munkába állást segítő intézmények,	120	2017.08.08.	2017.09.01.	2018.12.31.	2018.03.01.	2018.10.10.

	közzolgáltatások fejlesztése - A 3. számú bölcsőde (Wlassics sétány 4.) korszerűsítése, akadálymentesítése és energetikai fejlesztése						
23.	TOP-6.2.1-16 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közzolgáltatások fejlesztése - Szegfű u. 11. sz. alatti óvoda korszerűsítése, akadálymentesítése, energetikai fejlesztése	105	2017.08.08.	2017.09.01.	2018.12.31.	2018.03.01.	2018.10.10.
24.	TOP-6.2.1-16 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közzolgáltatások fejlesztése - Lencsési út 15. alatti óvoda korszerűsítése a minőségi ellátás érdekében	110	2017.08.08.	2017.09.01.	2018.12.31.	2018.03.01.	2018.10.10.
25.	TOP-6.2.1-16 Családbarát, munkába állást segítő intézmények, közzolgáltatások fejlesztése - MIVA bölcsőde korszerűsítése a minőségi ellátás érdekében	60	2017.08.08.	2017.09.01.	2018.12.31.	2018.03.01.	2018.10.31.
26.	TOP-6.3.3-16 Városi környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések - Békéscsaba csapadék és belvízhálózat fejlesztése	350	2017.08.29.	2017.09.01.	2019.12.29.	2018.03.01.	2019.09.10.
27.	TOP-6.4.1-16 Fenntartható városi közlekedés - Békéscsaba városközpont és Fényes városrész közötti kerékpárforgalmi létesítmények korszerűsítését és megvalósítását.	365	2017.08.30.	2017.10.01.	2019.12.31.	2018.09.01.	2019.09.30.
28.	TOP-6.4.1-16 Fenntartható városi	930	2018.01.18.	2017.11.01.	2020.07.31.	2019.05.01.	2020.05.31.

29.	közlekedés – Békéscsabán						
30.	<ul style="list-style-type: none"> • a Szarvasi úton kerékpárút, • az Ipari úton és a Tevan Andor utcában gyalog- és kerékpárút, közvilágítás, • Szabolcs utcában kerékpárforgalmi létesítmény létesítése 						
31.	TOP-6.6.1-16-BC1-2017-00001 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése – Védőnői Centrum kialakítása Békéscsabán	150	2017.10.27.	2017.09.01.	2020.07.30.	2019.02.18.	2020.01.08.
32.	TOP-6.6.2-16-BC1-2017-00001 Szociális alapszolgáltatások infrastrukturájának bővítése, fejlesztése - Kossuth utcai, Mokry utcai és Jázmin utcai Idősek Klubjainak felújítása – nappali ellátás korszerűsítése	100	2017.08.29.	2017.09.01.	2019.12.31.	2018.05.04.	2019.01.21.
33.	TOP-6.6.2-16-BC1-2017-00002 Szociális alapszolgáltatások infrastrukturájának bővítése, fejlesztése - Bankó András utca 44. szám alatti épület egy részének felújítása és korszerűsítése	74	2017.08.29.	2017.09.01.	2019.01.31.	2018.02.01.	2018.07.03.
34.	TOP-6.3.2-16 - Zöld város	739	2017.11.10.	2017.11.10.	2019.12.31.	2018.08.01.	2019.09.30.

	kialakítása - CsabaPark és környezete fejlesztése a TOP 6.3.2-16 kódszámú „Zöld város kialakítása” című pályázat keretében						
35.	TOP-6.7.1-16-BC1 – Békéscsaba leromlott városi területeinek rehabilitációja	807,9	2018.01.29.	2018.02.28.	2020.09.30.	2018.11.30.	2020. 07. 31.
36.	TOP-6.9.1-16-BC1 - Helyi szintű komplex programok Békéscsaba területén	283	2018.01.10.	2017.11.02.	2021.05.30.	-	-
37.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00001 A Békéscsaba, Andrásy út 1. szám alatti Békéscsabai Jókai Színház önkormányzati épület energetikai korszerűsítése	250,5	2018.01.22.	2018.01.15	2019.12.31	2018.06.01.	2019.10.31.
38.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00002 A Békéscsaba, Luther u. 6. szám alatti Balassi Bálint Magyar Művészetek Háza önkormányzati épület energetikai korszerűsítése	126	2018.01.22.	2018.01.15	2019.12.31	2018.06.01.	2019.10.31.
39.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00003 <ul style="list-style-type: none"> A Békéscsaba, Dr Becsey Oszkár utca 25. önkormányzati épület energetikai korszerűsítése 	73,5	2018.01.10.	2018.01.01	2019.08.31	2018.06.01.	2019.10.31.
40.	<ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba, Kölcsey utca 15. szám alatti önkormányzati épület energetikai 						

	korszerűsítése						
41.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00004						
	<ul style="list-style-type: none"> A Békéscsaba, Orosházi út 2. (Mackó Kuckó Óvoda) a Békéscsaba, Wlassics sétány 4/1. szám alatti (Százszorszép Művészeti Bázisóvoda) 	123	2018.01.22.	2018.01.01	2020.02.28.	2018.06.01.	2019.10.31.
42.	önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése						
43.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00005						
	<ul style="list-style-type: none"> A Békéscsaba, Pásztor utca 70. ("Napsugárovei") Békéscsaba, Pásztor utca 91. ("Manóvárovei") szám alatti 	108	2018.01.22.	2018.01.01	2021.06.30	2018.06.01.	2019.10.31.
44.	önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése						
45.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00006						
	<ul style="list-style-type: none"> A Békéscsaba, Ligeti sor 16. szám alatti önkormányzati épület (óvoda) 	247,5	2018.01.22.	2018.04.01	2021.06.30	2019.05.01.	2020.07.31.

46.	<ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba Trefort utca 2.szám alatti 						
	önkormányzati épület energetikai korszerűsítése						
47.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00007						
48.	<ul style="list-style-type: none"> A Békéscsaba, Bartók Béla út 12. szám alatti Békéscsaba, Féja Géza tér 1. (Lencsési Községi Ház) 	157,5	2018.01.22.	2018.04.01	2020.06.30	2018.09.01.	2020.04.30.
	önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése						
49.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00008						
50.	<ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba, Munkácsy Emlékház Békéscsaba, Szigligeti utca 3.szám alatti (Szigligeti ovi) 	108	2018.01.29.	2018.04.01	2021.06.30	2018.12.01.	2020.07.31.
	önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése						
51.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00009						
	Békéscsaba, Rózsa u. 21-23. (Erzsébethelyi Általános Iskola telephelye) önkormányzati épület energetikai korszerűsítése	256,5	2018.01.29.	2018.04.01	2020.12.31	2018.11.01.	2020.10.31.
	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00010		2018.01.29.			2018.11.01.	2020.10.31.

52.	<ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba, Fövényes utca 1. 	139,5		2018.04.01	2020.12.31		
53.	<ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba Andrássy út 38. szám alatti <p>önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése</p>						
54.	<p>TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00011</p> <ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala (Békéscsaba, Szent István tér 7.) 	291	2018.01.29.	2018.05.01	2020.12.31	2018.12.01.	2020.10.31.
55.	<ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba, Szabadság tér 9. szám alatti <p>önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése</p>						

56.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00012						
	<ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba Árpád Gyógy- és Strandfürdő (Békéscsaba, Árpád sor 1.) "Jázmin Egészségcentrum" 	118,5	2018.01.29.	2018.05.01	2021.06.30	2018.12.01.	2020.10.31.
57.	<ul style="list-style-type: none"> Békéscsaba Könyves utca 66. szám alatti <p>önkormányzati épületek energetikai fejlesztése</p>						
58.	TOP-6.5.1-16-BC1-2017-00013						
	Békés Megyei Tudásház és Könyvtár, Békéscsaba, Kiss Ernő utca 1. szám alatti önkormányzati épület energetikai fejlesztése	393	2018.01.29.	2018.05.01	2021.06.30	2018.12.01.	2020.10.31.
59.	TOP-7.1.1-16-2016-00047						
	„Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés a városi helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódva”	400	2017.10.09.	2017.09.01	2020.12.31.		

VI. 2 Modern Városok Program

VI. 2.1 Rendelkezésre álló támogatói okiratok

5. sz. táblázat: Rendelkezésre álló támogatói okiratok

Projekt címe	Támogatói okirat			Támogatás utalása			
	Kiállítás dátuma	Támogatási összeg	Támogatott tevékenység időtartama	2017. évben	2018. évben	2019. évben	2020. évben
Meglévő iparterületek infrastrukturális fejlesztése	2018.05.04	2 771 027 725 Ft			932 849 875		
Békéscsabai térségi vásártér kialakítása	2017.12.28	232 000 000 Ft	2017.09.01. - 2021.03.31.	232 000 000	-	-	
Nyomdaipari tudás-és képzőközpont létrehozása Békéscsabán	2017.08.16	1 899 785 000 Ft	2017.04.01.- 2020.09.30.	596 353 400	1 303 431 600		
Sportok Háza-városi sportcentrum kialakítása a meglévő sportcsarnokban	2017.07.14	815 718 568 Ft	2017.04.01.- 2020.12.31.	635 000 000		180 718 568	
Új multifunkciós sportcsarnok építése (tervezés)	2017.07.13	210 000 000 Ft	2017.04.01.- 2020.12.31.	210 000 000			
Fedett, 50 méteres versenyszoda és gyakorló medence építése (tervezés)	2017.07.13	215 000 000 Ft	2017.04.01.- 2020.12.31.	215 000 000			
Telekvásárlás	2018.12.28	185 864 500 Ft	2018.10.01- 2019.09.30.			185 864 500	
Békéscsabai Röplabda Akadémia infrastrukturális feltételeinek megteremtése	2017.07.13	222 620 705 Ft	2017.04.01.- 2020.12.31.	150 000 000		72 620 705	
CsabaPark Gasztronómiai és Élménypark fejlesztése	2017.12.14	1 000 000 000 Ft	2017.11.30. - 2020.04.30.	215 081 714	784 918 286		
Munkácsy negyed-Munkácsy Mihály hagyatékának ápolása és népszerűsítése.	2017.12.22	2 956 255 200 Ft	2017.06.01. - 2021.12.31.	290 710 000	1 130 376 300	1 535 168 900	

Wenckheim turista- és kerékpárút kialakítása	2017.12.28	2 259 814 000 Ft	2017.07.01. - 2020.12.31.	132 700 000	1 398 904 000	728 210 000	
Komplex energetikai program: I. SMART GRID rendszer létesítése	2017.12.22	3 662 805 400 Ft	2017.10.01. - 2020.12.31.	118 342 200	2 263 776 100		1 280 687 100
Komplex energetikai program: III. Geotermikus hőhasznosítás	2017.12.22	3 473 000 000 Ft	2017.07.01. - 2020.12.31.	40 000 000	2 433 000 000		1 000 000 000
Komplex energetikai program: IV. SMART közvilágítási rendszer	2017.12.22	1 792 787 830 Ft	2017.01.01. - 2020.12.31.	15 524 250	1 760 692 330	16 571 250	
A békéscsabai felsőoktatás komplex fejlesztése	2018.05.17	230 050 250 Ft	2018.04.01.- 2020.03.31.	-	230 050 250	-	

VI. 2.2 MVP projektek aktuális státuszai projektenként 2020. áprilisi állapot szerint

6. sz. táblázat: MVP projektek státuszai

	Projekt címe	Státusz
1.	Békéscsaba városának bekötése az európai és magyar gyorsforgalmi út hálózatába: M44 fejlesztése	<p>I. Tiszakürt – Kondoros: 62 km - 145 000 000 000 Ft kivitelezés megtörtént, az útszakasz forgalomba helyezve.</p> <p>II. Kondoros – Békéscsaba: 18 km - eredményes közbeszerzés kihirdetése 2017.12.28-án: Duna Aszfalt. Ennek keretében kiépül a Fürjesi csomópont, amely a 44-es főúthoz körforgalommal fog kapcsolódni. 2018. februárban megtörtént a Kondoros-Békéscsaba szakasz munkaterület átadása, elindult a beruházás. Várható befejezés: 2021. II. negyedév.</p> <p>III. Nagykőrös – Tiszakürt: 31 km. Az ütemet további két részre bontotta 1656/2017. (IX.13.) illetve a 1982/2017. (XII.19.) Korm. határozat:</p> <p>III/a.) NIF Zrt. 2018. júniusban kiválasztotta a Lakitelek-Tiszakürt közötti közel 10 kilométeres szakasz kivitelezőjét. A beruházás, amely magában foglal egy új, négysávos Tisza hidat is, 2018. júliusában indul és várhatóan 2022. II. negyedévéig készül el, visszakötéssel Kecskemét irányába.</p> <p>III/b.) Az M44 és az M5 összekötésére vonatkozóan a NIF Zrt. tájékoztatása alapján további két szakasz van, a Lakitelek-Szentkirály közötti szakasz, annak visszakötése a 44-es útba és a 44-es megerősítése az un. repülőtéri körforgalomig. melyekre vonatkozóan 2020. február 3-án két kivitelezési szerződés lett megkötve. A Szentkirály-M8-M5-ös szakasz esetében a nyomvonal még nem véglegesedett és ennek hiányában a Megyeszékhely NEM lesz összekötve az országos és európai autópálya-hálózattal!</p>
2.	A Fürjesi összekötő út építése	<p>Az út fő célja, hogy a teherforgalom ne a városon keresztül bonyolódjon. A NIF Zrt. tájékoztatása alapján a terveket közlekedésbiztonsági auditra benyújtották, engedélyezésre 2018. februárban kerültek benyújtásra. A kivitelezésre vonatkozó építési engedély kiadásra került 2018. június 11-én, BE/ÚO/134/37/208 számon.</p> <p>Az 1982/2017. (XII.19.) korm. határozat szerint a Fürjesi út (M44–4432 közötti összekötő út, Békéscsaba) projekt közbeszerzési eljárásának indítása a NIF Zrt-nél folyamatban van, és várhatóan 2020. IV. negyedévére fog megvalósulni az útszakasz. A kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárást a beruházó NIF Zrt. lefolytatta, a kivitelezési szerződés megkötésre került.</p> <p>Jelenleg a kivitelező a kiviteli terveket készítteti. A kivitelezés munkaterület átadása 2020. március 16-án megtörtént.</p>

3.	Békéscsaba ipari parkjainak bővítése, iparfejlesztési célra alkalmas területek kialakítása és fejlesztése	<p>A 1736/2016. (XII.13.) Kormányhatározat békéscsabai ipari parki fejlesztésére 4 084 345 000 Ft-ot különített el, melynek cél szerinti felhasználását a NIPÜF Zrt. látja el egy országos ipari park hálózat létrehozása révén. Jelenleg mintegy 27 Ha-on, zöldmezős beruházként folyik az iparterület kialakítása az északi elkerülő és a 47-es út, Mezőberény felé vezető szakasza által határolt területen. A 1745/2017. (X. 17.) Korm. határozat rendelkezik a kijelölt földrészletek beruházási célterületté nyilvánításáról. Információink szerint a NIF Zrt. a területek feletti rendelkezési jogot megszerezte, jelenleg a közműépítés kiépítése ill. az útcsatlakozás kiépítése zajlik.</p> <p>Megoldandó a fejlesztésre kiválasztott zöldmezős terület megközelítése kerékpárúton, gyalogosan, vagy tömegközlekedéssel, melyre a "meglévő iparterületek infrastrukturális fejlesztése" projekt keretében kapott támogatást a város. Jelenleg az Önkormányzat engedélyes és kiviteli terveket készített a megközelítést szolgáló kerékpárútra. A tervek 2020. tavaszára rendelkezésre fognak állni.</p> <p>A párhuzamosan folyó TOP projektek keretében a Kétegyházi úton 4 Ha-on, a Csanádapácai úton pedig további 15 Ha-on lesznek kialakítva iparterületek (támogatási szerződések rendelkezésre állnak). Utóbbi terület felértékelődését fogja szolgálni a Fürjesi elkerülő út megépülése, amely közvetlen kapcsolatot fog jelenteni az épülő M44-es gyorsforgalmi úttal. A konkrét fejlesztés bonyolítása a NIPÜF Zrt-nél folyamatos.</p>
4.	Meglévő iparterületek infrastrukturális fejlesztése	<p>- Közbeszerzési eljárás keretében beadásra kerültek az ajánlatok, melyek bírálata folyamatban van a Békéscsaba, Berényi út melletti kerékpárút tervezési és felújítási munkáinak, Békéscsaba, Dobozi út melletti kerékpárút I. ütem felújítási munkáinak, valamint Közlekedési csomópont kialakítása a Szarvasi úton, az Északi iparterületen tervezési és kivitelezési munkáihoz.- A Szarvasi úttól a Mokri u-i vasúti átjáró között az ún. delta vágány volt nyomvonalán tervezett kerékpárútra a MÁV tulajdonosi, vagyonkezelői hozzájárulás 2020. január 27-én került megkérésre, mely iránti kérelemmel kapcsolatosan még nem jött válasz. Az építési engedélyezési eljárás folyamatban van.- A Dobozi úti kerékpárút átépítése (II. ütem) a csapadékvíz elvezetésére vonatkozóan hatósági eljárás van folyamatban.- A Nádas lecsapoló csatorna vízjogi létesítési engedélyezési és kiviteli dokumentáció elkészítése folyamatban van.- Az iparterületekhez kapcsolódó csapadékvíz-elvezető hálózat felülvizsgálata, modellezés a megkötött vállalkozási szerződésben foglalt ütemterv szerint halad.- A NIPÜF kerékpáros megközelítésére vonatkozó tervezési munkák folyamatban vannak. A tervezést hátráltatja a MÁV közművek elhelyezkedésének bizonytalansága.- A Tevan Andor utcában a zárt csapadékvíz elevezető rendszer építése folyamatban. - A befejezési határidő 2022. december 31-re történő hosszabbítás iránti kérelemmel kapcsolatosan az ITM-től továbbra sem jött még válasz.</p>

5.	A városban már működő iparterületek kiszolgálására: Békéscsabai Intermodális Logisztikai Terminál (BILT)	<p>Önkormányzata megalapozó tanulmányt készítetett a Békéscsabai Intermodális Logisztikai Terminál (BILT) tekintetében, amelyet 2017. július 10-én munkacsoporti ülésen mutattunk be. A tárgybeli országos szintű fejlesztés előkészítésével akkor megbízott NIPÚF részére a tanulmány megküldésre került.</p> <p>A 1532/2017. (VIII. 14.) Kormányhatározat döntése nyomán Országos Intermodális Konténer-terminál Hálózat (OIKH) létrehozása a cél. A kormányhatározat 2018. novemberében módosításra került, mely szerint az új kijelölt helyszínek: Zalaegerszeg, Békéscsaba, záhonyi átrakodó körzet, Debrecen és Paks.</p> <p>A kormányhatározat szerint a feladatra az MNV Zrt. gazdasági társaságot hozott létre (cég elnevezése: Nemzeti Konténerterminál Hálózat Fejlesztő és Üzemeltető (NKHFÜ Kft: http://kontenerterminal.hu/ , bejegyző határozat kelte: 2017. december 20.), a tulajdonosi joggyakorló az MNV Zrt.</p> <p>Az NKHFÜ Kft. stratégiai célkitűzése a hazai közúti és vasútvonalakon át az intermodális konténerforgalom megszervezése európai országokba. Cél, hogy Magyarország egész területén országos lefedettség legyen. Tárgyban az NKHFÜ Kft. közbeszerzési eljárást írt ki egy országos tanulmány elkészítésére, melynek célja a <i>"Nyugat-magyarországi, Középmagyarországi, Dél-kelet-magyarországi és Észak-kelet-magyarországi régiókban tervezett Intermodális Konténerterminálok kialakítására vonatkozó Megvalósíthatósági Tanulmány készítése"</i>. A tanulmányt az MLSZKSZ (Magyarországi Logisztikai Központok Szövetsége), a FÖMTERV és a TRENECON konzorciuma végzi.</p> <p>A tanulmányt készítő konzorcium részéről a békéscsabai fejlesztés esetében helyszíni bejárásra és szakértői konzultációra került sor. Megállapításra került, hogy a Békéscsabai Vasútállomás területén található kettő olyan ingatlan amelyek ideálisak lehetnek egy ilyen terminál kiépítésére.</p>
6.	Intermodális csomópont: a Békéscsabai Repülőtér fejlesztése	<p>A fejlesztésnek több változata is készült, amelyek közül egy minimalista programot támogat az NFM, amelyben nincsen szó a kifutópálya hosszabbításáról, bár ez ellentétes Miniszterelnök Úr kijelentésével is: "... abban állapodtunk meg, hogy első ütemben meghosszabbítjuk a kifutópályát, hogy nagy gépek is le tudjanak szállni, és a legszükségesebb műszaki beruházásokat is elvégezzük, és egy második ütemben pedig további fejlesztéseket hajtunk végre."</p> <p>A városvezetés térségi szempontokat szem előtt tartva, makrogazdasági viszonylatban tartja fontosnak a repülőtér kifutópályájának</p>

		<p>hosszabbítását, amely az egész megye turisztikai és gazdasági potenciálját fejlesztené.</p> <p>Az üzemeltetés kapcsán sincsen konszenzus: mindig is jeleztük, hogy a repülőtér és az üzemeltető cég is többségi állami tulajdonú, de a hiányt mindig Békéscsaba városa pótolta ki, a meglévő finanszírozási szinten a jövőben is tudjuk vállalni, de a nagyobb reptér esetében számolnunk kell az ITM (e feladat tekintetében az NFM utódja) kifejezetten a vidéki repülőterek működési finanszírozására fenntartott keretre a működéshez.</p> <p>Nem cél a debrecenihez hasonló állandó polgári utasforgalom generálása Békéscsabán. A fejlesztésnek azt kell megoldani, hogy nagyobb, célirányosan közlekedő gépek nagyobb repülésbiztonság mellett szállhassanak le és fel!</p> <p>Információink szerint ősszel kerül a Kormány elé a Vidéki repülőterek fejlesztési stratégiája, amely tartalma érdemben fogja befolyásolni az itt megvalósítható fejlesztéseket!</p> <p>Az ITM üggyel foglalkozó munkatársa 2019 július hónapban jelezte, hogy a reptér fejlesztés I. üteme 1,5 mrd Ft-os forrást irányoz elő a fejlesztésre, mellyel kapcsolatban több olyan kérdést tett fel, amelyekre alapos előkészítés nélkül nem lehet válaszokat adni. Ezért ITM részére július hónapban megküldésre került egy javaslat, amely szerint javasoljuk (kb 200 millió Ft nagyságrendben) előkészítési források biztosítását, mely forrásból az RMT készítése, az ingatlanok helyzetének (Kvasz Egyesület, stb.) rendezése, valamint a szükséges engedélyes és kiviteli tervek készítése valósulhatna meg. Az ITM ehhez részletesebb információt kért, melynek összeállítása folyamatban van.</p> <p>Az ITM részére azzal a javaslattal éltünk, hogy egy kb. 150-200 millió Ft-os nagyságrendben a projekt előkészítésére (RMT, ingatlanhelyzet tisztázása, engedélyes és kivitelezési tervek) külön forrás biztosítása történjen meg. Az ITM 2020. februárban jelezte, hogy a Beruházás Előkészítési Alap terhére mintegy 150 M Ft-os nagyságrendben előkészítési forrást kívánnak biztosítani, amelyhez kapcsolódóan egy Kormányelőterjesztés készül.</p>
7.	Hűtő-, fagyasztó és feldolgozó üzem létesítése Békéscsabán	<p>A 250/2016. (VIII. 24.) Kormányrendelet módosításával megoldódni látszik az a finanszírozási modell, amellyel az MVP-n belüli támogatásból nem csak és kizárólag önkormányzat részére lehet támogatást nyújtani. Mivel a Vidékfejlesztési Program a tervezett fejlesztésre nem alkalmas, ezért egyedi, az MVP hazai forrásaira támaszkodó konstrukció kidolgozása szükséges az FM-mel az élelmiszeripari fejlesztésekre. A 258/2017. (IX.7.) kormányrendelet rendelkezik a Békéscsaba területén megvalósuló élelmiszeripari beruházásokkal kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról.</p>
8.	Paradicsomsűritmény üzem létrehozása	<p>Mivel a Vidékfejlesztési Program a tervezett fejlesztésre nem alkalmas, ezért egyedi, az MVP hazai forrásaira támaszkodó konstrukció kidolgozása szükséges az FM-mel az élelmiszeripari fejlesztésekre.</p> <p>A 258/2017. (IX.7.) kormányrendelet rendelkezik a Békéscsaba területén megvalósuló élelmiszeripari beruházásokkal kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról.</p>
9.	Zöldségzárító üzem létrehozása	<p>Mivel a Vidékfejlesztési Program a tervezett fejlesztésre nem alkalmas, ezért egyedi, az MVP hazai forrásaira támaszkodó konstrukció kidolgozása szükséges az FM-mel az élelmiszeripari fejlesztésekre.</p> <p>A 258/2017. (IX.7.) kormányrendelet rendelkezik a Békéscsaba területén megvalósuló élelmiszeripari beruházásokkal kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról.</p> <p>Várhatóan Békéscsaba MJV kezdeményezni fogja a forrás átcsoportosítást más fejlesztésekre.</p>

10.	Békéscsabai térségi vásártér kialakítása	<p>Az első ütem bruttó 740 millió Ft-ból a TOP terhére valósul meg. A fennmaradó 4 800 000 000 Ft értékű fejlesztés tekintetében a Földművelésügyi Minisztérium készítette elő az MVP Bizottsági előterjesztést. A 76/2017. számú MVP bizottsági döntés a részletes megvalósíthatósági tanulmány és a tervek elkészítésére 232 M Ft támogatás odaítéléséről döntött. Támogató Okirat iktatószáma: GF/SZKF/1114/8/2017. A fejlesztés négy beavatkozási területre irányul: • új piac csarnok épület építése • szabadtéri fedett elárusítótér építése • parkolólemez építése és parkolólemez alatti parkoló átépítése • térburkolatok építése, kerítés és kapu építés. A projektmenedzsmenti és a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói feladatokat a Békéscsabai Városfejlesztési Kft. látja el. A projekt jelenlegi állása: A kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás folyamatban van. 2020. január 21-én 10 órától helyszíni bejárásra került sor, amelyen két érdeklődő vállalkozás jelent meg. A közbeszerzési eljárás során érkező kiegészítő tájékoztatások megválaszolása folyamatosan történik. A projekt adatainak feltöltése és a projekt folyamatos dokumentálása a KÁBER felületen. A projekt megvalósítása a meghatározott ütemterv szerint halad.</p>
11.	Nyomdaipari tudás- és képzőközpont létrehozása Békéscsabán	<p>Az MVP Bizottság 2017. május 25-én hozott 18/2017. számú döntése nyomán 2017. augusztus 16-án került aláírásra a Támogatói Okirat, amely nyomán elindulhatott a Békéscsabai Nyomdaipari Tudás- és Képző Központ fejlesztése.</p> <p>A támogatói okirat csak a 2017. évi allokációról szólt, a 2018. évi támogatási összegre vonatkozóan új kérelmet kellett benyújtani. A 2018. évi támogatás igénylése érdekében az MVP Bizottsági előterjesztés felülvizsgálásra, majd megküldésre került a támogató részére. A korábbi 2019. június 30-i megvalósítási határidő valószínűleg nem tartható, ezért a határidő módosítás kezdeményezésére sor került az előterjesztésben. A tervezett új projektmegvalósítási határidő: 2019. december 30. A részletes megvalósíthatósági tanulmányra a beszerzési eljárás lefolytatásra került, a nyertes ajánlattevővel a szerződés megkötése megtörtént. A Tanulmány elkészült. A tervezésre és műszaki szakértőkre vonatkozó beszerzési eljárás sikeresen lezajlott, a szerződések aláírása megtörtént. A nyilvánosság biztosítására vonatkozó beszerzési eljárást lefolytattuk, a szerződéskötés megtörtént.</p> <p>Az építési engedély kiállításra került és jogerőre emelkedett. A kiviteli tervek elkészültek. A költségtervek túlmutattak a projektre kapott támogatási összegen, ezért a kiviteli tervek átdolgozása megtörtént a költségcsökkentő javaslatok bedolgozásával. A 2018. évi forrás igényléséről és a határidő hosszabbításáról szóló MVP Bizottsági előterjesztést a kormány megtárgyalta és a forrás biztosításáról valamint a projekt záró határidejének meghosszabbításáról döntött az GF/SZKF/1108/12/2018 ikt. sz. támogatói okiratban 2018. december 28. napján. A forrás fennmaradó részlete is megérkezett az Önkormányzathoz. Az építés-kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás lezárult. Érvényes árajánlatok érkeztek, a közbeszerzés sikeres volt. A szerződések aláírásra kerültek, a kivitelezési munka megkezdődött. A projekt első sajtónyilvános eseményére (alapköletétel) 2019.09.18-án került sor. A kollégiumi szárny felújításánk eredeti teljesítési határideje 2020. január. 25. volt. Ez a határidő módosításra került, miszerint további 51 munkanappal meghosszabbodott a teljesítési határidő a kollégiumi épület esetében. A kollégiumi épületrész elkészült 2020.március 17-én. A tanműhely épület kivitelezési szerződését az elhúzódo eszközbeszerzés miatt hosszabbítani kell. A szerződésmódosítás megtörtént, amely szeirnt további 66 nappal meghosszabodott a teljesítési határidő. A támogatói okiratban szereplő projekt befejezési határideje 2020. szeptember 30-ra módosult. Ez eszközök beszerzésével kapcsolatban a szerződések megküldésre kerültek a nyertes ajánlattevők részére aláírás céljából. A Tanműhely épületrész várhatóan 2020. július hónapban készül el.</p>

12.	Sportok Háza-városi sportcentrum kialakítása a meglévő sportcsarnokban (Beruházás II.)	<p>A projekt tárgya: Sportok Háza kialakítása a Békéscabai Sportcentrumban - a "Városi Sportcsarnok felújítása". Támogatói okirat száma: GF/SZKF/162/7/2017.</p> <p>A Támogatói Okiratot a Miniszterelnökség részéről Csepreghy Nándor miniszterhelyettes úr 2017. július 13-án írta alá. A projekt befejezési határidejét 2019. december 31-re módosítottuk, az elszámolható költségek átcsoportosítása megtörtént. A kiviteli tervdokumentáció elkészült és leszállításra került 2018.09.10-én. A hivatalos közbeszerzési tanácsadó kiválasztásra került.</p> <p>- A műszaki ellenőri és a nyilvánosság biztosítása feladatok ellátására beszerzési eljárások indultak 2018. október hónapban. A kivitelezési feladatokra a közbeszerzési eljárás elindult, az ajánlatok 2019. március 18.-án beérkeztek. A beérkezett ajánlatok a rendelkezésre álló keretösszeget meghaladják, ezért kiegészítő forrásigénnyel élünk a főfelelős Miniszterelnökség irányába. Döntés született a támogatási összeg kiegészítéséről, amely kihirdetésre került 2019. szeptember 26-án. A többletforrás összege nettó 180 718 568 Ft. A közbeszerzési eljárás 2019. szeptember 30. napján kihirdetésre került, a nyertes ajánlattevő a Swietelsky Építő Kft.</p> <p>A kivitelezési szerződés aláírásra került 2019. november 29-én, a munkaterület átadása megtörtént 2019. december 2-án. A többletforrás biztosítása miatt kellett a Támogatói Okiratot módosítani. Kérelem benyújtása vált szükségessé a projekt befejezési határidejének kitolása végett, miszerint az új határidő 2020. december 31 napja. A projekt első sajtónyilvános eseményére (projektnyitó rendezvény) 2020.01.30-án került sor. A beruházás folyamatban van.</p>
13.	Új multifunkciós sportcsarnok építése	<p>A projektek csak a tervezésre vonatkoznak: a multifunkciós csarnok esetében 210 millió Ft értékben! A tervezésekre vonatkozó támogatói okiratokat Csepreghy Nándor miniszterhelyettes úr 2017. július 13-án írta alá. A tárgyban született kiemelő rendelet értelmében a lebonyolítói feladatokat a BMSK Zrt. végzi. A tervezés során a legnagyobb feladat a tervezett sportkomplexumok környezetbe és egymáshoz illesztése, csatlakoztatva a tervezett energetikai beruházásokhoz is. Mindenképpen számolni kell a közúti kapcsolódási pontok fejlesztésével is. Megkötöttük a keretszerződést a közbeszerzési feladatok teljeskörű ellátására a BMSK zrt-vel. Az energetikai projektekkal (SMART GRID és Geotermikus kaszkádrendszer) a projekt összehangolása kulcsfontosságú. A peremfeltételek egyeztetése zajlik. A módosítási igények (költségátcsoportosítás, határidő hosszabbítás) és a többletforrás biztosítása.</p> <p>A részletes megvalósíthatósági tanulmány és a hozzá kapcsolódó tervezési program valamint a koncepcióterv elkészült, a városi MVP Bizottság jóváhagyta. A korábban benyújtott költségátcsoportosításra, költségráemelésre és a határidő módosításra vonatkozó kérelem ügyében megérkezett a Sportért Felelős Államtitkárság iránymutatása, miszerint az engedélyes és kiviteli tervek elkészítésére feltételes közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, majd ezt követően a pontos keretösszegek ismeretében lesz lehetőség a többletforrás igényének újratárgyalására. Az ezzel összefüggő egyeztetések megkezdődtek. A projekt befejezési határidejét módosítottuk 2020.12.31-re, a Támogatói Okirat módosítása aláírásra került. Az új multifunkciós sportcsarnok tervezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás 2020 január 2-án elindult. Az ajánlatok bontása megtörtént, három Tervezőiroda adta be ajánlatát. Jelenleg a beadott ajánlatok hiánypótlása és értékelése van folyamatban.</p>

14.	Fedett, 50 méteres versenyszoda és gyakorló medence építése	<p>A projektek csak a tervezésre vonatkoznak: a versenyszoda esetében 215 millió Ft értékben!</p> <p>A tervezésekre vonatkozó támogatói okiratokat Csepreghy Nándor miniszterhelyettes úr 2017. július 13-án írta alá.</p> <p>A tárgyban született kiemelő rendelet értelmében a lebonyolítói feladatokat a BMSK Zrt. végzi. A tervezés során a legnagyobb feladat a tervezett sportkomplexumok környezetbe és egymáshoz illesztése, csatlakoztatva a tervezett energetikai beruházásokhoz is. Mindenképpen számolni kell a közúti kapcsolódási pontok fejlesztésével is. Megkötöttük a keretszerződést a közbeszerzési feladatok teljeskörű ellátására a BMSK zrt-vel.</p> <p>Az energetikai projektekkal (SMART GRID és Geotermikus kaszkádrendszer) a projekt összehangolása kulcsfontosságú. A peremfeltételek egyeztetése zajlik. A módosítási igények (költségátcsoportosítás, határidő hosszabbítás) és a többletforrás biztosítására.</p> <p>A részletes megvalósíthatósági tanulmány és a hozzá kapcsolódó tervezési program valamint a koncepcióterv elkészült, a városi MVP Bizottság jóváhagyta.</p> <p>A korábban benyújtott költségátcsoportosításra, költségátemelésre és a határidő módosításra vonatkozó kérelem ügyében megérkezett a Sportért Felelős Államtitkárság iránymutatása, miszerint az engedélyes és kiviteli tervek elkészítésére feltételes közbeszerzési eljárást kell lefolytatni, majd ezt követően a pontos keretösszegek ismeretében lesz lehetőség a többletforrás igényének újratárgyalására. Az ezzel összefüggő egyeztetések megkezdődtek. A projekt befejezési határidejét módosítottuk 2020.12.31-re, a Támogatói Okirat módosítása aláírásra került. A feltételes közbeszerzési eljárás megindítására vonatkozó Megbízási lapot és annak szükséges mellékleteit (bíráló bizottsági tagok kijelölése, Tervezési programok) megküldtük a BMSK Zrt. részére aláírásra majd a közbeszerzés elindítása érdekében. Az új sportuszoda tervezésre vonatkozó közbeszerzési dokumentáció felülvizsgálása zajlik mind az Önkormányzat mind a BMSK Zrt. részéről.</p>
	Békéscsabai új városi sportuszoda és új városi sportcsarnok megvalósítása érdekében történő ingatlanvásárláshoz szükséges forrás biztosítása.	<p>Az MVP sportberuházásokhoz "Új aréna és sportuszoda" kapcsolódó területszerzés érdekében MVP Bizottsági előterjesztés készült, ami a kormány elé került, aki a GF/SZKF/1109/11/2018. ikt. számú támogatói okiratban a telekvásárlás támogatása mellett döntött 2018. december 28-án. A Támogatói okiratot a Miniszterelnökség részéről dr. Gulyás Gergely miniszter úr 2018. december 28-án írta alá. A projekt elnevezése: <i>Békéscsabai új városi sportuszoda és új városi sportcsarnok megvalósítása érdekében történő ingatlanvásárláshoz szükséges forrás biztosítása</i>. Támogatói okirat száma: GF/SZKF/1109/11/2018. Ennek alapján 2019. január hónapban a telekvásárlás lebonyolítása, a szerződés elkészült és aláírásra került mindkét fél részéről, ezzel az adásvételi folyamat megkezdődött. Az adásvételt követően az érintett ingatlanok telekhatár rendezési eljárására került sor. A telekvásárlásra vonatkozó támogatói okirat módosítási igénye beadásra került, ahol a támogatott tevékenység időtartamának záró határidejét módosítottuk 2019 március 31-ről, 2019. szeptember 30-ra. A módosítás oka a telekalakítási folyamatok időigénye volt. A földhivatalnál az új ingatlanok bejegyzése megtörtént, ezzel a projekt lezárult. A záró elszámolás benyújtása megtörtént.</p>

15.	Békéscsabai Röplabda Akadémia infrastrukturális feltételeinek megteremtése (Beruházás I. - Sportszálláshelyek kialakítása a Sportok Házában).	<p>A Támogatói okiratot a Miniszterelnökség részéről Csepreghy Nándor miniszterhelyettes úr 2017. július 13-án írta alá. Az Okirat módosítását kezdeményeztük a szakminisztériumnál (NFM), amelyben a befejezési határidőt módosítjuk 2019. december 31-re. A 150 millió Ft értékű fejlesztés megvalósítása elindult, mely két részre bontahtó:</p> <p>1. Békéscsabai Röplabda Akadémia "Vízű tornaterem felújítása" infrastrukturális fejlesztése 50 millió Ft. A kivitelezési munkák munkaterület átadása megtörtént 2018. március hónapban. A projekt rész kivitelezési munkái 2018.08.31-ig befejeződtek, ezen projekt rész lezárult.</p> <p>2. Sportszálláshelyek kialakítása a Sportok Házában 100 millió Ft összegben. A kiviteli tervdokumentáció elkészült, 2018. május 31-én szállításra került. - A műszaki ellenőri és a nyilvánosság biztosítása feladatok ellátására beszerzési eljárások indultak 2018. október hónapban. A kivitelezési feladatokra a közbeszerzési eljárás elindult, az ajánlatok 2018. március 18-án beérkeztek. A beérkezett ajánlatok a rendelkezésre álló keretösszeget meghaladják, ezért kiegészítő forrásigénnyel éltünk a főfelelős Miniszterelnökség irányába. Döntés született a támogatási összeg kiegészítéséről, amely kihirdetésre került 2019. szeptember 26-án. A többletforrás összege nettó 72 620 705 Ft. A közbeszerzési eljárás 2019. szeptember 30. napján kihirdetésre került, a nyertes ajánlattevő a Swietelsky Építő Kft. A kivitelezési szerződés aláírásra került 2019. november 29-én, a munkaterület átadása megtörtént 2019. december 2-án. A többletforrás biztosítása miatt kellett a Támogatói Okiratot módosítani. Kérelem benyújtása vált szükségessé a projekt befejezési határidejének kitolása végett, miszerint az új határidő 2020. december 31 napja. A projekt első sajtónyilvános eseményére (projektnyitó rendezvény) 2020.01.30-án került sor. A beruházás folyamatban van.</p>
16.	Békéscsabai Röplabda Akadémia infrastrukturális feltételeinek megteremtése (Kedvezményezett: Magyar Röplabda Szövetség)	<p>A 2065/2017. (XII.27.) korm. Határozat további 1.878 millió Ft támogatást biztosít a Magyar Röplabda Szövetség részére a Békéscsabai Röplabda Akadémia kialakítására. A beruházás folyamatban van, a műszaki átadás-átvételi eljárás megkezdésének időpontja 2020. március 16, zárás április 3., az április 5-i héten várható a használatba vételi engedély kérelem benyújtása.</p>

17.	CsabaPark Gasztronómiai és Élménypark fejlesztése	<p>Az 1641/2017. (IX.11.) Korm. határozat támogatja további 1 000 000 000 Ft-tal a CsabaPark Gasztronómiai és Élménypark fejlesztését. A CsabaPark a TOP keretében is fejlesztési célterület, azonban az EU-s korlátozások miatt több lényeges elem finanszírozása nem lehetséges. Az MVP-ben tervezett fejlesztésekkel lesz teljes a beruházás. A TOP elem megvalósítása elindult. Támogató Okirat iktatószáma: GF/SZKF/1030/6/2017. A fejlesztéssel kapcsolatban az előzetes megvalósíthatósági tanulmány és egy koncepcióterv elkészült. A projektmenedzsmenti és a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói feladatokat a Békéscsabai Városfejlesztési Kft látja el. Ezen tevékenységekre vonatkozó in house beszerzési eljárások lezajlottak, a szerződések aláírására 2018. március 1-én került sor. Beszerzési eljárás útján a tervező kiválasztásra került, a szerződés aláírására 2018. március 14-én került sor. A tervezői feladatokat a Szász-Terv Mérnökiroda Kft. látja el. A projekt jelenlegi állása: • A Miniszterelnökség Modern Városok és Falvak Fejlesztésének Koordinációjáért Felelős Helyettes Államtitkárságán tartott egyeztetés eredményeképpen folyamatban van a költségek átcsoportosítására vonatkozó elfogadás a Miniszterelnökség, valamint a Pénzügyminisztérium részéről. • A projekt Támogatói Okiratának módosításához kapcsolódó Modern Városok Bizottsága előterjesztés előkészítése folyamatban van. • „A Modern Városok Program keretében a békéscsabai CsabaPark Gasztronómiai és Élménypark további fejlesztése című (Iktatószám: GF/SZKF/1030/6/2017.) projekt keretében a Kolbászkészítést bemutató tér továbbfejlesztése, rendezvénycsarnok légtechnikai fejlesztése vállalkozási szerződés keretében” tárgyú közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódóan az eredményhirdetés megtörtént. A nyertes vállalkozóval a szerződés 2020. március 25-én megkötésre került. • „A Modern Városok Program keretében a békéscsabai CsabaPark Gasztronómiai és Élménypark további fejlesztése című (Iktatószám: GF/SZKF/1030/6/2017.) projekt keretében mászótorony és erdei mászókötélpálya építése, valamint sípálya, hófánkpálya és drótkötélpálya építése vállalkozási szerződés keretében” tárgyú nyílt közbeszerzési eljárás folyamatban van. Az ajánlatok beérkeztek, azok bírálata folyamatban van.</p>
-----	--	---

18.	Munkácsy negyed- Munkácsy Mihály hagyatékának ápolása és népszerűsítése.	<p>Az 1640/2017. (IX.11.) Korm. határozat támogatja a Munkácsy Mihály örökségét ápoló és népszerűsítő Munkácsy-negyed programot az MVP keretében mindösszesen 2 956 255 200 Ft, amely magában foglalja a Beliczey kúria megvásárlását és egy új bábszínház építését, valamint közterületi városépítészeti elemeket is.</p> <p>A projekt az alábbi, megkezdődött TOP-os fejlesztésekkel összhangban valósul meg: Munkácsy Mihály múzeum turisztikai célú fejlesztése: 200 M Ft; Zöldváros fejlesztése, belváros rehabilitációja: 850 M Ft; Könyvtár fejlesztése: 300 M Ft; Munkácsy emlékház energetikai fejlesztése: 50 M Ft;</p> <ul style="list-style-type: none"> - A fejlesztéssel kapcsolatban az előzetes megvalósíthatósági tanulmány és egy koncepcióterv elkészült. - A projektmenedzsmenti és a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói feladatokat a Békéscsabai Városfejlesztési Beruházó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság látja el. Ezen tevékenységekre vonatkozó beszerzési eljárások lezajlottak, a szerződések megkötése megtörtént. <p>A projekt jelenlegi állása:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A végleges tervek alapján a közbeszerzési eljárásokat lefolytattuk. A projektelemekhez kapcsolódó kooperációs megbeszélések kéthetente csütörtökön zajlanak. • A Deák F. – József A. u. közötti híd kivitelezésére vonatkozó közbeszerzési eljárás és a Kórház utcai híd kivitelezésére vonatkozó közbeszerzési eljárás ismételtlen folytatásra került. A beérkezett ajánlatok értékelése folyamatban van. • Az Ursziny-Beliczey kúriában kialakítandó Bábszínház közbeszerzési eljárásához beérkeztek az ajánlatok. A tervezett költségvetéshez képest jóval magasabb ajánlatok érkeztek be. A Közreműködő Szervezettel való egyeztetés folyamatban van. A Kultúráért Felelős Államtitkárság és a Miniszterelnökség részére megküldtük az MVP projektek közötti átcsoportosítási kérelmünket a Bábszínházat érintően. Az Államtitkárság készíti a Miniszterelnökség részére az előterjesztést a közbeszerzési eljárás igazságügyi szakértői vizsgálatát követően. • A szobrok beszerzési eljárásának előkészítése folyamatban van.
-----	--	---

19.	Wenckheim turista- és kerékpárút kialakítása	<p>Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése a 6/2018. (I. 25.) közgy. határozattal elfogadta a Wenckheim kerékpárút nyomvonala feltüntetését a Településrendezési Eszközökben. Az Előzetes Régészeti Dokumentáció (ERD1) elkészült a kerékpárforgalmi létesítmény teljes nyomvonalára vonatkozóan (terepbejárás, kutatási terv készítése). A kivitelezéshez szükséges ERD II ajánlatkérő és mellékletei megküldésre kerültek a Várkapitányság Nonprofit Zrt. felé. Az árajánlat elfogadásra került a szerződéskötés megtörtént. Az előzetes régészeti feltárást megelőző lőszermentesítést az önkormányzat elvégeztette. A kivitelezés megkezdéséhez szükséges régészeti vizsgálatok, terepbejárások elvégzése márciusban várható.</p> <p>A nyomvonalra vonatkozó kiviteli tervek elkészültek. A közbeszerzési szakértőnek az eljárást megindító dokumentumok a kiviteli tervek és a költségvetések átadásra kerültek a következő ütemezésben: 1. rész Kerekegyházi út, Kígyósi út, Kétegyházi út, Temető sor, Bartók Béla út; 2. rész Gerla – Csabai út érintett szakasza, Napsugár utca, Magvető utca, külterületi út, Pósteleki sétány; 3. rész Lencsési – Veszei közötti kerékpárút, Veszei út Gyula irányába kerékpárút, Pósteleki bekötőút; 4. rész Ligeti sor, Sikonyi út. Az önkormányzat által keretmegállapodás alapján megkötött szerződések szerinti eljárás. Egyidejűleg feltételes közbeszerzési eljárás indult a következő szakaszokra: Szabadkígyós Kastély utca Békéscsaba Kerekegyházi útig, elektromos oszlop kiváltás; Kastély utca – Kerekegyházi út közvilágítása. Az ajánlattételi felhívás 2019. december 20-án megjelent. A folyamatosan érkező ajánlattevő kérdésekre a szakmai válaszokat a műszaki menedzser megadja.</p> <p>Gerlán a Csabai utcán a Csalogány utca és a Napsugár utca közötti szakaszok a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-vel konzorciumban megvalósítandó kerékpárforgalmi létesítmény felújítási-kiviteli terveit, valamint a közbeszerzési eljárást megindító dokumentumokat a közbeszerzési tanácsadó részére átadtuk.</p> <p>A magasépítési, kertépítési és Dirt pálya építés (attrakciós elemek) kivitelezés közbeszerzés műszaki tartalma elkészült, a közbeszerzési szakértőnek az eljárást megindító dokumentumok a kiviteli tervek és a költségvetések átadásra kerültek. A közbeszerzési eljárás folyamatban van.</p> <p>A támogató felé változásbejelentő készült, melyben a műszaki tartalmi változások, a projekt befejezéséhez szükséges határidő módosítás és a többlet forrás igényt jeleztük.</p> <p>Az attrakciós elemek közül az egyedinek minősített kronoszkóp és az ehhez kapcsolódó szoftver készítésére egyszerű beszerzési eljárás keretében a vállalkozó kiválasztása megtörtént. Az egyedi műszer legyártásához előlegszámla kifizetése megtörtént. A kronoszkóp gyártásának szerződése módosítva lett a teljesítési határidő és a rész-számlázás ütemezés tekintetében. A működő kronoszkóp az elnagyolt látvánnyal megtekintése megtörtént, a rész-számla kifizetésre került.</p> <p>Az attrakciós elemek közül a komplex fedett pihenőhelyek az egyszerű pihenőhelyek és a Wenckheim tér park és tanösvény tervezése befejeződött.</p> <p>Az előzetes környezeti hatásvizsgálat elkészült. A Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Hatósági és Komplex Engedélyezési Osztálya 2019. február 20-án kiadta a határozatát.</p> <p>A békéscsabai és a szabadkígyósi nyomvonalhoz szükséges területszerzések, tulajdonjogi átjegyzések megtörténtek. A későbbi közlekedési terület kialakításához szükséges szántó művelési ágú ingatlanok összevonásának első üteme befejeződött. Az engedélyezési tervdokumentáció egyeztetése Szabadkígyós Önkormányzata a tervező és a közvilágítás tervező között megtörtént. A humusz elhelyezésével (Szabadkígyós érintő rész 3921 m³) kapcsolatos nyilatkozat rendelkezésre áll.</p> <p>A projekthez kapcsolódó nyilvánosság és marketing feladatok elvégzésére beszerzési eljárás keretében kiválasztott céggel a szerződéskötés megtörtént. A feladatok végzése folyamatos.</p> <p>A kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás több szakasz esetében folyamatban van, jelenleg a beérkezett ajánlatok értékelése van folyamatban.</p>
-----	--	--

20.	Komplex energetikai program: I. SMART GRID rendszer létesítése	Megtörtént a 1802/2017. (XI.8.) Korm. határozat módosítása az 1717/2018. (XII.17.) korm. határozattal. Majd megszületett a Kormány 1779/2019. (XII. 23.) Korm. határozata a Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programja megvalósításának támogatásáról, amely egyúttal hatályon kívül helyezte az e témában született korábbi határozatokat. A SMART GRID projekt az MVP Bizottság elé két külön projektütemként (SMART GRID 1. és 2.) kerül/került beterjesztésre, melyhez a város részéről megalapozó tanulmány készült. A SMART GRID I. és II. ütemére a kormányhatározat 6 194 550 400 Ft fejlesztési forrást irányozott előre 2017-2022. évekre. A SMART GRID I ütemének megvalósítására kiállításra került a GF/SZKF/1117/10/2017. iktatószámú Támogatói Okirat. Megvalósítás határideje: 2021.12.31. A projekt jelenlegi állása: A kivitelezésre vonatkozó vállalkozási szerződés a nyertes ajánlattevővel, az INFOWARE Vállalkozási és Kereskedelmi Zrt-vel 2019. december 28-án hatályba lépett. A munkaterület vállalkozó részére 2020. január 6-án átadásra került. 2020. január 13-án kiállításra került vállalkozó részére az ÁFA nyilatkozat. A munkakezdéshez szükséges engedélyek beszerzése folyamatban van. A nyilvánosság ellátásával kapcsolatos feladatok megkezdődtek. Megrendelésre került 1 db „B” típusú tájékoztató tábla, 2 db roll-up, illetve 750 db 4 oldalas tájékoztató kiadvány. Az alapkövetétel és nyitó rendezvény szervezése folyamatban. A projekt megvalósítása a meghatározott ütemterv szerint halad. A projekt adatainak feltöltése és a projekt folyamatos dokumentálása a KÁBER felületen. A II. ütemhez kapcsolódóan a 1530/2019. (IX.17.) Kormányhatározat alapján a Beruházás Előkészítő Alapból kap az Önkormányzat támogatást az előkészítési költségek finanszírozására. A támogatói okirat 2019.12.19-én kiállításra került FFF/1580-5/2019-ITM SZERZ iktatószámmal. A SMART-GRID II. kialakítása tekintetében az MVM csoporttal történő stratégiai együttműködés körvonalazódik. A megvalósításra vonatkozó előterjesztést az előkészítő projekt eredményeit felhazsnálva szükséges majd megfogalmazni.
21.		
22.	Komplex energetikai program: II. Épületenergetikai beruházások	Az épületenergetikai beruházásokat az Önkormányzat a TOP-ból tervezte megoldani. Jelenleg stratégiai döntés szükséges a megváltozott pályázati feltételek miatt, ugyanis jelentős, az Önkormányzat saját forrásait meghaladó önerő vállalása szükséges ahhoz, hogy a tervezett fejlesztéseket megvalósíthassuk. Az összes fejlesztés megvalósulása ellenére a TOP keretében a városra allokált indikátorvállalások bizonyosan nem lesznek teljesíthetőek. Az irányító hatósággal folyamatos a tárgyalás, de eredménytelen. Más városok is hasonló problémával küzdenek információink szerint.

23.	Komplex energetikai program: III. Geotermikus hőhasznosítás	<p>A Kormány-előterjesztéshez az önkormányzat megalapozó tanulmányokat készített, amelyek az NFM Zöldgazdaság Fejlesztési Főosztályának 2017. június 30-án kerültek leadásra.</p> <p>Megtörtént a 1802/2017. (XI.8.) Korm. határozat módosítása az 1717/2018. (XII.17.) korm. határozattal. Majd megszületett a Kormány 1779/2019. (XII. 23.) Korm. határozata a Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programja megvalósításának támogatásáról, amely egyúttal hatályon kívül helyezte az e témában született korábbi határozatokat.</p> <p>A Geotermikus kaszkádrendszer tekintetében a kormányhatározattal összhangban 3 473 000 000 Ft fejlesztési forrást hagyott jóvá az MVP Bizottság. RMT készítés előkészítése folyamatban van.</p> <p>Iktatószám:GF/SZKF/1118/8/2017.</p> <p>A projekt becsült összköltsége: 3.473.000.000, - Ft</p> <p>A támogatott tevékenység időtartama: 2017. július 1. – 2021.06.30.</p> <p>A projekt jelenlegi állása:</p> <p>A kivitelezésre vonatkozó harmadik közbeszerzési eljárás folyamatban van. A helyszíni bejárás 2020. március 18-án megtörtént. A közbeszerzési eljárás során érkező kiegészítő tájékoztatások megválaszolása folyamatosan történik.</p> <p>A projekt adatainak feltöltése és a projekt folyamatos dokumentálása a KÁBER felületen.</p>
24.	Komplex energetikai program: IV. SMART közvilágítási rendszer	<p>A Kormány-előterjesztéshez az önkormányzat megalapozó tanulmányokat készített, amelyek az NFM Zöldgazdaság Fejlesztési Főosztályának 2017. június 30-án kerültek leadásra.</p> <p>Megtörtént a 1802/2017. (XI.8.) Korm. határozat módosítása az 1717/2018. (XII.17.) korm. határozattal. Majd megszületett a Kormány 1779/2019. (XII. 23.) Korm. határozata a Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programja megvalósításának támogatásáról, amely egyúttal hatályon kívül helyezte az e témában született korábbi határozatokat.</p> <p>A SMART közvilágítás kialakítása tekintetében a kormányhatározattal összhangban 1 792 787 830 Ft fejlesztési forrást hagyott jóvá az MVP Bizottság.</p> <p>A projekt jelenlegi helyzete: a projektmenedzsment megbízása megtörtént, a közbeszerzési szakértőkkel és a részletes megvalósíthatósági tanulmány készítésére megtörtént a szerződések megkötése. Az RMT határidőben, 2018. szeptember 12-re elkészült. Szakmai egyeztetések folyamatosan zajlanak. A „<SMART közvilágítási rendszer kialakítása Békéscsabán> című projekt vonatkozásában SMART közvilágítás tervezése és kapcsolódó műszaki szakértői feladatok ellátása” tárgyban megkötésre került a szerződés. A vállalkozó a szerződés szerinti első öt résztevékenységet (Georeferált térinformatikai rendszer elkészítése, részletes tervezési program SMART elemekre, világításrekonstrukciós, közvilágítás-korszerűsítési terv (kiviteli szintű tenderterv-dokumentáció), engedélyezési szintű tenderterv tervdokumentáció SMART elemekre és bontási terv, illetve árazott és árazatlan költségvetés kiírása) teljesítette. Jelenleg az 6. részfeladat teljesítése zajlik /Műszaki szakértői feladatok ellátása/, amely részfeladat a kivitelezési munkálatokkal párhuzamosan történik majd. A 4. előrehaladási jelentés benyújtásra került a Támogató részére. A projekt befejezésének 2020. december 31-re történő meghosszabbítására vonatkozó kérelem 2019. június 26-án megküldésre került az ITM részére: A Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programja megvalósításának támogatásáról szóló 1779/2019. (XII. 23.) Korm. határozat alapján a SMART közvilágítási rendszer kialakítása projekt megvalósítási határideje 2020. december 31, amely előre láthatólag nem tartható, hiszen a kivitelezéshez legalább 12 hónap szükséges.</p> <p>A műszaki ellenőrzésre vonatkozó szerződés megkötésre került. A "SMART városüzemeltetési rendszer és energiahatékony SMART közvilágítási rendszer kialakítása Békéscsabán" tárgyú közbeszerzési eljárás hirdetménye 2019. december 23-án megjelent. A 2020. február 17-i beadási határidőre beérkezett ajánlatok értékelése megtörtént. Az eljárás érvényességéről és eredményességéről a 2020. március 27-i</p>

		polgármesteri határozat döntött (Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének feladat- és határákörében vészhelyzetben eljárva). A szerződéskötés folyamatban van.
25.	Komplex energetikai program: V. Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszerek	<p>A Kormány-előterjesztéshez az önkormányzat megalapozó tanulmányokat készített, amelyek az NFM Zöldgazdaság Fejlesztési Főosztályának 2017. június 30-án kerültek leadásra.</p> <p>Megtörtént a 1802/2017. (XI.8.) Korm. határozat módosítása az 1717/2018. (XII.17.) korm. határozattal. Majd megszületett a Kormány 1779/2019. (XII. 23.) Korm. határozata a Modern Városok Program keretében Békéscsaba komplex energetikai programja megvalósításának támogatásáról, amely egyúttal hatályon kívül helyezte az e témában született korábbi határozatokat.</p> <p>Az Intelligens közlekedésvezérlő és környezetkímélő közösségi közlekedési rendszerek kialakítása tekintetében a Korm. határozat 4 089 659 850 Ft támogatás biztosításáról döntött. Megvalósítás határideje: 2022.12.31.</p> <p>A II. ütemhez kapcsolódóan a 1530/2019. (IX.17.) Kormányhatározat alapján a Beruházás Előkészítő Alapból kap az Önkormányzat támogatást az előkészítési költségek finanszírozására. A támogatói okirat 2019.12.19-én kiállításra került FFF/1580-5/2019-ITM_SZERZ iktatószámával. A megvalósításra vonatkozó előterjesztést az előkészítő projekt eredményeit felhasználva szükséges majd megfogalmazni.</p>
26.	A békéscsabai felsőoktatás komplex fejlesztése	<p>A projektnek 4 fő ága van, amelyek csak együtt haladhatnak és csak mindegyik sikere esetén beszélhetünk az MVP-ben meghatározott cél eléréséről: 1. Motivált fenntartó megtalálása. MEGTÖRTÉNT: 2108.02.01-től Gál Ferenc Főiskola lett a fenntartó. PPP konstrukció konszolidálása MEGTÖRTÉNT: az EMMI tájékoztatása alapján már mindkét érintett ingatlan pénzügyi terhét az állam megváltotta. Az ingatlanok vagyonkezelésbe adása tekintetében egyeztető tárgyalások folynak az új fenntartó GFF, az Önkormányzat és az MNV Zrt. között. 3. MVP-ben tervezett infrastrukturális fejlesztések és eszközpark bővítése. RÉSZBEN MEGTÖRTÉNT: a tervezésre vonatkozóan Támogatói Okirat született. 4. Az új fenntartó részére oktatásfejlesztési támogatás biztosítása az új képzések elindításához, szükség szerinti akkreditáláshoz - MÉG NINCS MEGOLDVAA 2018. május 17-én kiállított támogatói okirat a tervezett infrastruktúra-fejlesztések előkészítésére biztosít 230 M Ft forrást, amelyből elsősorban részletes megvalósíthatósági tanulmány, valamint a felújítás előkészítésre engedélyes és kiviteli tervek fognak készülni. Cél, hogy megalapozott támogatási igényt lehessen megfogalmazni a megvalósításra benyújtandó MVP Bizottsági előterjesztésben. Az új fenntartó részére az oktatásfejlesztési támogatás biztosítás továbbra is megoldandó feladat, amely egyéb forrásokból történhet. A projekt jelenlegi helyzete: az RMT készítésére, jogi szolgáltatásra, közbeszerzési feladatok ellátására és irodai eszközbeszerzésre a szerződéskötés megtörtént. A további szükséges eljárások előkészítés alatt vannak (külső szolgáltatók és szakértők beszerzése). Az EMMI munkatársai 2019. július 24-én helyszíni ellenőrzést tartottak. Szakmai egyeztetések folyamatosan zajlanak. Az RMT 2019. március elején elkészült. Egyszerű beszerzési eljárás lefolytatását követően az engedélyezési tervdokumentáció és tervezői költségbecslés elkészítésére a Váncza Művek Bt-vel a szerződéskötés megtörtént. 2019. július-augusztus hónapban több tervezézető tárgyalásra került sor. A tervek szerződés szerint 2019. szeptember 17-re elkészültek. A jogerős építési engedély rendelkezésre áll. A 3. előrehaladási jelentés benyújtásra került. A további projektmenedzsment illetve nyilvánossági feladatok ellátására szerződéskötés történt a Békéscsabai Városfejlesztési Nonprofit Kft-vel. A projekt jelenleg hatályos befejezési határideje: 2020. március 31., amely határidő tekintetében újabb módosítás kerül benyújtásra.</p>

VI. 3 Hazai forrásból megvalósított pályázatok

7. sz. táblázat: Hazai forrásból megvalósított pályázatok

	Hazai nyertes pályázatok 2014-2020		
	Projekt megnevezése	Elnyert támogatási összeg	Támogatási szerződés megkötésének dátuma
1.	"Elektromos vagy plug-in hybrid gépjárművek beszerzése" Iktatószám: FPPF/566-4/2019-ITM_SZERZ	30 000 000 Ft	2019.05.09
2.	Víziközmű-rendszerek energiahatékonysági állapotának fejlesztése	17 544 677 Ft	2019.11.22
3.	Járasszékhely múzeumok szakmai támogatása	4 000 000 Ft	2019.11.14
4.	Muzeális intézmények szakmai támogatása (Kubinyi Ágoston Program) – Munkácsy Mihály Múzeum fejlesztése	23 000 000 Ft	2019.12.05
5.	Arany János Emlékév	8 600 000 Ft	2017.05.18
6.	Békéscsaba Hősök temetője felújítás	8 584 245 Ft	2017.08.28
7.	MLSZ Országos Pályaépítési Program keretében – kisméretű műfüves labdarúgópálya megépítése - Gyulai út 61/2 . (Körte sor)	11.000.000 Ft	2018.10.30.,
8.	MLSZ Országos Pályaépítési Program keretében – kisméretű műfüves labdarúgópálya megépítése - Mezőmegyer, Erdő sor	11.000.000 Ft	2018. 10. 31.
9.	MLSZ Országos Pályaépítési Program keretében – kisméretű műfüves labdarúgópályák megépítésére - Csányi utca 2. (volt MÁV pálya)	11.000.000 Ft	2018.10.17.,
10.	A Nemzeti Stadionfejlesztési Program keretében a békéscsabai Kórház utcai stadion fejlesztése	1 745 077 790 Ft	2017.01.27

11.	Fekete Pál Gyűjtemény kibővítése: '56-os Emlékszoba kialakítása	3 000 000 Ft	2016.07.14
12.	'56-os emlékv Békéscsabán - programsorozat	3 000 000 Ft	2016.07.18
13.	Gyepmesteri telep korszerűsítése	1 124 146 Ft	támogatási szerződés aláírása folyamatban
14.	A Békéscsaba, Szent István tér 7. alatti Városháza épület nyílászáró cseréjének és felújításának befejező ütemére	4 000 000 Ft	nov.17
15.	A Békéscsaba, Szent István tér 7. alatti Városháza nyílászárócseréjének és felújításának folytatására	2 000 000 Ft	2016. június 7.
16.	A Békéscsaba, Szent István tér 7. alatti Műemléki védettségű Városháza Épület Nyílászáróinak cseréjére, felújítására, lépcsőház dilatáció helyreállítására	4 900 000 Ft	2013. november 11.
17.	Járasszékhely múzeumok 2016. évi szakmai támogatása – Eszközbeszerzés a Munkácsy Mihály Múzeum állományvédelmi helyszíni bejárásaihoz	3 307 000 Ft	2016. július 28.
18.	Családok Átmeneti Otthona és Gyermek Átmeneti Otthona felújítása	18 557 000 Ft	2015. június 17.
19.	Muzeális intézmények szakmai támogatása (Kubinyi Ágoston Program 2016) – Munkácsy Mihály Múzeum Csabai Tanya és Gabonatermesztés-történeti Kiállítóhelye (Békéscsaba, Gyulai út 65.) állandó kiállításának felújítása	3 000 000 Ft	2016. július 28.
20.	Jedlik Ányos Terv – Elektromos töltőállomás alprogram helyi önkormányzatok részére 3 db „A” típusú töltőállomás	7 428 000 Ft	2017. június 12.
21.	Járasszékhely múzeumok támogatása (2017) – Számítástechnikai eszközök beszerzése a Munkácsy Mihály Múzeum műtárgyainak és dokumentumainak digitalizálásához	2 900 000 Ft	2017. november 24.
22.	Közlekedésbiztonsági díj 2016., 2017.	Közlekedésbiztonsági díjjal elnyert eszközök közlekedésbiztonsági védőfelszerelések, láthatósági eszközök, KRESZ pálya elemek, közlekedési	Eszközök átadás-átvétele 2016. évben: 2016. május 30.
			Eszközök átadás-átvétele 2017. évben: 2017. június 17.

		eszközök – kerékpárok, rollerek – használati és módszertani útmutató a KRESZ-pályához	<i>2018-ban nem volt meghirdetve a pályázat. A korábbiakat értékelték és Békéscsaba I. díjat nyert a közlekedésbiztonság növelése érdekében végzett folyamatos munkájáért</i>
23.	Békéscsabai Előre Tenisz Klub tenispálya felújítása és korszerűsítése I. ütem	6 000 000 Ft	Támogatási kérelem módosított határideje: 2019.09.30.
24.	Mackó-Kuckó Óvoda felújítása, energetikai fejlesztése	30 000 000 Ft	2018.02.13
25.	Családbarát Önkormányzat Díj		Díjátadó: 2018. október 19. (Országház, Vadász terem)
26.	Testvér-települési programok és együttműködések – <i>Békéscsaba 300 nyitórendezvénye a testvérvárosokkal</i>	1 450 000 Ft	2018.06.28
27.	Muzeális intézmények szakmai támogatása (Kubinyi Ágoston Program) – Munkácsy Mihály Múzeum fejlesztése	14 000 000 Ft	2018.10.17
28.	MLSZ Országos Óvodai Pályaépítési Projekt keretében- kisméretű műfüves labdarugó pályák (Tábor u. 4., Lencsési út 15., Pásztor u. 70., Jázmin u.3.)	önrész: 1 918 788 Ft/ óvoda (teljes ktg. 30%)	2019. július 1.
29.	Ovi-Sport Program Pályázat keretében-műfüves multifunkcionális pálya 2017 (Pásztor u. 91., Hajnal u. 12., Szegegy u. 11.)	önrész: 3 850 000 Ft/ óvoda (teljes ktg. 30%)	2018. március 21.
30.	Ovi-Sport Program Pályázat keretében-műfüves multifunkcionális pálya 2019 (Orosházi út 2.)	önrész: 4 500 000 (teljes ktg. 30%)	A támogatási szerződés aláírása folyamatban van
31.	Nemzeti Szabadidős Sportpark Program keretében- D típusú sportpark és 200m-es futókör (Tolnai u.)	önrész: 6 335 874 Ft (a futókör bekerülési ktg. 50%-a)	2018. július 6.
32.	Békéscsabai Szigligeti utcai tanuszoda kialakítása	26 000 000	2017. december 22.
33.	Békéscsabai Előre Tenisz Klub tenispálya felújítása és korszerűsítése II. ütem	4 000 000 Ft	Támogatási szerződés aláírása folyamatban
34.	Önkormányzati étkeztetési fejlesztések - Békéscsabai Gyermekelelmezési Intézmény konyhafejlesztés	40 000 000 Ft	2019.11.05

VII. ÖSSZEGZÉS

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata az önkormányzati törvény rendelkezései szerint minden ciklusban megalkotja a gazdasági programját és következetesen törekedett és törekszik annak megvalósítására. A 2014-2020 ciklusban elérhető Európai Unió forrásokra épülő pályázati rendszernek köszönhetően, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban foglalt célkitűzéseket, valamint a Modern Városok Program adta lehetőségeket is figyelembe véve, valamint a 2021-2027-es időszak lehetőségeinek megismerését követően az előttünk álló években tovább folytathatnak a város beruházásai.

Megnyíltak a TOP programkeretében a fejlesztési források és bár bizonyos kötöttségek mellett, de megnövelték a város mozgásterét, további gazdasági fejlesztésének a lehetőségét. A TOP program keretében megvalósítandó fejlesztések listája és műszaki tartalma a város Integrált Területi Programjában pontosan körvonalazott, megvalósításuk a legtöbb projekt esetében folyamatos. A TOP források mellett a város néhány ágazati programból is támogatást kapott, ezen projektek megvalósítása is folyamatban van.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban biztosított 13,23+1,7 Mrd Ft keretösszege túlmenően kiemelten fontos fejlesztési és fejlődési lehetőséget kínál a Modern Városok Program. A Magyar Kormány által 2015-ben indított Modern Városok Program keretében együttműködési megállapodást írt alá 2016. április 26-án Orbán Viktor miniszterelnök és Szarvas Péter polgármester, amely Békéscsaba városa számára számos közép- és hosszú távú fejlesztési lehetőséget nyitott meg. A fejlesztések részletes szakmai tartalmát a kormányzattal közösen kellett kidolgozni 2016 és 2017 során. Jelenleg a legtöbb MVP projekt esetén folyamatban van a projektek megvalósítása, mint az állami szereplők, mind pedig az önkormányzat oldaláról.

Mindezek mellett azonban látható, hogy a gazdasági programban tervezett fejlesztések egy részére nem lesz elegendő sem az európai uniós, sem az állami költségvetésből biztosított forrás, de az önkormányzat rendelkezésére álló saját anyagi eszközök is korlátozottak.

A gazdasági program céljai, elemei, projektjei a város életének teljes területét átfogják, fokozottan törekedve a gazdaság fejlesztésére, a város rendezettségének a biztosítására, a munkaerő kínálat bővítésére is.

Emellett a város gazdasági programja részének tekintjük azokat az állami beruházásokat is, amelyek jelentős mértékben érintették és érintik a várost. E központi megvalósított beruházásokat Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatosan szorgalmazza, és megtesz minden elvárható ezek sikere érdekében. Ezek között meg kell említeni elsősorban az építés alatt álló M44 gyorsforgalmi utat az ún. Fürjesi elkerülő úttal együtt, a Budapest-Lökösháza vasúti fővonal Békéscsabát érintő – megvalósult – fejlesztéseit, valamint az előkészítés alatt álló Békéscsaba – Lökösháza ütemet, továbbá a 47-es út immár lezárult rehabilitációját Békéscsaba és Mezőberény között, illetve Szeged irányába, valamint a Szeged Debrecen közötti 2*2 sávú közúti kapcsolat kialakításának előkészítését [1656/2017. (IX. 13.) Korm. határozat].

A Modern Városok Program keretében a városunk által javasolt és a kormányzat által elfogadott egyes fejlesztési elemek egy része is állami beruházásként ill. állami részvétellel valósulhatnak meg (pl. iparterületek bővítése, logisztikai konténerterminál, stb.).

A 2014-2024-es időszak gazdasági programja az alábbi célkitűzések megvalósítását szolgálja:

1. Fejlődő város

Az elmúlt EU költségvetési időszakokban sok tíz mrd Ft fejlesztési forrás érkezett a városba az EU alapjaiból, valamint nagyon jelentős mértékben hazai költségvetési forrásokból is, mely források felhasználásával korábban soha nem látott mértékű fejlesztések valósultak meg Békéscsabán. A következő időszakban a fejlődés, fejlesztés továbbra is folyamatos kell legyen, részben a jelenlegi időszak EU-s és hazai forrásainak a felhasználásával, részben pedig az új fejlesztési források fogadására való felkészüléssel. A város ezzel tudja megteremteni a megfelelő infrastrukturális ellátottságot a lakosság és a gazdaság számára.

A fejlődés motorja a gazdaság. Ösztönözni kell az itt működő gazdasági szereplők további fejlődését, és törekedni kell további befektetők idevonzására, a feladattal foglalkozó kormányzati szereplőkkel való szoros együttműködésben. Erre most minden eddigénél jobb környezet áll rendelkezésre mind az elérhetőség, mind pedig az állami és önkormányzati tulajdonú iparterületek tekintetében.

A lezárult és megkezdett turisztikai fejlesztésekre épülően kiemelt feladat ezek szervezett keretek között történő „kihasználása”, brandek építése, a desztináció menedzsment helyi ill. térségi kiépítése és hatékony működtetése.

2. Fenntartható, stabil város

Fejlesztéseink során, ahogy eddig is, koncentráltan, világos célok, koncepciók mentén kell eljárjunk. Figyelemmel kell lenni a megvalósított létesítmények fenntartható, környezettudatos működtethetőségére, a meglévő létesítmények felújítása során pedig szintén ezen szempontok érvényesítésére.

A város ingatlanvagyonának hasznosítása során kiemelt feladat az általános állapot javítása, a megfelelő állapot folyamatos, fenntartható megőrzése. Vizsgálni kell olyan fejlesztések további megvalósításának a lehetőségét, amelyek a későbbiekben tartós bevételt eredményezhetnek az önkormányzatnak.

Koncentráltan, felelősen szükséges kezelnünk a jogszabályokban előírt kötelező feladatok és a felvállalt feladataink egyensúlyát.

Fokozottan kell törekedjünk a környezettudatosságra, egyrészt a környezet védelme, másrészt környezetünk rendezettsége tekintetében. Fejlesztéseink egyik kiemelt szempontja kell ez legyen. Emellett „gondos város”-ként törekednünk kell közterületeink rendezettségének javítására, városunk teljes területén, de fokozottan is azon területek esetében, amelyek frekvenciát, belvárosi, rendezetlen gócpontként jelennek meg.

A város felzárkóztatása az országos átlaghoz felgyorsult, fokozatosan javul az itt élők életminősége, a város élhetősége. Javult Békéscsaba imázsa, vonzereje, úgy a turizmus, mint a gazdaság tekintetében. Jelentős európai és állami ágazati források kerültek bevonásra a fejlesztések területén.

A Kormányzat 2013-14-ben a város teljes adósság állományát átvállalta, ezzel lényegesen hozzájárult a költségvetés tehermentesítéséhez. Ennek is köszönhető, hogy komoly anyagi forrásokat mozgósító programok zajlottak és zajlanak a városban, ami lényegesen hozzájárult a város térségi, megyei központi szerepének erősítéséhez.

Jelentős energia-megtakarítást és ezáltal költségmegtakarítást jelentő beruházások történtek és történnek folyamatosan (fürdő, intézmények, közvilágítás, geotermia, megújuló energia), ezáltal is hozzájárulva a környezetvédelemhez, az élhetőséghez. Jó a kapcsolat a városban működő kisebb és nagyobb gazdasági szereplőkkel, sikeresnek és hatékonnak bizonyult a vállalkozás-fejlesztési támogatási rendszer. Együttműködünk a vállalkozásokkal a gazdaság fejlesztése terén. Azon túl, hogy a városba igyekszik vonzani új vállalkozásokat, segíti a már itt működő vállalkozásokat is azzal, hogy útmutatást, tájékoztatást és segítséget nyújt a megfelelő információs és gazdálkodási környezet bemutatása révén.

Folyamatosak az infrastrukturális fejlesztések, az út- és járdaépítési programok. A város ezen a téren is igyekszik sikeresen kihasználni a megnyíló lehetőségeket. Ezen felül a városban működő vállalkozások is több tíz Mrd Ft pályázati úton elnyert pénz révén tudtak fejleszteni.

A város mindent megtesz azért, hogy a képzési struktúrát a városban lévő vállalkozások igényeit figyelembe véve alakítsa ki. Fontos stratégiai cél a 2018-tól új fenntartóval működő városi felsőoktatás megtartása, fejlesztése, a képzésnek a piaci igényekhez formálása, a képzési struktúra kiszélesítése, amihez több programmal is igyekszik csatlakozni a város, pl. ösztöndíj program a fiatalok számára.

Pályázatainkban, fejlesztéseink során elsősorban a 100% támogatási intenzitású lehetőségeket kívánjuk kihasználni, (bár az elmúlt időszak elindított TOP-os fejlesztései megmutatták, hogy egyes esetekben a korábban önerő nélkülinek gondolt fejlesztésekhez helyi saját forrást kell biztosítani), de törekszünk arra, hogy ágazati forrásokból is lehetőleg a legnagyobb támogatási intenzitású pályázatokon induljunk, hiszen a csabai vállalkozások tiszteletreméltó adó-hozzájárulásai mellett is, a mindig jelenlévő lakossági igények kielégítésére a saját forrásaink korlátozottak.

A jelen gazdasági program átdolgozásának, kiterjesztésének időszakában sajnálatos eseményként jelentkezik a korona vírus okozta világméretű járványhelyzet, ami Magyarországot, térségünket, városunkat is több szempontból súlyosan érinti. Ez jelentkezik egyrészt egyes bevételek várható csökkenésében, másrészt pedig a kiadások jelentős mértékű növekedésében. Ezen hatások a gazdasági program jelen átdolgozásakor még nem ismertek, de az már jelen helyzetben is látszik, hogy a hatások az önkormányzati működés számos területén megjelennek és ezeket kezelni szükséges.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének szándékai szerint a jelen gazdasági program a fenntarthatóság, a működőképesség, a biztonság, a növekedés elveinek szigorú, maradéktalan és következetes betartásával biztosíthatja városunk, Békéscsaba sikeres fejlődését és a lakosok élhető otthonát a 2014-2024-es időszakra és talán hosszabb távon, az utánunk jövő nemzedékek számára is.

Stratégiai célok a TOP források terhére

6.3 Gazdaság- élénkítő és népesség- megtartó városfejlesztés	6.4 Fenntartható városi közlekedés- fejlesztés	6.5 Önkormányza- tok energia- hatékonyságá- nak és a megújuló energia- felhasználás arányának növelése	6.6 Városi köz- szolgáltatások fejlesztése	6.7 Leromlott városi területek rehabilitációja	6.8 Gazdaság- fejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatás -fejlesztés	6.9 Társadalmi kohéziót célzó helyi programok	összesen
2,089	1,178	3,071	0,674	1,005	1,104	0,333	13,233
2,089	1,178 + 0,930 (MVP), azaz összesen	3,071	0,674	1,005	1,104	0,333	14,93

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata által meghirdetett vállalkozói pályázatok

9. sz. táblázat: Vállalkozói pályázatok

	Nyertes pályázatok adatai								
	Munkahelyteremtés			Technológia fejlesztés			Újonnan induló startup		
Beadás ideje	Új munkahely (db)	db	Támogatás	Megpályázott össz.	db	Támogatás	Megpályázott össz.	db	Támogatás
2008	4	4	1 615 596 Ft	29 011 162 Ft	18	11 275 623 Ft			0 Ft
2009	18	18	8 355 146 Ft	81 685 769 Ft	67	40 904 801 Ft			0 Ft
2010	16	16	5 535 576 Ft	77 139 831 Ft	49	34 814 359 Ft			0 Ft
2011	30	30	16 389 779 Ft	38 855 538 Ft	37	12 068 411 Ft			0 Ft
2012	20	16	10 794 870 Ft	0 Ft	0	0 Ft			0 Ft
2013	13	10	8 400 000 Ft	0 Ft	0	0 Ft			0 Ft
2014	21	16	12 341 436 Ft	33 997 929 Ft	35	15 745 728 Ft			0 Ft
2015	37	27	20 122 020 Ft	52 839 293 Ft	54	20 574 303 Ft			0 Ft
2016	36	29	21 829 290 Ft	75 376 216 Ft	76	36 014 829 Ft	12 516 365 Ft	8	8 818 881 Ft
2017	15	10	8 725 092 Ft	43 675 675 Ft	42	22 614 942 Ft			
2018				20 662 964 Ft	20	9 304 919 Ft			
2019				19 002 051 Ft	21	9 111 681 Ft			
Összesen:	210	176	114 108 805 Ft	479 715 365 Ft	419	213 429 596 Ft	12 516 265 Ft	8	8 818 881 Ft
Támogatás összesen:	336 357 282 Ft								

Forrás: Vagyonkezelő Zrt. adatszolgáltatása alapján (2020.év)

- A vizsgált időszakban a 213.429 eFt támogatással a vállalkozások 479.715 eFt fejlesztést valósítottak meg.
- A nyertes pályázók 25%-a egyéni vállalkozó, 75%-a társas vállalkozás, a 71%-a 10 fő alatti vállalkozás. Ez azt mutatja - amit a helyszíni ellenőrzések is megerősítenek -, hogy elsősorban a legkisebb vállalkozások veszik igénybe a pályázatot. Ez jelentős segítséget jelent a kisvállalkozásoknak.
- Az időszak elején 50% feletti volt a nem termelő, hanem az infrastruktúrát javító pályázatok száma, az utolsó években viszont 85%-ra emelkedett a vállalkozás fő tevékenységéhez használt "termelő" eszközök beszerzését célzó nyertes pályázat, amely azt mutatja, hogy a pályázó vállalkozásoknál jelentős kapacitás bővítésre volt szükség a tevékenységük ellátásában.
- A pályázók több mint 90%-a a szolgáltató szektorban tevékenykedik, és a nagyságrendjüknek megfelelően Békéscsabán, illetve a város régióiban nyújt szolgáltatásokat.

Összességében megállapítható, hogy a pályázat a nyertes vállalkozások számára a rendelkezésükre álló fejlesztési forrásokat figyelembe véve jelentős segítséget ad. Sok esetben a pályázat megjelenése, a forrás lehetősége adja a fejlesztés lehetőségét a vállalkozásoknál. Különösen nagy előnyként említik a pályázók a lebonyolítás egyszerűségét és azt, hogy a megjelenéstől számítva akár fél éven belül elszámolható a támogatás.

Hajnal-Lenkey-Jázmin utcai Általános Művelődési Központ	0	0	0	0	0	0	72 167	46 163	0	0	0	0	10 612	1 507	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	82 779	47 670	0	0	0	0	0	0	82 779	47 670	
Békéscsabai Egészségügyi Alapellátási Intézmény	7 758	0	0	0	0	0	440 493	342 361	0	0	0	0	86 646	4 273	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	534 897	346 634	0	0	0	0	0	0	534 897	346 634	
Csabagyöngye Kulturális Központ	543	0	0	0	0	0	2 332 511	2 023 781	0	0	0	0	202 161	43 241	0	0	0	0	3 564	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 538 779	2 070 586	0	0	0	0	0	0	2 538 779	2 070 586	
Békéscsabai Jókai Színház	33 619	297	0	0	1 334 967	1 141 930	88 004	56 469	10 046	8 365	0	0	708 033	87 912	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 174 669	1 294 973	0	0	0	0	0	0	2 174 669	1 294 973	
Békéscsabai Napsugár Bábszínház	693	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	46 943	12 016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47 636	12 016	0	0	0	0	0	0	47 636	12 016	
Békés Megyei Könyvtár	50 040	1 815	0	0	0	0	1 182 444	905 298	0	0	0	0	142 116	22 456	0	0	0	0	8 020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 382 620	937 589	0	0	0	0	0	0	1 382 620	937 589	
Munkácsy Mihály Múzeum	4 557	0	0	0	0	0	401 684	299 615	0	0	0	0	302 450	46 854	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	708 691	346 469	0	0	0	0	0	0	708 691	346 469	
Békéscsabai Kulturális Ellátó Központ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	123	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	123	0	0	0	0	0	0	123	0			
Intézmények összesen	108 617	3 118	0	0	1 334 967	1 141 930	5 331 371	4 249 675	529 034	402 982	0	0	1 840 556	288 226	0	0	0	0	11 584	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 156 129	6 097 515	0	0	0	0	0	0	9 156 129	6 097 515	
Békéscsaba Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala	123 502	21 176	0	0	708 620	508 313	4 441	3 911	15 040	14 860	0	0	551 743	90 586	0	0	0	0	788	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 404 134	639 634	0	0	0	0	0	0	1 404 134	639 634	
Intézmények mindösszesen	232 119	24 294	0	0	2 043 587	1 650 243	5 335 812	4 253 586	544 074	417 842	0	0	2 392 299	378 812	0	0	0	0	12 372	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 560 263	6 737 149	0	0	0	0	0	0	10 560 263	6 737 149	
Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata	562 050	20 067	54 367 819	43 907 091	121 415	111 218	26 745 029	24 463 685	7 294 125	5 704 334	29 756	24 877	4 507 216	1 819 940	13 301	3 138	635 411	99 758	5 271 001	18 086	402 730	1 408 770	10 249 304	245 101	186 511	219 031	173 540	21 563	21 327	112 211 466	94 520 788	4 964	1 750	9 844 594	5 119 352	405 702	270 084	122 445 163	99 890 647
Önkormányzat mindösszesen	794 169	44 361	54 367 819	43 907 091	2 165 002	1 761 461	32 080 841	28 717 271	7 838 199	6 122 176	29 756	24 877	6 899 515	2 198 752	13 301	3 138	635 411	99 758	5 283 373	18 086	402 730	1 408 770	10 249 304	245 101	186 511	219 031	173 540	21 563	21 327	122 771 729	101 257 937	4 964	1 750	9 844 594	5 119 352	405 702	270 084	133 000 462	106 626 046

Forrás: Békéscsaba MJV Polgármesteri Hivatala saját adatgyűjtés 2019.12.31 állapot szerint